
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Виступ

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні

СТОР. 8—9

Раритети

Сторічний барабан

СТОР. 13

Проблема

Захистимо Андріївський узвіз!

СТОР. 19

№ 72 (5072) СЕРЕДА, 20 КВІТНЯ 2011 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Подорож на ЧАЕС заради безпеки майбутнього

Сьогодні в Києві відбудеться врочисте відкриття Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять п'ять років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього».

Участь у ній, нагадаємо, беруть перші особи світу: глави держав, урядів, парламентів і представники впливових міжнародних організацій. Та спочатку Президент України Віктор Янукович разом з Генеральним секретарем ООН Пан Гі Муном особисто відвідають Чорнобильську зону. Щоб поглянути на її проблеми й оцінити їх масштаби на власні очі. До речі, напередодні, за участі Президента України Віктора Януковича та глав делегацій найвищого рівня відбувся «Київський саміт з питань безпечного та інноваційного використання ядерної енергії» і Донорська конференція зі збору коштів на фінансування Чорнобильських проектів, серед яких і будівництво об'єкта «Укриття». СТОР. 5

З неба на землю

Євросоюз узгодив план відправлення до Лівії сухопутних військ

ЄС готовий направити в Лівію сухопутні війська, які, як підкреслюють в Європі, займатимуться виключно охороною конвоїв з гуманітарною допомогою.

Узгоджений в Євросоюзі план з доправки солдатів почне реалізовуватися в разі одержання схвалення з боку ООН. Спостерігачі, втім, не вірять у мирний характер нової місії. СТОР. 15

У рекламі попереджуватимуть про загрозу самолікування

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 квітня

Парламент зобов'язав супроводжувати рекламу лікарських засобів попередженням про загрозу самолікування. Схвалені в цілому зміни до статті 21 закону «Про рекламу» ініціювали народні депутати від фракцій «БЮТ-«Батьківщина» і Народної партії. Під час обговорення народні обранці зауважували, що законопроект спрямований на захист фізичного здоров'я населення та обмеження маніпулятивних складових реклами лікарських засобів, яка подекуди має негативні наслідки. Згідно з ухваленим законопроектом, реклама лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації має містити такий попереджальний текст: «Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я», який займає не менш як 15 відсотків площі всієї реклами.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Василь Кравчук, Андрій Кожем'якін.

Олег Зарубінський, Олександр Рябека.

Верховна Рада ухвалила закон про внесення змін до статті 121 Кодексу законів про працю щодо гарантій і компенсацій при службових відрядженнях. Законодавці доповнили кодекс нормою, згідно з якою працівникам, яких відправлено у службове відрядження, оплата праці за виконану роботу здійснюватиметься відповідно до умов, визначених трудовим або колективним договором. А розмір такої оплати праці не може бути нижчий від середнього заробітку.

Схвалений у другому читанні та в цілому законопроект «Про волонтерський рух» визначає правовий статус волонтерів та волонтерської організації, їхні права та обов'язки. Досі волонтерська діяльність у нашій державі не врегульовувалася законодавчо, зауважив доповідач від Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Олександр Зац. Законом, зокрема, встановлюється, що «волонтерська діяльність — це добровільна, безкорислива, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами та волонтерськими організаціями шляхом надання волонтерської допомоги». А «волонтерська організація» — це юридична особа, яка здійснює свою діяльність без мети одержання прибутку.

СТОР. 2

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Я ВАМ ПИШУ...

Схаменіться, бо лихо вам буде!

Можновладці викидають мільярди державних грошей на футбол, вертольоти, палаци, водночас не виконуючи своїх обіцянок про підвищення мінімальної пенсії, про запровадження продовольчих, соціальних карток для малозабезпечених. Невже уряд не бачить, що більшість пенсіонерів живуть надголодь? Старі люди не тільки недоїдають, а й не можуть купити собі за ці копійки найнеобхідніших ліків...

«Схаменіться, будьте люди, — писав Тарас Шевченко, — бо лихо вам буде...»

Марія КОВАЛЕНКО, пенсіонерка, дитина війни.

Черкаси.

ПОДІЇ

До кінця місяця вінничанам пообіцяли повернути борги

Поки що в регіоні повністю виплатили зароблені кошти тільки у восьми районах із 27.

Нині працедавці завинили робітникам 17,4 мільйона гривень. Більше третини боргів припадає на економічно активні підприємства. Вони мають на рахунках гроші, і, ймовірно, трудівники отримають зароблене. Але як бути суб'єктам господарювання, де триває процедура банкрутства? Їхня частка заборгованості у загальній сумі становить 51,2 відсотка. Перший заступник голови Вінницької облдержадміністрації Іван Мовчан на нараді з боржниками зобов'язав кожного з них повністю розрахуватися до кінця квітня, **повідомляє наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

Чому студенти до ректорату не пішли, а вимагали гарячої води від ОДА?

У понеділок, 18 квітня, студенти Ужгородського національного університету провели неподалік облдержадміністрації мітинг, вимагаючи гарячої води і не вимикати вечорами світло в гуртожитках.

А коли їх запросили на зустріч до приміщення ОДА, студентські активісти не прийшли... Проте їхні вимоги взялися виконувати перший заступник голови облдержадміністрації Іван Бушко, заступник голови обласної ради Андрій Сербайло та Ужгородський міський голова Віктор Погорєлов і керівники вишу. СТОР. 11

Дитсадок згорів

265 дітей втратили дах над головою. Це сталося у Вільнянську Запорізької області. І хоч, на щастя, постраждалих немає, збитки великі.

Повністю вигорів музичний зал, крім того, під час гасіння приміщення сильно залили водою. Як результат, садочок потребує капітального ремонту. «Казочка» — один із трьох дитсадків райцентру. До того ж він єдиний у тій частині Вільнянська, яка відрізана від центру міста залізничною магістраллю Харків—Сімферополь — наднапружено влітку. Через те батькам тих діток, яким знайдуться місця в інших садочках, добиратися буде нелегко, **інформує наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.**

КОРОТКО

■ Майже 8 мільйонів гривень викрала з банківських рахунків однієї з черкаських фірм організована група шахраїв-хакерів. Зловмисників затримано, **передає наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ У Греції заарештовано вісьмох громадян України за звинуваченням у спробі контрабанди тютюну **(УНІАН).**

■ У Кіровограді викрито підпільний цех з виробництва круп та олії **(УНІАН).**

■ У Києві вчора автомобіль врізався в зупинку громадського транспорту, травмовано двох

Україна евакуювала з Лівії 601 свого громадянина, *повідомили в МЗС*

Аргентина завжди підтримувала нас у непрості моменти

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з міністром закордонних справ, зовнішньої торгівлі та культу Аргентинської Республіки Ектором Тімерманом (на знімку).

На початку зустрічі В. Литвин наголосив на дружніх та теплих історичних відносинах наших держав, зазначивши, що Аргентинська Республіка завжди підтримувала Україну «у непрості моменти її становлення».

Голова Верховної Ради висловив вдячність Аргентині за увагу до забезпечення потреб української громади, зазначивши, що представники діаспори мають змогу реалізовувати себе у професійному плані і зберігати національні та культурні традиції.

Україна, за словами В. Литвина, високо цінує участь очолюваної міністром делегації Аргентини у заходах з нагоди 25-ї річниці Чорнобильської трагедії.

Він також висловив думку, що події в Японії «актуалізують тему Чорнобиля». Керівник парламенту зазначив, що для України вкрай важливим є вирішення питань щодо побудови нового об'єкта «Укриття» і вилучення залишків палива із зруйнованого реактора ЧАЕС. «Вірю, що спільними зусиллями ми локалізуємо цю проблему», — сказав В. Литвин.

На думку Голови Верховної Ради, зона ЧАЕС мала б стати міжнародним науковим центром для проведення досліджень впливу радіації на довкілля та вироблення відповідних рекомендацій.

Під час зустрічі сторони обговорили стан і перспективи розвитку ядерної енергетики загалом у світі, наголосивши, що з огляду на неможливість повністю відмовитися від цього виду енергії, необхідно забезпечити її безпечне використання.

Голова Верховної Ради й міністр закордонних справ, зовнішньої торгівлі та культу Аргентинської Республіки обговорили питання міжпарламентської співпраці й висловилися за поглиблення міжпарламентських відносин.

В. Литвин підкреслив важливість активізації роботи груп дружби, які, на його думку, мають напрацювати план системної співпраці, зокрема, на регіональному рівні.

Е. Тімерман від імені Національного конгресу Аргентини запросив В. Литвина відвідати Аргентинську Республіку з візитом. Своєю чергою, Голова Верховної Ради заявив, що в українському парламенті готові прийняти парламентську делегацію з Аргентини.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

☞ ІЗ ІСТОРІЇ

Аргентина єдина з країн Північної та Південної Америк визнала Українську Народну Республіку як вільну та незалежну державу в 1921 році та однією з перших світових держав визнала незалежність України у 1991 році.

У рекламі попереджуватимуть про загрозу самолікування

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 квітня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Закон містить також норму, відповідно до якої волонтерами можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, віком від шістнадцяти років.

Прийнято ще один закон, спрямований на захист прав дітей, — про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку надання органами опіки та піклування дозволів на вчинення правочинів стосовно нерухомого майна дітей. Під час обговорення депутати зазначали, що чинним законодавством загалом батькам не заборонено (і не може бути заборонено) укладати договори щодо продажу або обміну житлового будинку чи квартири, в якій проживає дитина. Однак для цього потрібна згода органу опіки та піклування. З одного боку, такий контроль захищає права дітей, але з другого — створює суттєві корупційні ризики, оскільки органи опіки та піклування мають можливість вирішувати, надавати чи не надавати батькам право обміняти житло, продати або придбати. Відтак цілком благополучні родини змушені або відмовлятися від поліпшення своїх житлових умов, або пропонувати хабарі посадовцям. У законопроекті пропонується встановити, що орган опіки та піклування може відмовити у наданні зазначеного дозволу лише у випадках, коли батьки були позбавлені судом батьківських прав чи дитину було відібрано від батьків, коли діти живуть у неблагополучній сім'ї, батьки є хронічними алкоголіками чи наркоманами тощо.

Наступний законопроект, який Верховна Рада ухвалила в другому читанні та в цілому, вносить зміни в процедуру держрегулювання виробництва й обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Розроблений урядом законодавчий акт установлює, що імпорт такої продукції здійснюється за наявності відповідних ліцензій суб'єктами господарювання та відповідного обладнання і фахівців. А Кабінет Міністрів визначає порядок ведення реєстру суб'єктів господарювання.

Депутат від «БЮТ-«Батьківщини» Роман Забзалюк виступив з парламентської трибуни із заявою, в якій опозиція наполягає на негайному зниженні ціни на газ для громадян та на створенні Тимчасової слідчої комісії для розслідування підписання харківських угод і силового методу їх ратифікації у Верховній Раді. У заяві опозиціонери стверджували, що українська сторона виконує умови угоди, оскільки Чорноморський флот Росії базується в Криму, а російська — ні, бо ціну на газ так і не знижено.

На початку засідання депутати вшанували хвилиною мовчання пам'ять народного депутата України четвертого-шостого скликань Миколи Лісіна, котрий трагічно загинув в автокатастрофі на 47-му році життя в ніч на 17 квітня. Під час перерви у клубі Кабінету Міністрів відбулося прощання з померлим.

У першому читанні схвалено нову редакцію закону про місцевий референдум. Під час обговорення заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко наголосив, що необхідно прибрати із закону норму, за якою місцева влада реєструє ініціативні групи з проведення місцевого референдуму. Інакше знову і знову виникатимуть ситуації, як у Києві — коли громада хотіла провести референдум щодо недовіри міському голові Леоніду Черновецькому, але міська рада не реєструвала ініціативні групи. Ініціатива має виходити від місцевої громади, а не влади — цю думку підтримав і Руслан Князевич («НУ—НС»). Ініціативні групи з проведення референдуму, згідно із законопроектом, реєструватимуться територіальною виборчою комісією.

☞ *Пропозиції*

Місцевий референдум призначається територіальною виборчою комісією на вимогу не менш як однієї десятої частини учасників місцевого референдуму, які є членами відповідних територіальних громад, та на вимогу інших суб'єктів, визначених законом.

Місцевий референдум щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови призначається також на вимогу сільської, селищної, міської ради; щодо дострокового припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної у місті ради — сільського, селищного, міського голови; щодо утворення (неутворення) районних у місті рад — половини від загального складу депутатів міської ради.

Парламентарії вітали з днем народження своїх колег **Валерія Баранова (ліворуч)** та **Олега Надошу.**

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ІЗ ВИСТУПІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Катерина ВАЩУК, Народна партія:

— Хочу порушити найболючіші питання життя людей у сільських районах моєї Волині, вони характерні для всієї української глибинки. Найбільше звернень громадян на прийомах — це знищення доріг, які не ремонтуються, не добудовуються роками. Там живуть люди, які годують країну, а вони майже відрізані від світу. Автобуси в такі села їхати відмовляються, а, не дай Боже, хтось захворів, чи породілля у селі, чи нещасний випадок — машина чи «швидка» туди ніяк не доїде. І в цій ситуації ще говоримо про оптимізацію медицини. А це означає просто скорочення медпунктів у селах.

У Лукачанському районі, де видобувається газ, є села, які знаходяться на газовидобутку, а досі не отримують газ. Звертаюся до міністра палива та енергетики Юрія Бойка, Кабінету Міністрів: усе-таки знайти можливість виділити кошти, щоб люди отримали газ, і щоб змінили ставлення до селян, не залишаючи їх наодинці з їхніми проблемами.

Микола МАРТИНЕНКО, «Наша Україна — Народна самооборона»:

— Влада цілий рік качала адміністративні м'язи, але цей культурист виявився слабаком, коли опинився в реальних проблемах держави. Тому боязливо їх замовчують і у зовнішній політиці, і у внутрішній. Але треба називати все своїми словами: чи піде Україна в Митний союз? Народу так і не дали однозначної відповіді, при цьому в такій же обтічній формулі: три хтось плюс один хтось. Якщо після тяжких роздумів ми визначилися, що треба виконувати Конституцію і пріоритетом є зона вільної торгівлі з Європою, тоді чому влада не заперечує словам Путіна про Митний союз як величезне щастя для України? Десь у кулуарах керівники держави начебто кажуть, що Україна туди не вступатиме, але чітких офіційних заяв ми так і не почули.

Олена БОНДАРЕНКО, Партія регіонів:

— Стабільність і передбачуваність дій української влади приносить країні реальні вигоди на зовнішньополітичній арені. Україна ефективно веде пошук не просто інвесторів, а й постійних партнерів у світі. Політична стабільність у нашій країні дала змогу відновити конструктивні відносини з Росією, відродити довіру з боку США і Євросоюзу. В своєму посланні до Верховної Ради Президент Віктор Янукович визначив чітку мету зовнішньої політики нашої держави: насамперед курс на євроінтеграцію. Альтернативи цьому курсу немає. Набуття членства в Євросоюзі є амбіційним політичним завданням, над досягненням якого працює українська влада. За нинішній рік у напрямі євроінтеграції команда Президента зробила більше, ніж за попередні п'ять років, значно активізувався переговірний процес зі структурами ЄС, на завершальній стадії перебуває підготовка до створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Петро СИМОНЕНКО, Комуністична партія:

— Однією з головних проблем є житлова проблема, особливо для військовослужбовців. Вдумайтеся: сьогодні 45 тисяч родин військовослужбовців туляться по тимчасових кутках, оббиваючи пороги черг на житло. Про яку боєздатність української армії може йтися? Компартія вважає за необхідне невідкладно розглянути це питання та прийняти державну програму забезпечення військовослужбовців житлом. Як першорядні заходи ми пропонуємо: 1) вирішити питання про виділення з резервів місцевих територіальних громад землі для будівництва житла військовослужбовців на безоплатній основі; 2) забезпечити державне фінансування будівництва на цій землі будинків із розрахунку 18 квадратних метрів на кожного члена сім'ї. При цьому державні підряди на будівництво й будматеріали мають бути визначені винятково серед українських виробників.

Іван КИРИЛЕНКО, «БЮТ-«Батьківщина»:

— Немає більш болісного та резонансного питання, як проблеми нашої неньки-землі. Емоційна дискусія в країні з приводу вже близького земельного ринку — яскраве свідчення. Заклики і «за», і «проти» вже прозвучали і продовжують лунати. Зі свого боку, хочу наголосити: в Україні 27 тисяч сіл і майже сім мільйонів пайовиків. А з нащадками — це половина дорослого населення країни. І воістину майбутня доля кожного, зокрема, і держави в цілому. Це не овочі й навіть не хату продавати, а землю. Отримати можна й солідно, але один раз, а ось втрата чогось значимого відбудеться раз і назавжди. Владі доведеться терпляче пояснювати людям, щоб максимально уникнути тисяч конфліктів із землею.

Валерій КАМЧАТНИЙ, «Реформи заради майбутнього»:

— Наша депутатська група висловлює занепокоєння з приводу пенсійної реформи. Відомо, що на сьогодні система пенсійного забезпечення перебуває на межі фінансових можливостей нашої держави. І, безумовно, потребує невідкладного реформування. Адже в цьому році на 14 мільйонів працюючих припадає близько 13,7 пенсіонерів. По суті, один працюючий має заробляти кошти на утримання одного пенсіонера. Але позиція профільного віце-прем'єра Тігіпка, яким до цього часу не запропоновано чіткої і зрозумілої концепції пенсійної реформи, не може бути сприйнята. Адже урядовий проект закону про заходи законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи (№7455) не вирішує концептуальну проблему. Складається враження, що його розробники мали на меті лише подолання дефіциту Пенсійного фонду. Натомість світова практика доводить, що вирішення складних питань, до яких належить пенсійна реформа, може бути реалізоване лише після детальної розробки концепції і майбутньої моделі, під яку розробляється законодавча база, а не навпаки.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Отримати можна й солідно, але один раз

Гендерне питання обговорять у ПАРЄ

Дискримінація опозиції стала одним із питань, які розглядали на засіданні Парламентської Асамблеї Ради Європи. Про це під час учорашнього брифінгу повідомили народні депутати від фракції «БЮТ–«Батьківщина» Сергій Соболєв та Олена Бондаренко, які представляли меншість у ПАРЄ.

«Україна посідала особливе місце в доповіді представника ПАРЄ, і ключове питання, яке звучало, — це неможливість представлення меншості в керівних органах, а також питання відірваності влади від основних питань, які розглядаються безпосередньо на ПАРЄ», — сказав Сергій Соболєв. За словами парламентарія, вже протягом півроку блокується формування представництва «БЮТ-«Батьківщина» в ПАРЄ. А останнього разу склад делегації взагалі було змінено так, що меншість представляли двоє парламентаріїв замість чотирьох. Депутат занепокоєний і питаннями моніторингу нашої країни. «Якщо Грузію запропонували зняти з моніторингу, оскільки вона виконала всі зобов'язання, то сім ключових зобов'язань, які брала на себе Україна, й досі залишаються не виконаними або вирішені в такий спосіб, що не визнані основним органом Ради Європи — Венеціанською комісією», — наголосив Сергій Соболєв.

У свою чергу, Олена Бондаренко додала, що одне з головних питань під час моніторингу тієї чи іншої країни, це питання рівних можливостей чоловіків та жінок, тобто дотримання прав людини, свобод і демократії. Вона також повідомила, що в комітеті з питань рівних можливостей Парламентської Асамблеї в червні цього року мають відбутися слухання щодо ситуації з правами жінок в Україні. Проте, додала вона, представники української парламентської більшості, які входять до цього комітету, чинили просто шалений опір стосовно розгляду цього питання. Вочевидь, дається взнаки позиція вищого керівництва держави, зауважила вона.

Крім того, депутати прокоментували законодавчу ініціативу стосовно вивішування до Дня Перемоги двох прапорів — національного та червоного. «Ми не хотіли, щоб питання перемоги народів, в тому числі і народів, які входили в Радянський Союз, підмінялися питанням перемоги Комуністичної партії або Сталіна. Це була перемога мільйонів громадян і всіх народів, які боролися з фашистським режимом», — наголосив С. Соболєв. Головне питання, додав він, — це питання солдата і вшанування його пам'яті. Тож наша фракція не голосуватиме за цей законопроект. Насамкінець він зазначив: усі святкові заходи мають проводитися під національним прапором.

Олена ГОРБУНОВА.

Виборча система не впливає на демократію

Зміна системи парламентських виборів не вплине на розвиток демократії в Україні. Таку думку висловив на прес–конференції заступник директора Агентства моделювання ситуацій Олексій Голобуцький.

За його словами, визначальними є незалежні інституції — суд та громадянське суспільство. «Без реакції людей на дії влади народні депутати, незалежно від того, за якою схемою відбуватимуться вибори, й надалі представлятимуть у парламенті винятково власні інтереси, а не народу», — сказав він.

О. Голобуцький зазначив, що кандидати купуватимуть мажоритарні округи або місце в списку. У цьому контексті і влада, й опозиція розглядають зміни до виборчого законодавства «не як забезпечити інтереси населення, а скільки людей можна пропихнути через ту чи іншу схему», — зазначив він.

А директор компанії GMT Group, політолог Анатолій Луценко вважає: щоб наблизитись до європейських стандартів і оновити політичну еліту, необхідно ввести пропорційну систему з низьким прохідним бар'єром. А повернення до змішаної моделі, за його словами, є логічним в контексті конституційного розвитку в напрямі побудови президентської республіки. Він сказав, що спочатку треба було запропонувати конституційну модель, а потім визначатись із виборчою системою.

А. Луценко підкреслив, що українська політична система побудована не за ідеологією, а на бренді лідера. «У нас відбувається перехід від Тимошенко до Януковича, а не, скажімо, від лібералів до консерваторів», — зазначив політолог.

Сергій МЕЛЬНИК.

Загиблих не повернути, але допомогти живим ми зобов'язані

Рінат Ахметов** (на знімку) **передасть мільйон доларів на добудову чорнобильського саркофага, а футбольний клуб «Шахтар» виділить таку саму суму на ліквідацію наслідків катастрофи в Японії.

Народний депутат України, член парламентської фракції Партії регіонів Рінат Ахметов виділить мільйон доларів на забезпечення проекту «Укриття» — добудову саркофага на четвертому блоці ЧАЕС. У такий спосіб засновник благодійного фонду «Розвиток України», **як повідомляє прес-служба фонду,** відгукнувся на ініціативу Президента Віктора Януковича надати допомогу в ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи.

ДОСЛІВНО

Рінат Ахметов: «Проблема ядерної безпеки — це проблема життя і смерті, проблема майбутнього України. Її необхідно розв'язати в першу чергу. Саркофаг на четвертому блоці має бути добудований».

Крім того, керівництво футбольного клубу «Шахтар» вирішило підтримати японських громадян, які потерпіли в результаті стихійного лиха й техногенної катастрофи, що сталася за ним, на деяких атомних станціях країни. **Як повідомили в пресслужбі ФК «Шахтар»,** на ліквідацію наслідків катастрофи в Японії буде спрямовано 1 млн. доларів.

«Події в Японії — це страшна трагедія, і масштаби її — величезні. Нам в Україні, що пережила Чорнобиль, добре зрозуміло, що відчуває зараз Японія. Загиблих, на превеликий жаль, уже не повернути, але допомогти живим ми зобов'язані», — наголосив президент ФК «Шахтар» Рінат Ахметов.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

За порушення термінів розгляду справи — відшкодування

Проект змін до закону про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури й суду, які стосуються порушення процесуальних строків (№6442), не суперечить нашим міжнародним зобов'язанням. Такого висновку дійшли учасники засідання парламентського Комітету з питань європейської інтеграції.

Автор законодавчої ініціативи — народний депутат Микола Катеринчук — зареєстрував цей документ у апараті Верховної Ради ще в травні минулого року. Цієї сесії його включено в порядок денний.

Нині чинне процесуальне законодавство встановлює чіткі строки розгляду та вирішення судових справ. Їх дотримання є важливою гарантією захисту прав та свобод людини. Водночас у судовій системі склалася практика систематичного пропуску таких термінів, через що люди нерідко зазнають істотних проблем та ускладнень. Часто трапляються випадки, коли міжнародні судові установи присуджують компенсацію з боку нашої держави через несвоєчасний розгляд справи, наголошує автор законопроекту.

Члени комітету підкреслювали, що документ поданий Миколою Катеринчуком, по суті запроваджує у вітчизняне законодавство правило, згідно з яким особа отримує право на компенсацію у випадку порушення судом її права на розгляд справи. Подібні нововведення підпадають під дію статей 6 та 13 Європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, які гарантують право на справедливий судовий розгляд та ефективні засоби юридичного захисту.

Якщо зміни вступлять у дію, на думку автора, це забезпечить:

— повніше й послідовніше забезпечення права громадян на судовий захист;

— вдосконалення системи правосуддя;

— відповідальніше ставлення судових органів до вимог процесуальних строків розгляду справ;

— виконання Україною міжнародних зобов'язань.

ФОТОФАКТ

У Севастополі народний депутат України Тарас Стецьків презентував і передав школам, бібліотекам та громадським організаціям міста кілька десятків книг Ігоря Гирича «Історичні причини наших поразок і перемог».

Фото Миколи МАГДИЧА.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Авто за врятовані життя

У Дніпропетровську лідер політичної партії «Фронт змін» Арсеній Яценюк** (на знімку) **вручив лауреатові премії «Гордість країни» Олегу Цибульському ключі від автомобіля. Нагороду житель Дніпродзержинська одержав за те, що врятував людей у трамваї, в якого відмовили гальма.

Того дня Олег Цибульський, як завжди, їхав на роботу. Раптом у вагоні погасло світло, трамвай зупинився і покотився назад з гори. Олег, не роздумуючи, вистрибнув на ходу, схопив гальмівний черевик, що лежав між рейками, наздогнав вагон і, ризикуючи життям, зупинив його. Ніхто не постраждав.

Що цікаво, подібний випадок уже мав місце в Дніпродзержинську 15 років тому. Тоді загинуло 34 особи, 120 було травмовано. Цього разу трагедії вдалося уникнути.

«Здавалося б, Олег зробив повсякденну справу, просто зупинив трамвай, у якого відмовили гальма. Але я вважаю це вчинком. В Олега була мрія — автомобіль. Я хочу, щоб людина, котра зробила вольовий учинок, одержала від нас винагороду», — сказав Арсеній Яценюк.

КРІМ ТОГО

Лідер партії «Фронт змін» Арсеній Яценюк також відкрив у Дніпропетровську громадську приймальню, в якій працюватимуть юристи та вестимуть прийом депутати. Партія також розпочала акцію мобільних приймалень, у які жителі віддалених районів України зможуть прийти зі своїми проблемами і звернутися по допомогу до депутатів.

«З 21 по 29 квітня мобільні приймальні прийдуть у Дніпропетровську область, вони працюватимуть у віддалених районах», — заявив Арсеній Яценюк.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

САМОВРЯДУВАННЯ

УЖГОРОД

До 20-річчя Незалежності — 20 нових об'єктів

До ювілейної річниці української Незалежності, 24 серпня, на Закарпатті введуть в експлуатацію два десятки об'єктів незавершеного будівництва. Таке рішення ухвалили на нараді обласної державної адміністрації, яку провів керівник Закарпатського регіону Олександр Ледида.

Найближчим часом буде визначено 20 навчальних закладів, пам'яток архітектури, медичних установ, на яких закипить робота. Пріоритетним завданням влади все-таки залишається будівництво спортивних майданчиків для дітей. Це ідея самого голови ОДА, і вона досить активно втілюється в життя.

— Ми повинні консолідувати зусилля, щоб достойно відсвяткувати 20-ту річницю Незалежності України. І відкриття 20 нових об'єктів в області буде дуже символічним кроком у цьому напрямку, — резюмував Олександр Ледида.

Василь НИТКА.

Альтернативи подальшому підвищенню ролі регіонів у розвитку держави немає

Державна регіональна політика, без перебільшення, є стрижнем загальної державної політики щодо розбудови України як сильної, демократичної, сучасної Європейської держави. Тому цілком природно, що формування нової стратегії регіонального розвитку є необхідною умовою успішності всього комплексу економічних реформ, які сьогодні здійснюються у країні.

Сьогодні завдання усіх — побудувати ефективну владу, зробити все, щоб найближчим часом люди відчули, що в державі є порядок, що в регіонах працює вертикаль влади, в якої немає політичного забарвлення, а є єдине завдання — покращення життя людей.

Але для цього треба ще багато зробити.

Ми говоримо про необхідність деконцентрації промислового виробництва — натомість за останні 10 років у Донецькій, Дніпропетровській, Луганській, Запорізькій та Харківській областях промислове виробництво набуло ще більшої концентрації. Частка цих областей у промисловому виробництві країни зросла з 53% до 56% і надалі продовжує збільшуватися.

Попередні намагання пожвавити економічну активність на місцях закінчилися тим, що майже в усіх регіонах така активність зосереджується лише в містах-мільйонниках та обласних центрах. Продовжують зростати регіональні відмінності в показниках валової доданої вартості на душу населення (2001 рік — 2,3 разу, 2008 рік — 3 рази), прямих іноземних інвестицій (2001 рік — 16,3 разу, 2008-й — 34,3 разу), середньомісячної заробітної плати (2009 рік — 2,3 разу) тощо.

Одними з найсуттєвіших проблем залишаються збільшення диспропорції соціально-економічного розвитку регіонів, їх низька конкурентоспроможність, відсутність необхідної інвестиційно-інноваційної активності на місцях.

Різні темпи розвитку регіонів значно підсилилися кризовими проявами в економіці. Це в основному було спричинено дією механізму ринкової конкуренції, що призвело до поділу регіонів за їх конкурентними перевагами, різним рівнем адаптації до умов ринку, можливостями місцевої влади до проведення реформ на регіональному рівні, а також послабленням ролі держави у спрямуванні та прискоренні регіонального розвитку.

Поглиблення дисбалансу в економічно-соціальному розвитку на регіональному та місцевому рівні істотно ускладнило реалізацію єдиної політики у сфері соціально-економічних перетворень, збільшило загрозу виникнення регіональних криз, дезінтеграції національної економіки, істотно перешкоджало формуванню загальнодержавного ринку товарів і послуг, не дало змоги повною мірою використовувати потенціал міжрегіонального та прикордонного співробітництва, а також ускладнило розв'язання екологічних проблем.

Низький рівень економічного розвитку регіонів обумовлений в основному незадовільним станом інфраструктури, низьким рівнем пристосування робочої сили до ринкових умов, недостатньою підтримкою розвитку підприємництва, відсутністю інноваційної спроможності підприємств, деградацією навколишнього природного середовища та, як наслідок, низькими інвестиційною привабливістю і конкурентоспроможністю територій.

Зазначена ситуація склалася в основному через відсутність ефективного механізму обмеження та послаблення впливу диспропорції у сфері розвитку, ефективного стимулювання діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та підприємців, пов'язаної із прискоренням розвитку регіонів на основі більш повного використання природного, економічного, трудового, наукового та іншого потенціалу.

Усе це значною мірою обумовлене відсутністю сучасної законодавчої бази.

На сьогоднішній день основи регіональної політики в Україні визначають:

— Указ Президента України «Про Концепцію державної регіональної політики» (від 25 травня 2001 року №341/2001),

— закони України:

«Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (від 01.07.2010 р. №2411-VI),

«Про стимулювання розвитку регіонів» (від 08.09.2005 р. №2856-IV),

«Про державні цільові програми» (від 18.03.2004 р. №1621-IV),

«Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України» (від 23.03.2000 р. №1602-III),

«Про регулювання містобудівної діяльності» (від 17.02.2011 р. №3038-VI),

«Про Генеральну схему планування території України» (від 07.02.2002 р., №3059-III).

На перший погляд, в Україні в цілому сформована нормативно-правова база у сфері регіонального розвитку. Але головна проблема полягає в тому, що ця нормативно-правова база не дозволяє швидко та ефективно вирішити перелічені вище проблеми, забезпечити сталий розвиток України та її регіонів, швидко поліпшити якість життя людей.

Отже, сьогодні серед спеціального законодавства, яким визначаються головні принципи та шляхи державної регіональної політики, ми маємо лише Концепцію. Чи достатньо цього документа для здійснення реальних реформ у цій галузі? Очевидно — ні, адже аналіз реалізації регіональної політики, що проводилась, дає підстави констатувати, що вона не мала суттєвого впливу на системне вирішення проблем вирівнювання соціально-економічних диспропорцій на регіональному рівні.

Згадана Концепція державної регіональної політики — це лише перший етап, який мав передувати розробленню відповідного закону. Попередній уряд кілька років розробляв, але так і не вніс до Верховної Ради законопроект «Про засади державної регіональної політики».

На жаль, цей законопроект не дозволяє вирішити багато з існуючих проблем. Одним із основних його недоліків є відсутність дієвих механізмів узгодження інтересів суб'єктів регіональної політики. Це стосується як консультацій центральних органів виконавчої влади з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, так і узгодження державних, регіональних та місцевих інтересів, стратегій розвитку регіонів. Урахування інтересів приватного бізнесу проектом взагалі не передбачено. Очевидно, що без таких механізмів розробка ефективних документів регіонального розвитку неможлива.

У свою чергу, Кабінетом Міністрів України наприкінці минулого року, з метою узгодження загальнодержавних та регіональних інтересів, а також у зв'язку з необхідністю формування і здійснення цілісної та ефективної державної регіональної політики був розроблений проект закону України «Про основи державної регіональної політики».

Урядовий законопроект спрямований на суттєве підвищення рівня життя населення через створення умов для ефективного використання потенціалу регіонів із урахуванням їхніх географічних, природних, історичних, економічних, екологічних, демографічних та інших особливостей.

☞ ПРОПОЗИЦІЇ

Підготовлений законопроект дозволяє:

а) визначитися з термінологічною базою та чітко виписати об'єкт, суб'єкти і принципи державної регіональної політики;

б) встановити пріоритети державної регіональної політики;

в) визначити основні шляхи погодження загальнодержавних та регіональних інтересів при формуванні та реалізації державної регіональної політики;

г) окреслити основні засоби забезпечення державної регіональної політики (економічні, фінансові, інституційні тощо);

ґ) чітко виписати повноваження суб'єктів державної регіональної політики;

д) встановити систему здійснення моніторингу державної регіональної політики тощо.

Упевнений, Кабінет Міністрів України найближчим часом внесе на розгляд Верховної Ради відповідний проект закону.

Певна затримка із цим обумовлена реформуванням центральних органів виконавчої влади та самого Кабінету Міністрів, але вже в першій половині 2011 року, відповідно до рішення Ради регіонів при Президентові України, уряд внесе до Верховної Ради новий проект закону, розроблений на базі законопроектів «Про основи державної регіональної політики» та «Про засади державної регіональної політики».

Крім цього, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України підготувало цілий пакет законопроектів, зокрема: «Про державну підтримку об'єднання сільських територіальних громад», «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (нова редакція), «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» (нова редакція), «Про адміністративно-територіальний устрій України» та інші.

Прийняття такого пакета законів у сфері державної регіональної політики нарешті дозволить реально запровадити механізми стабільного партнерства між державним, регіональним і місцевим рівнями, забезпечити належне фінансування розширених повноважень місцевого самоврядування, чітко визначити джерела доходів місцевого самоврядування, систему їхнього збирання, критерії виділення коштів та механізми їхнього розподілу тощо.

А це, в свою чергу, дасть змогу регіонам повністю реалізувати наявний потенціал, зробити максимальний внесок у національну економіку, здобути конкурентні переваги на зовнішньому ринку.

Ще раз хочу наголосити на тому, що нова державна регіональна політика, перш за все, має бути спрямована на забезпечення:

а) значного підвищення інвестиційної привабливості регіонів, їх інноваційної активності;

б) швидкого розвитку виробничої та соціальної інфраструктури регіонів;

в) значного зменшення регіональних диспропорцій у сфері соціально-економічного розвитку;

г) зміцнення міжрегіональних зв'язків;

ґ) раціонального використання людського потенціалу.

Принципово важливо, щоб нова регіональна політика стала результатом солідарних та партнерських дій між центром і регіонами. Самоврядування і держава повинні стати справжніми партнерами, які спільно вироблятимуть стратегію регіонального розвитку і відповідатимуть за її виконання.

Формування та реалізація нової державної регіональної політики має передбачати істотне підвищення ролі та відповідальності органів місцевого самоврядування, територіальних громад за розвиток регіонів.

Основне завдання і сфера відповідальності органів самоврядування — це динамічний соціально-економічний розвиток регіонів відповідно до їх специфіки і потреб. Для цього самоврядування має стати фінансово сильним і деполітизованим.

Украй важливим є вдосконалення міжбюджетних відносин і системи податків. Регіони отримають свою власну, захищену від можливих необґрунтованих рішень центральної влади, податкову базу. Стабільність місцевих бюджетів не повинна залежати від проблем уряду. Вже в бюджеті цього року втілюється принцип поглиблення децентралізації міжбюджетних відносин, і регіонам необхідно створювати умови для досягнення фінансової самодостатності місцевих бюджетів, розширювати власну дохідну базу.

Нова регіональна політика має забезпечити право обласних і районних рад формувати власні виконавчі органи, без чого проблема двовладдя на місцях не може бути вирішена.

Поряд із цим зміцнення самоврядування не означає, що держава зніме із себе відповідальність за стан справ на місцях. Особливу увагу буде приділено вирівнюванню економічного розвитку регіонів і подоланню депресивного стану територій.

Як я вже акцентував, значною проблемою залишається низька інвестиційна привабливість. Основним просторовим базисом для формування доходної частини місцевих бюджетів, створення інтенсивного інвестиційного клімату в державі є земельні ресурси.

Ми маємо врахувати всі помилки в неефективному використанні територій, які, на жаль, існують. Забезпечення ефективного планування території на регіональному та місцевих рівнях є завданням містобудівної документації, більша частина якої розроблялась та затверджувалась у 60—80-ті роки минулого століття. Тобто, наявна містобудівна документація, як правило, не придатна для вирішення питань раціональної забудови населених пунктів.

Переважна більшість генеральних планів міст, сіл, селищ уже вичерпали розрахункові терміни, і за своєю актуальністю не відповідає сучасним соціально-економічним вимогам, ринковим процесам у державі, не відображає змін, що відбулися у соціальній, житловій, земельній сферах.

Із таким станом містобудівної документації місцева влада виявилася не готовою та безпорадною перед значним зростанням обсягів будівництва в минулі роки, а суспільство опинилося незахищеним перед інвестиційним тиском. Водночас робота з розроблення та оновлення містобудівної документації, насамперед генеральних планів, детальних планів територій, залишається вкрай незадовільною. Практично не розпочато розроблення планів зонування території.

Відсутність містобудівної документації, тривалість та затратність оновлення зменшує її дієвість та призводить до намагання земельних органів замінити містобудівну документацію документацією із землеустрою, що породжує дублювання окремих видів документації.

Через занадто складну процедуру встановлення меж населених пунктів, що здійснюється з урахуванням генеральних планів населених пунктів, мають місце факти оновлення лише тих частин генеральних планів окремих населених пунктів, які пов'язані з вирішенням питань стосовно включення додаткових земель у межі населених пунктів. Відсутність установлених меж (за даними Держкомзему, межі встановлено лише в 64,3 відсотка населених пунктів) інколи призводить до неузгодженого розпоряджання землями та виникнення суперечностей між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Надання переваг у розробленні містобудівних обґрунтувань розміщення об'єктів усупереч наявній містобудівній документації стало основою при здійсненні планування територій. У результаті недотримання законодавчих та нормативних актів під забудову відводяться земельні ділянки існуючих скверів, парків, об'єкти будівництва розміщуються в межах червоних ліній, в охоронних зонах об'єктів культурної спадщини. Інтенсивне ущільнення житлової забудови в більшості випадків має наслідком погіршення умов проживання населення. Пов'язані з цим конфлікти спонукають населення та власників нерухомості до стихійного опору рішенням влади щодо розміщення забудови. Спори на деяких будівельних майданчиках набувають широкого громадського резонансу, негативно впливають на соціальну стабільність. Органи всіх гілок влади обтяжені розглядом скарг населення стосовно забудови.

Неналежна взаємодія місцевих рад та державних органів при вирішенні питань у сфері містобудування та землеустрою призводить до їх довготривалого розгляду й корупційних процесів у цих органах, зокрема, порушення конституційних прав на землю громадян при вирішенні ними питань щодо приватизації земельних ділянок.

Широкого розповсюдження набуває практика вирішення питань забудови в судовому порядку, внаслідок чого відверте «безчинство» забудовника може бути узаконене рішенням суду з повним ігноруванням містобудівних вимог та вимог державних норм.

Викликають нарікання з боку місцевих органів деякі зміни в законодавстві, зокрема, стосовно процедур отримання вихідних даних, введення в експлуатацію збудованих об'єктів тощо.

Будемо відверті: значною мірою такий стан у сфері містобудування був зумовлений недосконалою законодавчою базою. Я маю на увазі Закон України «Про планування і забудову територій».

Добре відомо, що будівельна галузь в Україні є чи не найбільш корумпованою сферою економічної діяльності, перш за все через складну, довготривалу й непрозору дозвільну систему. Всі попередні спроби навести лад у цій системі не принесли очікуваних результатів. Навіть спеціальний Закон №509 («Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву»), прийнятий у 2008 році, лише частково поліпшив ситуацію, але кардинальних змін, на які ми очікували, не вніс.

З метою виправлення ситуації Кабінетом Міністрів України було підготовлено і внесено на розгляд Верховної Ради України проект закону «Про регулювання містобудівної діяльності» (реєстр. №7418), який є принципово новим у підходах до вирішення цілого комплексу існуючих проблем у дозвільно-погоджувальній системі в будівництві.

Верховною Радою України 17 лютого поточного року цей закон було прийнято з урахуванням пропозицій Президента України.

Фактично — це революційний закон, яким вводиться ціла низка нових законодавчих норм. Ці норми суттєво змінюють, а не «лакують» систему дозволів і погоджень.

Так, зокрема, законом передбачено:

а) зменшення кількості дозвільних і погоджувальних процедур, скорочення часу їх проходження та переліку необхідних документів;

б) запровадження у дозвільній системі в будівництві принципів мовчазної згоди, єдиного вікна та організаційної єдності;

в) здійснення окремих видів господарської діяльності без отримання документа дозвільного характеру на основі декларації відповідності;

г) персоніфікацію відповідальності суб'єктів містобудівної діяльності, поступовий перехід від ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єкта архітектури, до професійної атестації виконавців окремих видів робіт;

ґ) дерегуляцію господарської діяльності шляхом передачі частини функцій із державного регулювання та контролю самоврядним організаціям.

Цей закон, який замінив Закон «Про планування і забудову територій», є не тільки практичним втіленням реформаторських ініціатив уряду в будівельній галузі, а й реальним кроком на шляху реформування сфери регіонального розвитку, забезпечуючи сприятливі умови ведення бізнесу, розвиток не тільки будівельної, а й цілої низки суміжних галузей, суттєве спрощення дозвільних та погоджувальних процедур, а відтак — значне покращання інвестиційного клімату на місцях.

Хронічна відсутність коштів у місцевих бюджетах поглиблює кризовий стан житлово-комунальної сфери.

☞ ДОВІДКОВО

У прогресії зростає відсоток застарілого обладнання, який на сьогодні становить 25%, знос основних фондів у водопровідно-каналізаційному господарстві — 62,2%, міському електротранспорті — 84%.

Державна підтримка галузі з року в рік скорочувалась. Так, у 2007 році в галузь було направлено 3,4 млрд. гривень, у 2008-му — 1,2 млрд. гривень, а в 2009 та минулому роках виділено лише по 320 млн. гривень.

З метою виконання Загальнодержавної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства у державному бюджеті України на 2011 рік на підтримку галузі передбачено спрямувати 1270,8 млн. гривень, що є на рівні 2008 року.

Не набагато краща сьогодні ситуація і в будівельній галузі. Криза спричинила різке скорочення будівництва за рахунок бюджетних коштів, суттєво знизилися обсяги виробництва будівельних матеріалів.

У 2010 р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 43,2 млрд. гривень, що в порівняних цінах становить 94,6% до обсягів будівництва попереднього року.

Водночас, необхідно зазначити, що намітилася й позитивна тенденція — темпи падіння обсягів будівництва майже за всіма основними видами будівельної діяльності (особливо у II півріччі 2010 р.) уповільнюються, хоча рівня 2009 року в минулому році ми так і не досягли.

За безпосередньої участі народних депутатів — членів нашого парламентського комітету — було доопрацьовано й Верховною Радою прийнято Закон України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва».

Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 року №1249 Державна цільова соціально-економічна програма будівництва (придбання) доступного житла на 2010—2017 роки, на виконання вищезгаданого закону України, має вкрай важливе соціальне значення та антикризову спрямованість. Вона дозволила б водночас вирішити питання забезпечення житлом населення та пожвавити ситуацію на ринку житла, підтримати будівельну галузь. З урахуванням коштів населення, залучених у рамках програми (70% від вартості кожної квартири), її економічний ефект утричі більший, ніж за прямого бюджетного фінансування. Проте на її реалізацію ні в минулому році, ні в поточному гроші з державного бюджету (на два роки — 2179 млн. гривень) не передбачалися.

Така само невтішна ситуація і щодо Загальнодержавної програми розвитку соціального житла (на виконання вимог Закону України від 12.01.2006 №3334-IV «Про житловий фонд соціального призначення»), яка й досі не розроблена та не затверджена у відведені законом терміни, до 15 лютого 2007 року, та відповідно не фінансується ні з державного, ні з місцевих бюджетів.

Отже, є певні здобутки, але є і багато проблем, які потребують свого невідкладного вирішення.

Насамкінець я хотів би особливо наголосити на тому, що вкрай важливо, щоб місцева влада сприймала концепцію реформ як колективний проект, як спільний задум, що враховує інтереси кожного окремого регіону. Саме це забезпечить реформам соціальну базу, широку підтримку на місцях.

Альтернативи подальшому підвищенню ролі регіонів у розвитку держави немає. Майбутнє — за створенням гнучкої системи державного управління, де сильні, відповідальні регіони гармонійно взаємодіяли б із сильним, ефективним центром.

Володимир РИБАК,
голова Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування, житлово-комунального господарства і регіональної політики.

«Бог допоміг нам ліквідувати аварію»

ЧОРНОБИЛЬ У СПОГАДАХ

26 квітня 1986 року о 1 годині 23 хвилини на Чорнобильській атомній електростанції сталася найбільша ядерна аварія у світі. В атмосферу було викинуто майже дві сотні тонн радіоактивних речовин. Паливні таблетки розсипалися й перетворилися на тонкодисперсний пил, що легко переносився на великі відстані. Співробітники станції зазнали внутрішнього опромінення в десятки разів більшого, ніж при падінні бомби на Хіросіму. Тієї ночі життя людства розділилося на періоди «до» і «після».

Чорнобильська катастрофа живе сьогодні не тільки в документах, цифрах і статистиці, а й у спогадах і людських долях. У них вона може бути суб'єктивною й емоційною, зворушливою і жахливою. А отже, справжньою... Напередодні сумного ювілею — 25 років від дня трагедії на ЧАЕС, «Голос України» зустрівся з Юрієм Борисовичем Андрєєвим, президентом Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Союз Чорнобиль України». Людиною, котра серед перших побувала на місці тих трагічних подій. Чверть століття тому він був начальником зміни, що заступила через 12 годин після вибуху на станції. Про події тих днів — словами очевидця.

У п'ятницю, 25 квітня 1986 року, старший інженер Юрій Андрєєв за кілька годин до трагедії закінчив свою зміну на одному з енергоблоків ЧАЕС. Тоді він і не здогадувався, що завтра його життя зміниться до невпізнанності. І наступний раз його робочим місцем стануть пихкаючі радіацією руїни.

— Уночі вибуху я не чув, — розповідає Юрій Борисович, — і жодної інформації з радіо або телебачення не лунало. Починався звичайний день. Уранці (26 квітня) я вийшов на околицю Прип'яті й побачив, що від центрального залу 4-го блока залишилася тільки одна стінка. Стало зрозуміло, що це вже пов'язано з реактором. Дорогою на станцію ми проїжджали впритул до розвалу... Пам'ятаю цей жах. Ми бачили схеми реактора, системи його аварійного охолодження, труби пароводяних комунікацій, скручені в якийсь велетенський букет... Верхня кришка реактора (схема «Е») на той момент ще не змінилася: вона була світло-салатного кольору, і тільки страшний димок піднімався від неї. Реактор дихав і викидав активність у довкілля. Тієї миті стало справді страшно за своїх близьких.

Тоді в Прип'яті мешкала вся родина старшого інженера Андрєєва. Дружина й дві дочки, проводжаючи його того дня на роботу, не усвідомлювали, що назад він міг уже не повернутися...

— Коли я заступив на зміну, аварію ще не локалізували, вона поширювалася на сусідні блоки. Малокерованим став уже другий блок: водою затопило кабельну галерею, відбулося коротке замикання і знеструмилося резервне живлення системи охолодження реактора. Відключати в такому стані його було просто не можна. В будь-яку хвилину ми могли втратити контроль і керування над ним.

Щоправда, знали це тільки ті, хто сам усе бачив. Решта, а головне — місцеве населення Прип'яті, навіть не підозрювали, що станеться вже наступного дня.

«Увага, у зв'язку з аварією на Чорнобильській АЕС у м. Прип'яті постає потреба в тимчасовій евакуації жителів міста в прилеглі населені пункти Київської області. Рекомендується із собою взяти документи, вкрай необхідні речі, а також, на перший випадок, продукти харчування...»

27 квітня по місцевому радіо Прип'яті та з репродукторів по всьому місту передали сигнал про підготовку до евакуації. Конвой з понад тисячі автобусів, вантажівок і навіть дизель-поїздів за кілька годин вивіз усе населення міста. Люди думали, що їдуть лише на три дні, але більше до своїх домівок так і не повернулися... В одному з автобусів із Прип'яті виїхала і родина Юрія Борисовича. А він — залишився.

— Ситуація — надзвичайно тяжка. Стреси накладалися один на інший. Про персонал станції взагалі забули. Місто евакуювали 27 квітня, але майже вісімсот працівників станції в ньому залишилися. А магазини, аптеки, лікарні — все зачинили. До 29 квітня ми жили в порожньому місті без будь-якої допомоги. Нас тоді навіть ніхто не годував. Бувало, що люди свідомість втрачали. Ми, чоловіки, боялися поодинці ночувати і тим паче заходити в ліфт. Адже, як щось трапиться, хто тебе шукатиме?

Тільки 29 квітня персонал станції евакуювали у піонертабір «Казковий». Там фонові значення були менші, ніж у Прип'яті, де на той час фіксувалося близько двох рентгенів на годину.

«На Чорнобильській станції сталася аварія, пошкоджено один із реакторів. Вживаються заходи з ліквідації наслідків аварії. Потерпілим надається допомога. Створено урядову комісію».

Цю інформацію від Ради Міністрів СРСР центральні радянські ЗМІ одержали лише ввечері 28 квітня. Сухі фрази загубилися в середині випусків новин і газет. А на самій ЧАЕС потерпілих від аварії ставало щодень дедалі більше. На лікарняних ліжках опинялися люди, яким радіація вже винесла свій вирок.

— За одну зміну ми одержували по кілька річних доз радіації. Уже на початку червня в мене було 900 нанокюрі внутрішньої активності, а 7 липня — вже 14 500 нанокюрі... Це те, що було в мене в печінці, нирках, легенях, кісткових тканинах. А норма по Києву була до 20 нанокюрі. Ми добре розуміли, що одержуємо дози, непорівнянні з життям. Але усвідомлювали й те, що якщо кинемо станцію, з аварією навряд чи хтось упорається. Адже ніхто її не знав так, як рідний персонал. До себе ми ставились, як до якогось механізму. І коли працювали, то відчуття страху призводило до того, що наші дії ставали раціональнішими, розважливішими.

Покинутий дім уже 25 років чекає на повернення своїх хазяїв.

Тим часом з усіх куточків радянської Батьківщини на ліквідацію аварії призивалися тисячі людей. Загалом з наслідками катастрофи в різний час боролися більш як вісімсот тисяч колишніх співгромадян.

— Можна було призвати в рази менше людей, але професіоналів. І користі від цього мали б більше. А так, народ опромінювався, грубо кажучи, даремно. Приміром, вертолітники, виконуючи накази, скидали мішки з піском, свинцем і доломітом на зруйнований блок. Але в активну зону реактора нічого не потрапило. Зате їх влучення в центральний зал 4-го блока піднімали величезні хмари уранового пилу, що виносився далеко за межі станції. Масштаби катастрофи завдяки цим «бомбуванням» значно зросли. Або ж іще одна «вимога» урядової комісії: протягом трьох днів, навіть коли вже було зрозуміло, що реактор розплавився, продовжувати подавати в нього воду. Фактично ми могли повторити те, що нині відбувається на японській станції «Фукусіма-1». Адже, якби вода дісталася реактора, то не частина активної зони, а вся вона вилетіла б. А це означає, що масштаби й наслідки Чорнобильської трагедії були б у десятки разів страшніші. З усіх заходів, які в нас проводилися, більшість (близько 90 %) виявилися непридатними і неефективними. Багато чого робилося на емоційному рівні оцінки. Приймалися спонтанні рішення, які спричиняли помилкові дії і призводили до переопромінення величезної маси людей. Наші «генерали» здійснювали «подвиги», ризикуючи чужими життями.

Навіть після того, як упала завіса таємниці, і факт катастрофи, що сталася на ЧАЕС, таки визнали, її масштаби продовжували спотворювати.

— Радянська влада обмежувалася двома цифрами: 28 осіб загинуло та ще 200 переопромінено. Насправді десятки тисяч людей одержали дозу опромінення, що перевищує перший ступінь променевої хвороби. Я, наприклад, довго ще не міг зрозуміти, чому ми залишилися живими. Коли сталася аварія, більша частина персоналу просто втекла зі станції. Але якби втекли всі, то масштаби катастрофи навіть важко уявити собі. Щоправда, в нас дотепер примітивний підхід до висвітлення того, що відбувалося на ЧАЕС. Звичайно ж, це легко показати, скажімо, коли солдат деактивує дах якоїсь хати, як пожежні гасять лісову пожежу, а вертолітники кидають пісок... Але не такими методами ми цю аварію ліквідували. Основна робота йшла в самому серці блока, де саме персонал станції проводив операції з її локалізації.

Поступово катастрофа почала обростати міфами і легендами. З'явилась теорія про те, що стався ядерний вибух. Але вона, як і багато інших «подробиць трагедії», — далека від правди.

— Багато з того, що написано про аварію, — відверта неправда або міфотворчість. Зокрема, розмови про ядерний вибух. Та й не горів у нас і дах машзалу. Не було пожежі, про яку писали «Пожежники ступили у вогонь». Вони ступили у смерть. Дах розплавився, і на ньому валялися розпечені уламки, що світилися. Хлопці по щиколотки тонули в розплавленому бітумі. Але подвиг їх полягає в тому, що вони запобігли пожежі. Скажу так: якби дах зайнявся, його б ніхто й ніколи не загасив. І таких міфів — достатньо. Причина їх появи проста: якщо персонал ЧАЕС оголосили винуватцями трагедії, то потрібно було знайти й показати героїв, які в першу ж секунду приступили до ліквідації аварії.

Нині Юрій Андрєєв, оцінюючи події 25-річної давнини, запевняє: ліквідувати аварію допоміг сам Бог. Адже світ виявився не готовим до таких «НП», і ніхто точно не знав, що саме, як і коли потрібно робити.

— Часом нам просто щастило. Відразу після вибуху ЧАЕС виникла хмара, що пішла на Прип'ять. Відстань від 4-го блока до житлових районів — всього 1800 метрів. Через кілька хвилин вона б місто повністю «накрила». Але цьому перешкодив сосновий ліс. Дійшовши до тієї сосни, хмара розділилася на два рукави, і викиди пройшли буквально околицями Прип'яті. Фонові значення там зашкалювали від 2 до 5 рентгенів на годину. А в місті цей показник був десь у 3—5 тисяч разів менший, на рівні 0,5 мл рентгенів. Диво! Інакше це пояснити не можна. Після цього чорнобильську сосну почали називати берегинею нашого міста. Думаю, Прип'ять була врятована Божою силою. Адже поки людей не евакуювали, фонові значення там не піднімалися.

Згадувати колись рідні місця (Прип'ять, Чорнобиль, станцію) Юрію Борисовичу так само приємно, як і сумно: «Дуже довго боявся заходити до тієї квартири. Думав, що не зможу — серце зупиниться. Тепер уже більш-менш змирився... А от зайти на ЧАЕС, побачити, як її рубають на шматки, продають станцію, яку ми відбудовували, пускали ціною свого здоров'я — цього я донині не можу... Вона не виробила свій ресурс, приносила величезну користь, але політичним рішенням її зупинили. І тим самим завдали Україні величезної економічної, екологічної та соціальної шкоди. Раніше, коли йдеш і чуєш гул турбін — це ж як пісня була. А зараз — лежить величезний, завдовжки в кілометр, труп — Чорнобильська АЕС називається».

P. S. У людей, які жили в той час, багато своїх спогадів про ті далекі весняні дні. Хтось досі лає себе за те, що разом з дітьми пішов на травневу демонстрацію. Інші згадують, як висміювали сусідів, котрі заклеювали вікна. А кияни дивувалися, що випав у спекотні дні «сніг» (попіл). Але з кожним роком очевидців тих подій дедалі меншає. І виросло вже покоління, котре знає про аварію тільки з розповідей і спогадів старших. Вони хочуть із почуття азарту з'їздити на екскурсію в Чорнобильську зону. Знають, або, точніше сказати, чули, що це була трагедія, але масштаби її навряд чи усвідомлюють. Імовірно, настане день, коли про аварію на ЧАЕС забудуть, а люди знову стануть безтурботними й тому уразливими. А даремно, адже, як показують недавні події в Японії, «приручити» мирний атом людству так і не вдалося.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фотоетюд Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЦИФРИ І ФАКТИ

Подорож на ЧАЕС заради безпеки майбутнього

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Для України та її міжнародних партнерів одним з найважливіших завдань на сьогодні є перетворення ЧАЕС на екологічно безпечну систему. Для цього необхідно побудувати новий безпечний саркофаг над зруйнованим четвертим енергоблоком та надійне сховище для відпрацьованого ядерного палива. На сьогодні все ще бракує близько 740 млн. євро для того, щоб завершити ці проекти, — нагадав у своїй промові під час відкриття Конференції зі збору додаткових коштів на завершення чорнобильських проектів Віктор Янукович.

Тим часом, за попередніми підрахунками, зібрати вдалося понад півмільярда євро. Остаточно не визначилися щодо участі в Чорнобильському фонді, за словами пана Президента, такі країни як Італія, Канада, Бразилія, Мексика. «Сьогодні я хотів би звернутися й до інших країн світу, які також можуть взяти участь у фінансуванні Чорнобильського фонду. Ми будемо завжди вдячні нашим друзям за своєчасну допомогу та участь у цьому найважливішому для всього світу заході», — каже В. Янукович.

Свій внесок, до речі, зробила й Україна — 29 мільйонів євро. А протягом 2011—2014 років ми вкладемо до Чорнобильського фонду «Укриття» загалом понад 100 млн. дол. США. Принаймні такі плани озвучив на Донорській конференції Прем'єр-міністр Микола Азаров.

Крім того, як стало відомо, за 25 років, що минули з часу аварії, прямі збитки та витрати на подолання її наслідків становили десятки мільярдів доларів США, а в окремі роки сягали 8—10% від обсягів Державного бюджету України. І це, мовляв, стало серйозним гальмуючим фактором економічного розвитку нашої молодої незалежної держави. І хоч ЧАЕС уже закрито, Чорнобильську сторінку остаточно ще не перегорнуто.

Тим часом, учасники іншого семінару «Життя на постраждалих територіях. Погляд у майбутнє» запевняють: не така страшна чорнобильська радіація зараз, як більшість вважає. Мовляв, радіація як така є невід'ємною частиною оточуючого світу. І нині людина піддається її впливу майже завжди.

Попри це, хвилює експертів той факт, що досі у продуктах, вирощених у так званих «чорнобильських зонах», фіксують перевищення вмісту радіації. Особливо це стосується сіл Рівненської області. До того ж більшу частину опромінення українці зазнають не із зовнішніх факторів (повітря, вода тощо), а з внутрішніх, передусім через продукти харчування. Кардинально протилежна ситуація у постраждалих районах Республіки Білорусь. Там держава досить ретельно стежить за тим, аби продукція, яку споживає населення, була «чиста». В Україні ж, за словами Валерія Кашпарова, експерта МАГАТЕ, уже кілька років не виділяються кошти на дезактивацію забруднених після аварії на ЧАЕС земель. «З грунту радіоактивний цезій потрапляє у рослини, а далі за ланцюгом живлення через молоко чи м'ясо до організму людини», — каже експерт. До того ж б'є по здоров'ю українців і любов до лісових ягід та грибів. Та, попри це, у грибний сезон у лісах — справжні аншлаги. І з таким підходом до власного здоров'я нас від радіації жоден новий саркофаг не захистить...

Тетяна СУВОРОВА.

Наші «генерали» здійснювали «подвиги», ризикуючи чужими життями

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Податкового кодексу України такі зміни:

1) у пункті 176.2 статті 176:

в абзаці першому підпункту «б»:

слова «якщо інше не визначено нормами цього Кодексу» виключити;

друге речення викласти в такій редакції: «Такий розрахунок подається лише у разі нарахування сум зазначених доходів платнику податку податковим агентом протягом звітного періоду»;

підпункт «д» виключити;

2) підрозділ 5 розділу XX «Перехідні положення» доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3. Тимчасово, до 31 липня 2011 року, встановити ставки акцизного податку на такі товари:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставки акцизного податку у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції)	
		одиниці виміру	ставка
2710 112500	інші спеціальні бензини	євро за 1000 кілограмів	132
	Бензини моторні:		
	бензини моторні з вмістом свинцю 0,013 г/л або менше:		
2710 114111 2710 114131 2710 114191 2710 114511 2710 114911	із вмістом не менш як 5 мас. % біоетанолу або не менш як 5 мас. % етил-трет-бутилового етеру або їх суміші:	євро за 1000 кілограмів	132
2710 114119 2710 114139 2710 114199 2710 114599 2710 114999	інші бензини	євро за 1000 кілограмів	132
2710 115100 2710 115900	з вмістом свинцю більш як 0,013 г/л	євро за 1000 кілограмів	132
2710 119000	Інші легкі дистиляти	євро за 1000 кілограмів	132
	Важкі дистиляти (газойлі) із вмістом сірки:		
2710 193140 2710 193540 2710 194900	більш як 0,2 мас. %	євро за 1000 кілограмів	60
2710 193130 2710 193530 2710 194130 2710 194500	більш як 0,035 мас. %, але не більш як 0,2 мас. %	євро за 1000 кілограмів	39
2710 193120 2710 193520 2710 194120	більш як 0,005 мас. %, але не більш як 0,035 мас.%	євро за 1000 кілограмів	32
2710 193110 2710 193510 2710 194110	не більш як 0,005 мас. %	євро за 1000 кілограмів	22».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 7 квітня 2011 року.
№ 3221-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Демократичної Соціалістичної Республіки Шрі-Ланка про взаємну охорону секретної інформації

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Демократичної Соціалістичної Республіки Шрі-Ланка про взаємну охорону секретної інформації, підписану 30 червня 2010 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 6 квітня 2011 року.
№ 3197-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Французької Республіки про взаємодопомогу та співробітництво у галузі цивільного захисту населення

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Французької Республіки про взаємодопомогу та співробітництво у галузі цивільного захисту населення, підписану 7 жовтня 2010 року у м. Парижі, ратифікувати.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 6 квітня 2011 року.
№ 3198-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» щодо надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №7-8, ст. 52) такі зміни:

1) у статті 1:

у частині першій цифри «281.464.879,4» та «42.883.686,5» замінити відповідно цифрами «285.064.879,4» та «46.483.686,5»;

у частині другій цифри «321.920.850,3» та «42.833.830,5» замінити відповідно цифрами «325.520.850,3» та «46.433.830,5»;

2) статтю 4 доповнити пунктом 40 такого змісту:

«40) надходження податку на додану вартість при здійсненні митного оформлення природного газу, ввезеного на митну територію України у минулих періодах, з урахуванням штрафних санкцій та пені»;

3) статтю 14 доповнити пунктом 53 такого змісту:

«53) субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, що вироблялася, транспортувалася та постачалася населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії тарифам, що затверджувалися або погоджувалися відповідними органами державної влади чи органами місцевого самоврядування (за рахунок джерел, визначених пунктом 40 статті 4 цього Закону)»;

4) статтю 20 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, що вироблялася, транспортувалася та постачалася населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії тарифам, що затверджувалися або погоджувалися відповідними органами державної влади чи органами місцевого самоврядування»;

5) доповнити статтею 34 такого змісту:

«Стаття 34. Установити, що перерахування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, що вироблялася, транспортувалася та постачалася населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії тарифам, що затверджувалися або погоджувалися відповідними органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

6) внести зміни до додатків № 1, № 3 та № 7 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2011 рік" згідно з додатками № 1, № 2 та № 3 до цього Закону.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 7 квітня 2011 року.
№ 3220-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 7-8, ст. 52; із змінами, внесеними Законом України від 7 квітня 2011 року № 3220-VI) такі зміни:

1) у статті 1:

у частині першій цифри «285.064.879,4», «238.581.192,9» і «46.483.686,5» замінити відповідно цифрами «285.072.779,4», «239.630.292,9» і «45.442.486,5»;

у частині другій цифри «325.520.850,3», «279.087.019,8» і «46.433.830,5» замінити, відповідно цифрами «325.528.750,3», «280.136.119,8» і «45.392.630,5»;

2) у статті 14:

у пункті 1 цифри і слово «81 відсоток» замінити цифрами і словом «79 відсотків»;

у пункті 2 цифри і слово «19 відсотків» замінити цифрами і словом «21 відсоток»;

3) внести зміни до додатків № 1, № 3 і № 7 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2011 рік" згідно з додатками № 1, № 2 і № 3 до цього Закону.

2. Цей Закон набирає чинності з 1 травня 2011 року.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 7 квітня 2011 року.
№ 3222-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 218 Кримінально-процесуального кодексу України щодо ознайомлення обвинуваченого і захисника з матеріалами кримінальної справи

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до статті 218 Кримінально-процесуального кодексу України такі зміни:

1) частину шосту викласти в такій редакції:

«Обвинуваченого і його захисника не можна обмежувати в часі, потрібному їм, щоб ознайомитися з усіма матеріалами справи в розумні строки»;

2) доповнити частиною сьомою такого змісту:

«У разі зволікання ознайомлення з матеріалами справи обвинуваченим чи його захисником слідчий за погодженням із прокурором або прокурор вносить до суду за місцем провадження слідства подання, яке суддя розглядає і своєю постановою може визначити строк, протягом якого обвинувачений і його захисник повинні ознайомитися з матеріалами справи та заявити клопотання. Після закінчення цього строку обвинувачений і його захисник вважаються ознайомленими з матеріалами справи. На постанову судді прокурором, обвинуваченим чи його захисником протягом трьох діб з дня її винесення може бути подана апеляція. Подання апеляції не зупиняє виконання постанови судді».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 8 квітня 2011 року.
№ 3228-VI.

За дорожні аварії штраф можна буде не платити

Це стане можливим після 18 вересня. У разі дрібної аварії її учасники зможуть оформити ДТП самостійно. Ці нововведення зумовлено Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування», який запроваджує систему так званого європротоколу.

Ознаки ДТП, яке можна буде оформити без ДАІ:

— ДТП сталося за участю лише забезпечених транспортних засобів (тобто застрахованих),

— немає травмованих (загиблих) людей,

— є згода водіїв щодо обставин скоєння ДТП,

— у водіїв немає ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

За таких умов водії матимуть право спільно скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду, залишити місце дорожньо-транспортної пригоди та будуть звільнені від обов'язку інформувати Державтоінспекцію МВС України про її настання.

Відповідальність

Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, звільнятиметься від адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, за умови, що учасники дорожньо-транспортної пригоди скористалися правом спільно скласти повідомлення про цю пригоду відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

На сьогодні відповідно до ст. 124 КпАП за порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, можна отримати штраф від двадцяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року.

Дії у разі ДТП

А. Оцінка пригоди

1. Перевірити відсутність травмованих (загиблих) людей.

2. Переконатися у відсутності у водіїв ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Власне, це є одним з найскладніших питань. Як діятиме ця обставина на практиці і чи не стане вона приводом для відмови у виплаті, поки що важко сказати. Звичайно, запах алкоголю, нечітка координація рухів та своєрідна поведінка та погляд можуть свідчити про сп'яніння чи дію ліків, однак водночас не можуть бути гарантією. Крім цього, не виключено, що навіть за явних ознак сп'яніння одного з водіїв учасникам ДТП краще буде домовитися та оформити європротокол як тверезим особам, не викликаючи ДАІ. Більш того, якщо водій знає, що він винен, то йому ще вигідніше закрити очі на можливі ознаки сп'яніння чи дії ліків іншого учасника ДТП. У крайньому разі можна спробувати скористатися допомогою свідків, які підтвердять відсутність ознак сп'яніння чи впливу ліків.

3. Оцінити можливу вартість пошкоджень

Зверніть увагу, що у разі оформлення повідомлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі працівників ДАІ розмір страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, не зможе перевищувати встановлених максимальних розмірів виплати страхового відшкодування — 10000, 50000 грн. Якщо згодом виявиться, що вартість пошкоджень більше, отримати понад встановлений максимальний розмір виплати не вдасться.

4. Дійти згоди щодо обставин скоєння ДТП

Водії мають однозначно визначитися щодо обставин пригоди, хто в ній винен тощо, інакше, власне, й не може стояти питання про спільне оформлення ДТП і необхідно викликати ДАІ.

ПРОДОВЖЕННЯ ЧИТАЙТЕ У НАСТУПНИХ НОМЕРАХ.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні» (додаються).

2. Кабінету Міністрів України до 1 листопада 2011 року проінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні».

3. Апарату Верховної Ради України в установленому порядку забезпечити видання збірника матеріалів за результатами цих парламентських слухань.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 5 квітня 2011 року.
№ 3189-VI.

Схвалено
Постановою Верховної Ради України
від 5 квітня 2011 року № 3189-VI

РЕКОМЕНДАЦІЇ
парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні»

Учасники парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні», що відбулися 22 грудня 2010 року, відзначають, що керуючись принципами першочергової турботи про дитину, пріоритетності її прав, Україна здійснює суттєві кроки у вдосконаленні захисту прав дітей.

В Україні створено основні засади законодавчого забезпечення у сфері захисту прав дітей. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в цілому відповідають загальносвітовим гуманітарним підходам та положенням Конвенції ООН про права дитини, ратифікованої Україною в 1991 році.

З метою забезпечення права дітей на сімейне виховання системною стала практика національного усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, влаштування їх під опіку, піклування, в прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу.

Вдалося закріпити позитивну тенденцію до зменшення числа бездоглядних і безпритульних дітей. Удосконалено діяльність із соціального супроводу сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, розширено мережу закладів соціального захисту та соціального обслуговування. Є позитивні напрацювання щодо підтримки багатодітних сімей.

Разом з тим, ситуацію у сфері забезпечення дотримання прав дитини ускладнили економічні і фінансові проблеми України, пов'язані зі світовою економічною кризою. Непокоять дитяча смертність, недостатній рівень забезпечення охорони дитячого здоров'я, недоступність оздоровлення та відпочинку для всіх дітей, неефективна система захисту дітей від насильства, у тому числі в системі кримінального провадження.

В умовах економічної нестабільності актуалізуються проблеми: запровадження нових форм соціальної підтримки сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах; розширення в невеликих містах і сільській місцевості мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; посилення міжвідомчої співпраці служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, соціальних інспекторів, працівників освіти, охорони здоров'я, органів внутрішніх справ з метою раннього виявлення сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Забезпечення гідного рівня життя і рівних можливостей в сучасних умовах потребує запровадження нових форм співпраці місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, бізнес-структур і неурядових організацій.

Враховуючи вищезазначене, учасники парламентських слухань рекомендують:

1. Верховній Раді України прискорити розгляд та прийняття:

законопроекту про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо особливостей усиновлення окремих категорій дітей;

законопроектів про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо захисту дитини від торгівлі людьми та експлуатації, а також щодо допиту неповнолітніх потерпілих і свідків;

законопроектів про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації кримінального законодавства відносно неповнолітніх, які перебувають у конфлікті з законом, та сфери виконання кримінальних покарань, реформування процедури досудового розслідування, забезпечення ефективності кримінального судочинства та розвитку інституту пробації.

2. Кабінету Міністрів України:

1) вжити додаткових заходів щодо забезпечення належних умов для охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності, зростання в сімейному оточенні в атмосфері миру, гідності, взаємоповаги, свободи та рівності;

2) забезпечити ефективну реалізацію органами державної влади та органами місцевого самоврядування державної політики у сфері охорони дитинства, захисту прав та законних інтересів дітей, для чого, зокрема, розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти:

загальнодержавної програми подолання та запобігання бідності до 2016 року;

загальнодержавної цільової соціальної програми забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2013—2017 роки;

загальнодержавної програми відновлення і будівництва спортивних споруд, стадіонів, майданчиків для відродження масових занять спортом дітей та молоді;

закону про ратифікацію Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення;

закону про внесення змін до законодавчих актів України, що регулюють трудові відносини, стосовно визначення переліку видів легкої роботи, на яку можуть прийматися діти (відповідно до вимог Конвенції Міжнародної організації праці № 138);

закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері захисту прав дітей-біженців, зокрема в частині надання їм статусу дитини, позбавленої батьківського піклування, призначення законних представників та порядку визначення віку неповнолітніх шукачів притулку без супроводу;

закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони дитинства, який би сприяв удосконаленню нормативно-правового забезпечення соціального захисту дітей, підвищенню ефективності реалізації державної політики щодо охорони дитинства, удосконаленню діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо здійснення соціальної роботи з дітьми;

3) забезпечити прийняття, належне фінансування та безумовне виконання щорічних заходів з виконання Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року;

4) запровадити систему комплексного моніторингу виконання Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року;

5) розробити правовий механізм відповідальності суб'єктів правовідносин за невиконання вимог законодавства у сфері дотримання прав дитини;

6) вжити невідкладних заходів щодо захисту дітей від усіх форм фізичного і психічного насильства, жорстокого поводження, експлуатації, у тому числі сексуальних зловживань, щодо удосконалення національних механізмів надання допомоги дітям, потерпілим від торгівлі людьми;

7) розробити та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо внесення змін до деяких актів законодавства щодо порядку діяльності органів опіки та піклування з питань захисту житлових і майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

8) впорядкувати умови оплати праці працівників притулків для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, соціально-психологічної допомоги, соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями, соціальних гуртожитків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальних центрів матері та дитини, центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, центрів ресоціалізації наркозалежної молоді;

9) вжити заходів щодо недопущення закриття навчальних закладів, здавання в оренду їх приміщень;

10) вжити заходів щодо недопущення послаблення у ході адміністративної реформи механізмів забезпечення прав дітей, зокрема дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, скорочення або ліквідації органів і служб у справах дітей; посилити роль місцевих органів виконавчої влади в реалізації на відповідній території державної політики з питань соціального захисту дітей;

11) активізувати переговорний процес з метою укладення договорів з країнами, в сім'ї з яких усиновлюються українські діти-сироти.

3. Місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування:

1) посилити контроль за додержанням прав дітей в навчальних закладах, спеціальних установах і закладах соціального захисту для дітей усіх форм власності; запровадити в закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, діяльність опікунських рад, метою яких має стати посилення громадського контролю за умовами утримання та виховання дітей у цих закладах;

2) вжити додаткових заходів щодо розвитку сімейних форм виховання дітей, позбавлених батьківського піклування, запобігання соціальному сирітству, бездоглядності та безпритульності серед дітей;

3) забезпечити виконання вимог законодавства України щодо збереження права на житло і забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

4) забезпечити створення житлових фондів соціального призначення для реалізації житлових прав осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також сімей з дітьми, які з певних обставин залишилися без житла;

5) вжити додаткових заходів щодо покращення соціальної роботи із сім'ями з дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах, удосконалення соціального супроводу осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, особливо після закінчення інтернатних закладів; забезпечити залучення до програм подальшої соціалізації вихованців інтернатних закладів, громадських організацій, волонтерів, що мають певний позитивний досвід у цій роботі;

6) активізувати діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадськості щодо підтримки сімей з дітьми, забезпечити розробку і реалізацію регіональних програм підтримки багатодітних та малозабезпечених родин;

7) забезпечити поширення соціальної реклами та висвітлення в місцевих засобах масової інформації питань соціально-правового захисту дітей;

8) сприяти діяльності дитячих і молодіжних громадських організацій у реалізації їх програм, спрямованих на захист законних інтересів дитини.

4. Рекомендувати Вищому спеціалізованому суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ проаналізувати судову практику щодо розгляду судами цивільних справ з питань, що зачіпають права дитини, та вжити заходів із недопущення судами порушення термінів розгляду таких справ.

5. Рекомендувати Генеральній прокуратурі України посилити прокурорський нагляд за додержанням законодавства України щодо захисту прав дитини, зокрема за дотриманням майнових та житлових прав дітей, забезпечити своєчасне виявлення фактів порушення прав дітей та вжиття відповідних заходів прокурорського реагування.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Заяву Верховної Ради України «Про співробітництво між Україною та Європейським Союзом у візовій сфері»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Заяву Верховної Ради України «Про співробітництво між Україною та Європейським Союзом у візовій сфері» (додається).

2. Кабінету Міністрів України забезпечити ознайомлення відповідних інституцій Європейського Союзу та його держав-членів з позицією Верховної Ради України щодо співробітництва України з ЄС у візовій сфері, висловленою у Заяві.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 5 квітня 2011 року.
№ 3192-VI.

ЗАЯВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про співробітництво між Україною та Європейським Союзом у візовій сфері

З 1 вересня 2005 року згідно з Указом Президента України від 26 липня 2005 року № 1131/2005 «Про встановлення безвізового режиму для громадян держав — членів Європейського Союзу, Швейцарської Конфедерації та Князівства Ліхтенштейн» громадяни держав — членів ЄС користуються правом безвізового в'їзду в Україну та транзитного проїзду через територію України, якщо термін перебування їх в Україні не перевищує 90 днів. Україна здійснила такий крок з метою забезпечення вільного пересування осіб, товарів, послуг та капіталу, а також активізації двосторонніх контактів України з державами — членами ЄС та іншими високорозвиненими державами Європи в усіх сферах взаємовідносин.

18 червня 2007 року у Люксембурзі була підписана Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз, яка була ратифікована Верховною Радою України 15 січня 2008 року, а застосовується за домовленістю сторін з 1 січня 2008 року. У преамбулі Угоди зафіксовано положення про запровадження безвізового режиму для громадян України у довгостроковій перспективі.

29 жовтня 2008 року у м. Брюсселі (Королівство Бельгія) було офіційно започатковано безвізовий діалог між Україною та Європейським Союзом. Офіційний початок безвізового діалогу став важливим кроком до подальшого поглиблення взаємин України з ЄС у міграційно-візовій сфері та у питанні забезпечення права громадян України на свободу пересування. Метою цього діалогу стала підготовка концептуального документа, що міститиме умови, виконання яких дозволить запровадити безвізовий режим короткотермінових поїздок громадян України до держав — членів ЄС.

22 листопада 2010 року у ході Чотирнадцятого Саміту Україна — ЄС, що відбувся у м. Брюсселі (Королівство Бельгія), було схвалено План дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України. Цей документ місить перелік нормативних та практичних критеріїв ЄС у чотирьох сферах: 1) безпека документів, що посвідчують особу, у тому числі біометрика; 2) управління міграцією, у тому числі протидія нелегальній міграції та реадмісія; 3) громадський порядок та безпека; 4) забезпечення фундаментальних прав і свобод.

Україна має досягти встановлених ЄС критеріїв для запровадження безвізового режиму короткотермінових поїздок українських громадян до держав — членів ЄС.

Зважаючи на те, що до повноважень Верховної Ради України згідно з Конституцією України належить визначення засад зовнішньої і внутрішньої політики,

Верховна Рада України,

констатуючи, що візові відносини між Україною та Європейським Союзом будуються нині на принципі асиметричності,

виходячи з необхідності забезпечити рівні права громадян України та громадян держав — членів ЄС на свободу пересування і вільний розвиток міжлюдських контактів,

будучи переконаною, що встановлення взаємного безвізового режиму короткотермінових поїздок громадян України до держав — членів ЄС відповідає політичним, економічним та соціальним інтересам обох сторін, а також сприятиме подальшому зближенню України з ЄС та розвитку міжлюдських контактів,

усвідомлюючи, що з усього комплексу питань, які стоять на порядку денному взаємовідносин між Україною та ЄС, найбільша увага громадян України приділяється питанню запровадження ЄС безвізового режиму з нашою державою,

враховуючи, що швидкість руху до запровадження ЄС безвізового режиму для українських громадян залежатиме від виконання Україною відповідних критеріїв, передбачених Планом дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України,

беручи на себе зобов'язання забезпечити прийняття законодавства, необхідного для виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, та належний парламентський контроль за його імплементацією,

беручи до уваги Спільну доповідь Робочої групи Комітету з парламентського співробітництва між Україною та Європейським Союзом з питань візової політики між Україною та ЄС,

1) закликає Європейський Союз та його держави-члени:

1.1. продемонструвати політичну волю та зняти довгостроковий статус з перспективи запровадження ЄС безвізового режиму для громадян України, включивши відповідне положення до майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;

1.2. надати Україні можливу допомогу у виконанні Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України;

1.3. до запровадження безвізового режиму забезпечити неухильне виконання дипломатичними представництвами і консульськими установами держав — членів ЄС положень Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз, зокрема щодо переліку необхідних документів при подачі заявки на отримання візи, видачі багаторазових та безоплатних віз тощо;

1.4. внести зміни до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз з метою розширення категорій громадян України, які могли б скористатись її перевагами, зокрема за рахунок представників неурядових громадських організацій, релігійних організацій та організованих груп туристів;

1.5. скасувати плату за оформлення національних та шенгенських віз для громадян України, врахувавши позитивний досвід Литви, Латвії та Естонії, які вже скасували плату за оформлення національних віз для громадян України;

1.6. забезпечити обов'язковість надання пояснень заявникові у разі відмови у видачі візи згідно з відповідними положеннями Візового Кодексу ЄС;

1.7. здійснювати подальші кроки для створення належних умов при поданні документів та отриманні віз українськими заявниками у дипломатичних представництвах і консульських установах держав — членів ЄС;

2) очікує, що:

Президент України:

2.1. визначить виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України одним з першочергових пріоритетів;

2.2. затвердить Національний план з виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, в якому буде чітко визначено відповідні завдання, їх виконавців та терміни реалізації;

2.3. здійснить належні кроки у напрямі забезпечення верховенства права та поваги до основоположних свобод, оскільки від цього, як це випливає з Резолюції Європейського Парламенту від 25 листопада 2010 року щодо України, залежить успішність процесу лібералізації візового режиму;

Кабінет Міністрів України:

2.4. забезпечить належну реалізацію Національного плану з виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України після його затвердження Президентом України;

2.5. створить для належного виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України дієвий механізм міжвідомчої координації та забезпечить належне фінансування відповідних заходів;

2.6. забезпечить оперативну розробку та подання до Верховної Ради України законопроектів, необхідних для належного виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, зокрема:

проекту Закону України про документи, які посвідчують особу (нова редакція), який, зокрема, передбачатиме запровадження в зазначених документах електронного носія біометричної інформації відповідно до стандартів ІСАО, упорядкування реєстру проїзних документів для громадян України, в тому числі шляхом скорочення видів таких документів;

проекту Закону України про правовий статус іноземців та осіб без громадянства (нова редакція);

проекту Закону України про протидію торгівлі людьми, який регулюватиме всі аспекти протидії торгівлі людьми, у тому числі ідентифікацію постраждалих, надання їм допомоги та підтримки, механізми запобігання та боротьби з торгівлею людьми, питання міжвідомчої координації, міжнародного співробітництва та відповідальності за торгівлю людьми;

проекту Закону України про затвердження Загальнодержавної програми протидії торгівлі людьми на період до 2015 року;

2.7. здійснить необхідну підготовчу роботу з приєднання України до таких міжнародно-правових актів:

Другий додатковий Протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах;

Конвенція про полегшення міжнародного доступу до правосуддя 1980 року;

Європейська конвенція про отримання за кордоном інформації та доказів в адміністративних справах 1978 року;

Європейська угода про передачу клопотань щодо правової допомоги 1977 року та Додатковий протокол до неї 2001 року;

Європейська конвенція про репатріацію неповнолітніх 1970 року;

Європейська угода про передачу відповідальності за біженців 1980 року;

2.8. активізує роботу із запровадження документів громадянина України для виїзду за кордон з електронним носієм біометричної інформації та створення національної системи біометричної верифікації та ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства;

2.9. створить базу даних іноземців та осіб без громадянства — заявників на отримання віз на в'їзд до України, у тому числі тих, кому було відмовлено у видачі таких віз, а також врегулює механізм передачі таких даних від Міністерства закордонних справ України до Міністерства внутрішніх справ України, Державної прикордонної служби України, Державної міграційної служби України, а також інших державних органів, яких стосуються ці питання;

2.10. вживе заходів для створення єдиної національної бази даних управління міграційними потоками;

2.11. забезпечить організаційно-правове оформлення Державної міграційної служби України та Державної служби України з питань захисту персональних даних як центральних органів виконавчої влади;

2.12. продовжить реформування Державної прикордонної служби України відповідно до Концепції розвитку Державної прикордонної служби України на період до 2015 року.

м. Київ, 5 квітня 2011 року.

ВИСТУП
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ніни Карпачової під час представлення у Верховній Раді України Щорічної доповіді про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні 14 січня 2011 року

Шановний Голово! Шановні народні депутати, урядовці, представники судової гілки влади, дипломатичного корпусу і ЗМІ! Дорогі співвітчизники!

Представляю вашій увазі відповідно до Конституції України Щорічну доповідь про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні. Це результати системного моніторингу Уповноваженого з прав людини, конкретних проваджень, аналізу звернень громадян України, іноземців, осіб без громадянства, біженців.

У 2010 році Україна разом з європейською спільнотою відзначила 60-річчя Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. На спеціальному засіданні Верховної Ради України 22 жовтня Уповноваженим з прав людини **було представлено Спеціальну доповідь «Стан дотримання Україною європейських стандартів з прав і свобод людини».** Широкі кола громадськості вперше було ознайомлено з комплексним аналізом виконання Україною зобов'язань у галузі прав людини, узятих при вступі до Ради Європи.

Виходячи з пріоритету захисту прав дітей, Уповноваженим з прав людини **в грудні 2010 року було представлено Верховній Раді України Спеціальну доповідь «Стан дотримання та захисту прав дитини в Україні»,** присвячену 20-річчю ратифікації Україною **Конвенції ООН про права дитини.**

Понад один мільйон людей звернулися до Омбудсмана України за час існування інституції в нашій країні. Лише за 2010 рік — понад 82 тисячі. Кожне друге звернення стосувалося порушення громадянських прав, зокрема, права на справедливий суд, виконання судових рішень, належних умов тримання в місцях ув'язнення. У кожному третьому зверненні йшлося про порушення соціально-економічних прав громадян.

Як і в попередні роки, значна кількість звернень до Уповноваженого з прав людини була породжена зневажливим, бюрократичним ставленням посадових осіб органів державної влади, місцевого самоврядування до розгляду звернень людей, які не бажають миритися з беззаконням.

Кожне п'яте звернення містило скарги на дії чи бездіяльність співробітників органів внутрішніх справ, кожне десяте — органів прокуратури.

Найбрутальнішою формою порушення прав людини в Україні залишається бідність. Для багатьох людей це не тільки низький рівень матеріального забезпечення, а й відсутність свободи вибору, невпевненість у майбутньому своїх дітей.

В умовах глобальної фінансово-економічної кризи прірва між бідними і багатими продовжує зростати. Так, половина населення земної кулі, яке є найбільш бідним, володіє менш ніж 2% світового багатства. І водночас 10% найбагатших людей планети володіють 83% світового багатства, причому на 1% з них припадає 43% світових активів (за даними банку «Кредит Сьюіз» за 2010 рік).

Не є винятком і Україна, де рівень матеріального добробуту найбагатших зростає швидше, ніж найбідніших, а також збільшується розрив між містом і селом. За час кризи збагатився великий промисловий і банківський капітал, навіть 80% закордонних інвестицій пішли у банківську сферу.

Відповідно до завдань Цілей розвитку тисячоліття до 2015 року Україна мала б зменшити на третину частку бідного населення. Проте, за останніми офіційними даними, рівень бідності перевищує 26% і фактично залишається незмінним порівняно з 2000 роком. Надзвичайно високою є бідність сільського населення та родин з дітьми. За критеріями ООН для країн Центральної та Східної Європи, до категорії бідних можна віднести майже 81% населення України.

Залишається глибокою диспропорція між вартістю життя і рівнем оплати праці. В умовах лібералізації цінової політики це робить бідних ще біднішими. За даними вибіркового обстеження Держкомстату умов життя домогосподарств, у першому півріччі 2010 року частка населення із середньодушовими місячними доходами нижче прожиткового мінімуму збільшилася у 1,6 разу проти відповідного періоду 2009 року.

У зверненнях до Уповноваженого громадяни скаржаться на низькі зарплати і пенсії, неможливість в умовах стрімкого зростання цін і тарифів прогодувати та забезпечити найнеобхіднішим свої сім'ї. Люди чекають повернення трудових заощаджень, визволення із сучасного кредитного рабства.

Для подолання бідності та соціальної нерівності потрібен комплекс заходів, спрямованих передусім на створення робочих місць, зростання зайнятості населення, створення гідних умов праці, об'єктивне визначення прожиткового мінімуму та інших соціальних стандартів, реальні зміни в оплаті праці. Урешті-решт, метою економічного зростання та економічних реформ має стати людина, її потреби, добробут та якість життя.

Саме тому **моє перше подання до новообраного Президента України Віктора Януковича стосувалося проблем боротьби з бідністю.** Глава держави доручив урядові розробити Загальнодержавну програму подолання та запобігання бідності в Україні. Чекаємо від уряду завершення цієї роботи.

Вважаю за необхідне наголосити на неприпустимості порушення конституційних прав людини на своєчасну оплату праці. **Заборгованість із зарплати становить понад 1,3 мільярда гривень.** Проте, враховуючи тінізацію трудових відносин та заробітної плати, реальна заборгованість є значно більшою.

Бідні люди страждають не тільки через недосконалість законів та брак фінансових ресурсів. Дуже часто розв'язанню життєво важливих проблем шкодять формалізм і бездушність чиновників. Не можу не навести приклад, який мене просто вразив та по-людськи обурив. Протягом майже двох років поспіль 90-річна вчителька з Полтавської області Євгенія Андріївна Кириленко намагалася добитися зарахування до страхового стажу періоду роботи з 1 вересня 1939 року до 12 вересня 1941 року на посаді вчителя Червоно-Лучанської початкової школи. Від жінки, яка мала документи, що підтверджували її працю й були видані у період фактичної роботи, працівники Пенсійного фонду і органів праці та соціального захисту цинічно вимагали ще й підтвердження свідків, які тоді — 70 років тому (!) — працювали разом з нею. Тільки після втручання Уповноваженого з прав людини заявниця зрештою отримала пенсію у повному розмірі з урахуванням доплати за згаданий стаж. Переконана, що кожен такий випадок має бути предметом окремого розгляду, належної оцінки і реагування керівників центральних та місцевих органів влади. **Ініційована Президентом країни адміністративна реформа має сприяти підвищенню рівня та якості державних послуг для громадян.**

В умовах загострення фінансово-економічної кризи до Уповноваженого з прав людини звернулися за захистом своїх прав сотні вкладників комерційних банків, а також ті, хто скористався банківськими кредитами, зокрема в іноземній валюті. Ось що пише у своєму зверненні Михайло Віталійович Station Станіславський, який намагався повернути з банку «Надра» компенсаційні виплати своєї дружини, отримані нею як жертвою фашистських переслідувань від німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє»: «У 1993 році ми з дружиною вже втратили всі свої заощадження, які заробили собі на старість, а тепер ця історія повторюється. Я хвора людина, інвалід Великої Вітчизняної війни, витрачаю багато коштів на придбання медикаментів та на додаткове медичне обслуговування. Мені виповнилося 93 роки, за такого розвитку подій я можу і не дочекатися моїх власних грошей». Результатом провадження Уповноваженого з прав людини стала виплата банком належних людині коштів.

Низку випробувань довелося пройти багатьом іншим громадянам до того, як за підтримки Уповноваженого їм було повернуто зароблене важкою працею.

Звертаю увагу на збільшення кількості випадків, коли позичальників позбавляють майна, зокрема квартир, а також **зростання самогубств в Україні, які вчиняються через неможливість вибратися з боргових зобов'язань перед банками.** У 2009 році трапилося 15 суїцидів, а в 2010 році стало відомо про 11 випадків самогубств з причини неможливості виконати умови кредитних договорів.

Через масові порушення конституційних прав громадян проблемними банками **мною направлялися подання Голові Національного банку та Президенту України,** у яких було запропоновано здійснити низку заходів, зокрема: зменшити процентну ставку за кредитами, перевести кредити в іноземній валюті у національну за курсом на момент їх оформлення, запровадити кредитні канікули, викупити Нацбанком кредитні зобов'язання фізичних осіб і суб'єктів підприємницької діяльності тощо.

Зрештою, Нацбанк України скасував власний наказ про заборону повернення депозитів. Завдяки прийняттю Верховною Радою України Закону «Про внесення змін до деяких законів України з метою подолання негативних наслідків фінансової кризи» вдалося запобігти позбавленню багатьох позичальників заставного майна. Проте ризики втрати житла та іншого майна за неможливості в повному обсязі виконувати кредитні умови залишаються, а тому проблема кредитного рабства набуває гостроти.

Переконана, люди мають бути захищені від сваволля банкірів, а негативні наслідки фінансово-економічної кризи справедливо розподілені між банками, державою та людьми. На жаль, поки цього ще не відбувається.

Сьогодні в Україні **системними є порушення конституційних прав людини на охорону здоров'я та безоплатну медичну допомогу.** За оцінкою фахівців, обсяг зведених бюджетних видатків на охорону здоров'я впродовж останніх років становить 50—60% мінімальної потреби. Торік для забезпечення лікарськими засобами пільгових категорій населення, а це найбідніші люди, було передбачено лише 15% необхідних коштів, фактично ж профінансовано ще менше.

За оцінками Світового банку, Україну охопила повномасштабна подвійна криза — демографічна та погіршення здоров'я населення. Це невідворотно руйнує основу державності — людські ресурси. За даними Державного комітету статистики, у 2009 році кількість постійного населення України зменшилась на 180 тисяч осіб, за 10 місяців 2010 року — вже майже на 167 тисяч осіб. Тільки в місті Києві, Волинській, Закарпатській та Рівненській областях народжуваність перевищила смертність. Катастрофічними темпами Україна втрачає чоловіків працездатного віку. Вочевидь, такий загрозливий виклик потребує, окрім вжиття заходів з подолання бідності, й докорінного поліпшення охорони здоров'я населення.

Неможливість заробити на гідне життя чесною працею спонукає мільйони українців шукати кращої долі за межами рідної країни. Це ще один виклик для сучасної України, адже **за кордоном перебуває від 5 до 7 мільйонів українських трудових мігрантів.** Питання дотримання їхніх прав неодноразово порушувались Уповноваженим з прав людини на парламентських та комітетських слуханнях. З метою посилення захисту трудових мігрантів українським Омбудсманом підписано угоди про співпрацю у сфері захисту прав людини з Омбудсманами країн найбільш чисельного перебування українських мігрантів: Росії, Казахстану, Польщі, Іспанії, Португалії, Франції, Аргентини та інших.

Особливу увагу протягом останніх років доводилось приділяти **захистові прав українських моряків.** Мною вже неодноразово наголошувалося на тому, що українські моряки належать до однієї з найнезахищеніших категорій трудових мігрантів із України. Понад 100 тисяч українських моряків сьогодні поневіряються по світах на суднах під чужими прапорами. Перша і головна причина цього — корупційні діяння, через які в Україні фактично було знищено національний флот. Тому головний крок, який треба зробити, це відновити український флот, щоб наші моряки мали можливість працювати під українським прапором. Украй **актуальним є також прийняття Організацією Об'єднаних Націй ініційованої Україною всеосяжної Конвенції про боротьбу з морським тероризмом**, яким є піратство.

Переконана, що забезпечення прав українських трудових мігрантів має бути одним із пріоритетів зовнішньої політики нашої держави. Йдеться передусім про належний правовий захист шляхом підписання двосторонніх міжнародних угод про правову допомогу. Вважаю, що в країнах переважної трудової міграції наших співвітчизників потрібно посилити дипломатичні представництва спеціально підготовленими консульськими працівниками, додавши при цьому додаткові кадрові одиниці. Нагальним є розв'язання й проблеми визнання документів про освіту, врахування страхового стажу та визначення пенсій відповідно до рішення Конституційного Суду України від 8 жовтня 2009 року.

Поки що, на превеликий жаль, міграційна політика зорієнтована виключно на протидію нелегальній міграції. Так, відповідно до указу Президента України **створено Державну міграційну службу України,** однак, як і за попереднього уряду, **її діяльність спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра внутрішніх справ.** Тобто фактично керування усіма аспектами міграційної політики

покладається на силове відомство, що суперечить рекомендаціям ЄС та гуманітарним завданням міграційної політики. Адже, як визначено у Резолюції ПАРЄ від 9 квітня 2010 року, **«трудящі-мігранти беруть участь у забезпеченні економічного зростання і процвітання, створенні національного багатства в країнах призначення, а також сприяють скороченню рівня бідності в країнах походження»**. Поцінуємо ж їхню працю!

Вважаю за потрібне зазначити, якщо ми хочемо гідного ставлення до українців за кордоном, то **не маємо права допускати неповагу до іноземних мігрантів в Україні, їх дискримінацію і прояви ксенофобії.**

Зазначу, що **загальна тенденція ксенофобських злочинів в Україні протягом 2009—2010 років свідчить про їх зменшення удвічі порівняно з 2008 та 2007 роками.** Це стало результатом посилення протидії подібним явищам з боку МВС, СБУ та прокуратури, а також активізації діяльності неурядових організацій.

Вкотре **наголошую на необхідності ратифікації Україною Міжнародної конвенції про захист прав усіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей,** що дасть змогу забезпечити якісно новий рівень захисту прав трудових мігрантів без подвійних стандартів.

Однією із надзвичайно болючих проблем суспільства залишається **недотримання права людини на судовий захист.** Майже кожне п'яте звернення до Уповноваженого з прав людини стосується цього питання.

У Висновку ПАРЄ № 190 (1995) та Резолюції 1549 (2007) **затримка у проведенні Україною судової реформи була піддана жорсткій критиці,** адже ми чекали на цю реформу 20 років. Зрушення у цьому питанні почалися лише у 2010 році з розробкою та прийняттям Верховною Радою у липні 2010 року Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

2010-й — рік реалізації судової реформи. Зроблені перші кроки у напрямі впровадження судової реформи, адже правозастосовна практика показала наявність низки проблем, які потребують подальших дій з урахуванням висновків ПАРЄ та Венеціанської комісії.

З метою приведення кримінально-процесуальних процедур у відповідність до міжнародних стандартів, підвищення ефективності захисту прав людини під час дізнання, досудового та судового проваджень **украй необхідно якнайскоріше прийняти новий Кримінально-процесуальний кодекс України.**

На часі прийняття довгоочікуваних Закону «Про безоплатну правову допомогу» та нової редакції Закону «Про адвокатуру».

Для більш кваліфікованого розгляду сімейних спорів, зокрема захисту прав найуразливішої категорії населення — дітей, **потрібно створити спеціалізовані сімейні суди.**

Станом **на 1 січня 2011 року Євросуд виніс 715 рішень щодо України.** В абсолютній більшості випадків констатовано порушення Україною статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо **права на справедливий судовий розгляд.**

У 180 своїх рішеннях Європейський суд з прав людини констатував порушення **розумних строків розгляду справи судом.** Так, у низці рішень Євросуду, зокрема у справах Нечитайло, Сланько, Неханченко проти України, розслідування та розгляд справ тривали від восьми до десяти років! Через **відсутність у чинному Кримінально-процесуальному кодексі України граничних термінів тримання підсудного під вартою багато людей в очікуванні рішення суду фактично відбувають під вартою увесь термін призначеного, врешті-решт, покарання.**

Для запобігання цим порушенням 24 березня 2010 року я звернулася до Президента України з поданням про встановлення граничного терміну перебування підсудних під вартою та забезпечення права ув'язнених і затриманих на гідні умови тримання. Моя позиція була підтримана — розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою гуманізації попереднього ув'язнення». Відповідні положення закладені у проекті нового Кримінально-процесуального кодексу України.

У кожному другому рішенні Європейського суду щодо України (52%) констатується **порушення права на справедливий суд стосовно тривалості виконання рішень національних судів.**

Хронічним є невиконання судових рішень. Фактично виконується лише кожне третє рішення національних судів. А стосовно рішень Євросуду, то цей показник становить лише 9%. Тому моніторинг Комітету міністрів Ради Європи щодо України триватиме до повного виконання рішень Європейського суду.

Хочу привернути Вашу увагу до того, що 15 січня 2011 року збігає річний термін, встановлений Європейським судом для вжиття нашою державою заходів, передбачених **першим пілотним рішенням у справі «Юрій Миколайович Іванов проти України».** У цьому рішенні констатоване порушення у зв'язку з тривалим невиконанням рішення національного суду та відсутністю ефективних засобів юридичного захисту. Виконавча влада повинна знайти ефективний механізм розв'язання цієї проблеми. Інакше існує загроза втілення в життя застереження Євросуду про поновлення розгляду усіх аналогічних справ з метою ухвалення по них єдиного рішення щодо України.

Уже десять років поспіль мною порушується питання про те, що **Україна залишається в Європі одним із «лідерів» за кількістю арештів.** І хоча відповідно до європейських стандартів функцію надання санкцій на арешт давно передано від прокурорів судам, ситуація практично не змінилася. **Щороку судами відправляються за грати майже 60 тисяч осіб.** При цьому близько **10 тисяч, або кожен шостий, пізніше звільняються з-під варти** *(у зв'язку зі зміною запобіжного заходу, засудження до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, виправданням або закриттям кримінальних справ).*

Кількість рішень Європейського суду з розглянутих справ про необґрунтоване тримання людини під вартою збільшилась упродовж минулого року майже удвічі. Європейський суд з прав людини звернув увагу, що національні суди недостатньо мотивують необхідність арешту особи, а тяжкість злочину часто виступає головним критерієм узяття під варту.

Це підтвердження того, що порушена проблема стосується **не лише арештів конкретних посадовців, а є системною для України і зачіпає долі сотень тисяч людей,** які щороку проходять через процедуру затримання чи арешту.

Уповноважений з прав людини стурбована, що упродовж останніх років **зростає кількість засуджених.** Сьогодні за гратами тримається 152 тисячі осіб (336 ув'язнених на 100 тисяч населення країни). За цим показником Україна є третьою серед країн — членів Ради Європи, після Росії та Грузії. Стабільно один із найменших показників (60—100 осіб на 100 тисяч населення) мають Словенія, Фінляндія, Швейцарія, Італія, Франція, Німеччина. Цікаво, що член СНД Узбекистан за останні 10 років удвічі зменшив чисельність в'язнів — до 142 на 100 тисяч населення.

Вкотре наголошую, що зняттю напруженості стосовно переповненості пенітенціарних закладів також сприяло б **проведення амністії.** Але, на превеликий жаль, два роки поспіль законопроекти про амністію у Верховній Раді України не розглядалися, що порушує право на реалізацію принципу гуманізму, насамперед найбільш соціально незахищених та вразливих осіб. Сподіваюся, що найближчим часом спільними зусиллями ми розв'яжемо цю проблему, і Закон про амністію буде прийнятий Верховною Радою України.

Системною залишається проблема застосування катувань, що дедалі частіше призводить до загибелі затриманих. У 2008 році співробітниками органів внутрішніх справ закатовано до смерті чотири людини, у 2009-му — три, у 2010-му — вісім! За всіма цими випадками відкриті провадження Уповноваженого з прав людини.

Особливе занепокоєння викликає ситуація у Сумській області, де протягом тільки останніх півроку від рук правоохоронців загинуло троє місцевих жителів.

Укотре **наголошую на необхідності якнайскорішого створення Національного механізму запобігання катуванням** відповідно до міжнародних зобов'язань України. З цього питання мною нещодавно було внесено подання Президентові України.

Як наголошувалось у публічних виступах Омбудсмана України, особливо нелюдяним є ставлення до затриманих з боку працівників **Шевченківського районного управління міліції міста Києва,** що підтверджується низкою проваджень. Особливого резонансу в суспільстві набула справа про загибель **20-річного студента Ігоря Індила.** Нині у Деснянському районному суді міста Києва розглядається справа стосовно двох співробітників цього райуправління. Працівник Секретаріату Уповноваженого з прав людини, маючи лише права представника потерпілих, намагається добитися справедливого судового рішення у цій справі.

Тому прошу народних депутатів України нарешті прийняти законопроект щодо **визначення незалежного статусу Уповноваженого з прав людини у кримінальному процесі,** який понад три роки знаходиться без руху у Верховній Раді. Це значно посилило би захист прав людини у судах, і ми би не випрошували кожного разу в суддів дозволу взяти участь у захисті прав людини.

Вважаю за необхідне вкотре привернути увагу до захисту **права на свободу слова.** Як і раніше, журналісти дуже часто потерпають від насильницьких дій. У провадженні Омбудсмана — справа про захист честі, гідності, прав на свободу слова та безпеку життя редактора житомирської районної газети «Сільське життя» Валерія Івановського, якому було завдано ножових поранень. Під час особистої зустрічі з Уповноваженим з прав людини Генеральний прокурор України Віктор Пшонка повідомив про затримання підозрюваних у вчиненні цього нападу та передачу справи до суду.

Триває провадження Уповноваженого з прав людини й у справі про зникнення редактора харківської газети «Новий стиль» Василя Климентьєва. Цілком поділяю занепокоєння громадськості, Національної спілки журналістів України щодо пасивного розслідування правоохоронцями цієї резонансної справи.

Але, захищаючи свободу преси, водночас наголошую на відповідальності самої преси перед суспільством і громадянами.

Окремо привертаю увагу народних депутатів до проблеми **забезпечення в Україні рівності прав і свобод жінок та чоловіків.** На жаль, попри певні позитивні зрушення, зокрема прийняття Закону про забезпечення рівних прав та можливостей, ратифікацію міжнародних документів про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок, виконання Державної програми з утвердження гендерної рівності, **не вдалося докорінно змінити існуючі стереотипи щодо ролі жінок у суспільстві та реалізації державної політики паритетного забезпечення прав і свобод жінок і чоловіків.**

За показником розширення можливостей жінок, як зазначається у доповіді ООН з людського розвитку 2009 року, Україна посідає лише 86-е місце серед інших країн світу. І така оцінка є об'єктивною, бо, наприклад, у складі Верховної Ради України лише 7,6% жінок; в уряді та серед голів обласних державних адміністрацій немає жодної. Лише один центральний орган — Державний комітет архівів — очолює жінка; серед заступників міністрів жінок близько 12%, заступників голів облдержадміністрацій — менше 10%, голів судів — 11%. Відсутні жінки в керівництві Верховного Суду України, Вищого адміністративного і Вищого господарського судів України. У складі Збройних Сил України близько 13% військовослужбовців — жінки, а ось у керівництві Міністерства оборони — немає жодної!

Недоступність для жінок керівних посад, існуюча гендерна дискримінація є одними з причин того, що рівень їхньої заробітної плати у середньому становить лише 75% від рівня оплати чоловіків. І хоча за своїм потенціалом, рівнем професійно-освітньої підготовки жінки не поступаються чоловікам, влада не створює належних умов для рівного доступу жінок до високооплачуваних посад, спекулюючи на начебто традиційному баченні українським суспільством жінки у ролі берегині домашнього вогнища та вихователькі дітей.

У Цілях розвитку тисячоліття для України визначені завдання на період **до 2015 року — забезпечити гендерне співвідношення обох статей на рівні не менше 30 на 70 у представницьких органах влади та на вищих щаблях виконавчої влади, а також наполовину скоротити розрив між доходами жінок та чоловіків.** Тому одним із головних завдань має стати розробка та прийняття Державної програми з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період до 2015 року, визначення реальних завдань та конкретних показників, за якими здійснюватиметься оцінка виконання програми.

Уповноважений з прав людини як суб'єкт демократичного цивільного контролю над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави вживає заходів для запобігання порушенням конституційних прав і свобод, захисту законних інтересів громадян України, які виконують військовий обов'язок.

Результати проваджень Уповноваженого свідчать про низьку правову культуру особового складу, зниження професіоналізму військовослужбовців у цілому та офіцерського складу зокрема, низький рівень підготовки громадян до військової служби. **За п'ять останніх років (у мирний час!) безповоротні втрати особового складу Збройних Сил становили 410 осіб.** Звертаю увагу на те, що значно зросла частка офіцерів, солдатів і сержантів військової служби за контрактом серед загальної кількості загиблих військовослужбовців.

Очевидно, що це системна, комплексна проблема, яка потребує й системних заходів реагування, передусім щодо припинення масових звільнень кваліфікованих фахівців зі Збройних Сил України.

Моніторинг Уповноваженого свідчить також про **наявність брутальних порушень прав людини у військових навчальних закладах.** Так, провадженням у справі про порушення прав на навчання, повагу до людської гідності та особисту безпеку курсантів **Військового інституту телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»** встановлено, що керівництво закладу з порушенням вимог чинного законодавства відрахувало сімох першокурсників. Усі вони — неповнолітні, з незаможних родин. У неправовий спосіб, не вивчивши належним чином обставин конфліктної ситуації на ґрунті нестатутних відносин, юнаків погрозами змусили підписати рапорт про відрахування за власним бажанням і в листопаді виставили за ворота закладу. Лише після того, як Уповноважений з прав людини стала на захист прав курсантів, за розпорядженням керівництва Збройних Сил України у лютому 2010 року першокурсників поновлено на навчанні.

Особливо чуйного ставлення потребують ветерани війни і військової служби, ветерани праці, люди похилого віку — тобто ті, хто не може самостійно реалізувати право на належні умови життя, забезпечити свої матеріальні та духовні потреби. Питання пенсійного забезпечення, виплати допомог та компенсацій, передбачених чинним законодавством, перебувають під постійним контролем Уповноваженого. Профільним комітетам Верховної Ради України надавалися пропозиції Уповноваженого з прав людини щодо забезпечення конституційних прав ветеранів. Сподіваюсь, що вони враховуватимуться у законотворчій роботі.

У захисті прав людини **Уповноважений системно співпрацює з народними депутатами України,** комітетами Верховної Ради, депутатськими групами і фракціями. Усього за час існування інституції до Уповноваженого з прав людини **надійшло понад 3 тисячі депутатських запитів і звернень,** зокрема у 2010 році — 160. За кожним із них відкривалися провадження Уповноваженого та докладалися спільні з депутатами зусилля для поновлення порушених прав і свобод людини.

Уповноважений з прав людини намагається системно співпрацювати з Президентом України як гарантом дотримання конституційних прав людини. Протягом року Омбудсман взяла участь у засіданнях Комітету з питань економічних реформ, Робочої групи з питань судової реформи, Громадської гуманітарної ради при Президентові України. Главі держави внесено 20 подань і 16 звернень Уповноваженого з найгостріших проблем захисту прав людини.

За встановленою практикою Уповноважений з прав людини бере участь у засіданнях Кабінету Міністрів України, маючи можливість вносити свої пропозиції до законопроектів, що розглядаються. Протягом 2010 року Прем'єр-міністрові внесено низку подань Уповноваженого з прав людини, зокрема з питань забезпечення прав жінок на працю в державних органах виконавчої влади та управління, захисту прав військовослужбовців і працівників органів внутрішніх справ, з проблем трудових мігрантів.

У Резолюції ПАРЄ 1755 (2010) «Функціонування демократичних інститутів в Україні» рекомендується посилити роль Омбудсмана як певної альтернативи наглядовим функціям прокуратури. На зустрічі Уповноваженого з прав людини з Генеральним прокурором України 9 грудня 2010 року обговорювалось питання посилення співпраці з метою ефективнішого й оперативнішого реагування на порушення прав і свобод людини.

Неупереджене ставлення до кожної людини, яка звертається до Уповноваженого, прагнення розв'язувати проблеми, виключно керуючись нормами міжнародного права, Конституції України, чинного законодавства було, є і залишатиметься правилом моєї діяльності на посту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Вкотре наголошую: забезпечення невід'ємних прав і свобод кожної людини має стати основою національної ідеї, яка може консолідувати суспільство і послужити підґрунтям для подальшого демократичного розвитку України.

Друкується відповідно до Постанови Верховної Ради України № 3194-V.

У Варшаві розпочала роботу слідча група прокуратури Російської Федерації. Росіяни допитають 20 свідків, причетних до організації візиту 10 квітня 2010 року, що завершився авіакатастрофою, в якій загинула вся делегація на чолі з президентом Польщі Лехом Качинським, *передає наш власкор Іван Козловський*

Акордеоніста Ігоря ЗАВАДСЬКОГО визнано найкращим на міжнародному конкурсі–фестивалі акордеоністів в Ірландії, *повідомляє прес–служба МЗС України*

Не вір очам і вухам своїм — здоровіший будеш

Парламент пропонує супроводжувати рекламу ліків попередженням про загрозу самолікування.

Учора відповідний законопроект про внесення змін до статті 21 Закону України «Про рекламу» (щодо супроводу реклами лікарських засобів попередженням про загрозу самолікування) підтримали 285 народних депутатів.

Це схоже на попередження Мінохорони здоров'я про шкідливість куріння, яке розміщено на кожній сигаретній пачці. На жаль, така інформаційна профілактика не дуже діє. Набагато ефективнішою виявилась політика підвищення цін на тютюнові вироби: багатьом перекури вже не по кишені. Однак для лікарських препаратів це неактуально — вони давно вже не дешеві.

Ініціатива парламентаріїв попередити співгромадян про небезпеку самовільного лікування — очевидно, одна зі спроб приборкати безконтрольне вживання ліків. Адже за першої потреби поправити своє здоров'я ми йдемо в аптеку за «чарівними пігулками». За даними соцопитувань, дві третини українців знають, як і чім лікуватися, і не звертаються по допомогу до лікарів. Їхній консультант — реклама. 15 відсотків людей, які потребують медичної допомоги, готові навіть змінити лікаря, якщо він не виписує те, чого вони хочуть.

Через зростання явної і прихованої реклами медпрепаратів лікарям дедалі частіше доводиться чути від пацієнтів наполегливі прохання призначити ліки, які у всіх «на слуху». Очевидно, промо-ролики на телебаченні (а це основне джерело лікарської інформації для більшості) настільки якісно зроблені, що не викликають сумнівів у вражених силою рекламного мистецтва громадян. До того ж «піарити» себе з розмахом можуть лише великі іноземні фармкомпанії. Зазвичай вони просувають за дуже великі гроші дорогу продукцію. На жаль, у рекламі не розповідають про побічні явища та інші можливі «мінуси» товару. А медпрепарати презентують як панацею від недуги, а то й декількох одразу. Споживач охоче ковтає таку гарну, багатообіцяючу наживку, не замислюючись про наслідки. І лише дехто знає, що є вітчизняні аналоги лікарських засобів, які набагато дешевші й не менш ефективні, але не є розкрученим брендом.

Більше того, у нас полюбляють лікуватися антибіотиками та імуностимуляторами. Хоча подальший вплив препаратів цих груп на людину ще до кінця не вивчено. І в Японії, наприклад, імуностимулятори призначають лише тяжкохворим.

Такого засилля медичної реклами (в тому числі рецептурних ліків) на телеекранах, як у нас, мабуть, немає в жодній країні світу. Так, у Канаді пряма медична реклама, розрахована на широкі верстви населення, взагалі заборонена. У Швейцарії не можна рекламувати лікарські засоби на радіо й телебаченні. Кодекси з обмеження медичного промо є в Австрії, Бельгії, Німеччині, Голландії, Норвегії, Ірландії, Данії, Франції, Фінляндії, Чехії.

Ольга ВІТЕР.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Бізнес поступився інвалідам

Шістнадцять осіб із розумовими вадами, що мешкають в єдиному в Україні міні–гуртожитку для інвалідів, не втратять домівку. Нагадаємо: землю, на якій стоїть гуртожиток, 2007 року передали приватному інвестору з правом знесення будівель. Відтоді людям загрожувало виселення («Голос України» писав про це у №54 (5054) за 25 березня 2011 року).

Дирекція гуртожитку кожні три місяці мусила продовжувати договір оренди. Але днями голова КМДА Олександр Попов таки підписав розпорядження про закріплення за комунальною установою двох будівель на вул. Сиваській. Це в районі Стара Дарниця, який зараз є привабливим для забудовників. Будівлі передали в оперативне управління дирекції гуртожитку. Розірвання договору з інвестором — ТОВ «АДІТУМ ПЛЮС» — триває.

— Гуртожиток не має аналогів в Україні і є дуже важливим для нас. Він був створений спільно з громадською організацією і є одним із перших у державі прикладів соціального партнерства, коли влада співпрацює з громадськими організаціями, — коментує начальник Головного управління праці та соціального захисту населення Тетяна Костюченко.

Міні-гуртожиток для людей із розумовими вадами працює вже п'ять років. Його було створено на базі благодійної установи «Джерела» за ініціативи групи матерів, яка звернулася до Київради по фінансування. Це перший в Україні експеримент із соціальної адаптації інвалідів: вони проживають не ізольовано, а в громаді. Пацієнти комплексу можуть провести в ньому решту свого життя. Також діє центр денної реабілітації, який відвідують ще 32 особи.

Аніта ГРАБСЬКА.

Підсудні заявили про незаконні дії правоохоронців

Третє засідання Жовтневого райсуду Запоріжжя у справі про відрізану голову запорізькому пам'ятникові Сталіну чи не найбільш продуктивне.

Під час п'ятигодинної роботи суд вислухав звільнених напередодні після тримісячного перебування у СІЗО членів організації «Тризуб». Двоє з підсудних заявили про незаконні дії щодо них з боку правоохоронців. Зокрема, Роман Хмара розповів, що його затримання відбувалося «без допуску до нього адвоката, без пояснень та із застосуванням катувань». Ще один підозрюваний, якого, до речі, 7 березня із СІЗО перевели до туберкульозного диспансеру (після двох місяців ув'язнення), Віталій Вишнюк, теж поскаржився на незаконне затримання. Крім того він розповів про те, як його шість діб тримали в Хортицькому райвідділі міліції, про «катування, утримання без води та їжі», про «вибивання з нього зізнання у зберіганні зброї».

Певні дебати викликав і факт, що деякі протоколи допитів були складені російською мовою, хоча Вишнюк заявив, що «російську не вивчав і не міг давати свідчення російською». До сказаного варто додати, що народний депутат України Андрій Парубій, котрий став одним із небагатьох українських політиків, які хоч якось переймалися долею запорізьких «сидільців», заявив під час прес-конференції у Києві 18 квітня: «Ми добиватимемося покарання тих, хто під час розслідування цієї справи застосовував тортури стосовно хлопців. Ми добиватимемося з тих, щоб кожен з тих, хто виконував злочинний наказ з їхнього переслідування, був покараний. Якщо ми цього не зупинимо сьогодні, завтра це може статися з ким завгодно, з будь-якою структурою, з будь-якою організацією».

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Одні скинули Леніна, другі обмалювали Скорботну матір

Пам'ятник Скорботній матері у Полтаві, який встановлено на місці масових розстрілів німецькими окупантами мирного населення, страждає від рук вандалів чи не найчастіше. Час від часу на ньому з'являються різноманітні написи.

Ось і цими днями, напередодні великого єврейського свята Песах, пам'ятник осквернили, написавши на ньому образливі антисемітські гасла. А у райцентрі Шишаки з «п'єдесталу історії» скинули В. І. Леніна. Причому скинули у буквальному розумінні: вранці 18 квітня чотириметрову бронзову фігуру вождя виявили біля підніжжя постаменту. Правоохоронці підозрюють, що пам'ятник звалили за допомогою каната. Ясна річ, що одній людині таке навряд чи було б під силу. Цікаво й те, що пам'ятник Леніну розташовано на центральній площі Шишак — якраз перед приміщенням райдержадміністрації. Хоча обидва монументи не є пам'ятками історії та культури, однак в обох випадках правоохоронці активно включилися у розшук вандалів. А тим часом деякі представники КПУ вже пов'язали ці два випадки із «замахом» на Сталіна у Запоріжжі. Точніше, із перипетіями довкола судового процесу над групою «тризубівців», яких цими днями випустили на поруки. На думку комуністів, справу хочуть спустити на гальмах, що, мовляв, розв'язало руки націоналістам і в інших містах. Загалом у самій Полтаві є кілька пам'ятників, які страждають від рук вандалів із завидною, як кажуть, регулярністю. Це передусім пам'ятники тому ж вождеві пролетаріату Володимиру Леніну та російському цареві Петру І. «Замахи» на них, як правило, відбуваються напередодні тих чи інших дат. Так, Петро І востаннє страждав напередодні чергової річниці виграної ним Полтавської битви. Для «полтавського» Леніна дві несприятливі дати — власний день народження (22 квітня) і день революції (7 листопада). Якось під гарячу руку вандалів потрапив у обласному центрі й бюст Олександра Пушкіна. Кілька років тому невідомі осквернили навіть пам'ятник «Нескореним полтавчанам», який увічнює подвиг героїв-підпільників на чолі з Лялею Убийвовк. Цікаво, що жодного разу вандалів так і не знайшли...

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Більшість дітей відпочиватимуть при школах

На Прикарпатті цього року планують оздоровити понад 73 тисячі дітей шкільного віку, що становить понад 50 відсотків тих, які відвідують загальноосвітні навчальні заклади. Безплатно відпочинуть усі діти сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, а також 70 відсотків дітей з малозабезпечених та багатодітних сімей. На ці цілі в освітянських бюджетах передбачено понад шість мільйонів гривень. Крім того, як прозвучало на колегії ОДА, цьогоріч з Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності є можливість залучити 5 мільйонів 240 тисяч гривень на оздоровлення дітей. Усього в області працюватимуть 754 заклади оздоровлення та відпочинку, серед яких 621 — це табори з денним перебуванням на базі шкіл.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Благочинність не має кордонів

Сара Бонефонт з учнями молодших класів Канівської школи-інтернату.

Домогосподарка з Кембриджа (Великобританія) Сара Бонефонт удруге приїхала працювати волонтером у черкаські дитячі сиротинці.

Разом зі своїми синами-школярами вона провела вдома акцію, присвячену 25-й річниці Чорнобильської трагедії. На зібрані пожертви Сара купила в Україні спортивний інвентар, іграшки та книги й подарувала їх вихованцям дитячих будинків.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото автора.

Тепловізор бачить і вночі

Прикордонники Луцького загону на ділянці відділу «Ягодин» затримали п'ятьох громадян України, які намагалися незаконно переправити через кордон п'ять тисяч пачок цигарок. Виявити порушників їм допоміг тепловізійний комплекс, на екрані якого близько 23 години охоронці помітили фігури людей, які прямували в бік кордону з великогабаритною ношею. На місце пригоди виїхала група швидкого реагування, яка і затримала порушників вже за контрольно-слідовою смугою всього за 500 метрів від кордону. Ними виявилися мешканці сіл Римачі, Бережці та селища Шацьк, найстаршому з яких усього 23 роки. Переправити через Західний Буг цигарки вони планували за допомогою гумового човна. Тепер долю порушників і конфіскованого майна вирішуватиме Любомльський міжрайонний суд.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Вишнюк заявив, що «російську не вивчав і не міг давати свідчення російською»

Провели миротворців

У Новограді-Волинському на плацу 30-ї окремої механізованої бригади восьмого армійського корпусу відбулися урочисті проводи військовослужбовців для виконання завдань у Косово. Звертаючись до них, перший заступник командувача Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-лейтенант Анатолій Пушняков нагадав, що від їхнього професіоналізму залежить престиж нашої держави.

Особовий склад контингенту успішно пройшов усі етапи бойового злагодження, в тому числі й на полігоні Об'єднаних збройних сил НАТО в Німеччині, і готовий до виконання завдань за призначенням, зазначив командир національного контингенту підполковник Олег Зубовський, який уже брав участь у миротворчій операції в Косово в 2006—2007 роках.

Як повідомив командир бригади полковник Олександр Нестеренко, починаючи з 2006 року, національний контингент формується тут уже втретє. А загалом у бригаді проходять службу близько 300 військовослужбовців, які побували в таких гарячих точках нашої планети, як Ліван, Ірак, Сьєрра-Леоне, Косово.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чому студенти до ректорату не пішли, а вимагали гарячої води від ОДА?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Міський голова Ужгорода Віктор Погорелов прокоментував ситуацію з гарячою водою (точніше — її відсутністю — у студентських гуртожитках) так: «Це повторюється впродовж останніх п'яти років — через високу собівартість послуги та значну заборгованість комунального підприємства «Ужтепло» за газ разом із батареями холодною стає й вода у кранах».

На нараді вирішили, що один із шляхів розв'язання проблеми — постачати воду за графіком. Тобто: студенти зможуть користуватися гарячою водою тільки у визначені дні. Водночас постає питання підвищити оплату за послуги тепловиків, адже за нинішніх тарифів робота «Ужтепла» збиткова.

«Треба зробити так, щоб до кінця нинішнього навчального року студенти могли користуватися гарячою водою. А з першого вересня — проблему зняти», — така думка Івана Бушка. А ось заступник голови обласної ради Андрій Сербайло навів присутнім приклад іншого навчального закладу — Закарпатського держуніверситету, також розташованого в Ужгороді. Там гуртожитки останні кілька років забезпечені і теплом, і гарячою водою. Керівництво цього вишу, на відміну від УжНУ, все робить по-господарськи: перевели будівлі на автономне опалення. Чому аналогічні кроки не зробив ректор УжНУ — питання риторичне.

Заступник голови облради пообіцяв допомогу депутатського корпусу. Звичайно, що в підсумку наради прозвучало: міській владі Ужгорода, «Ужтеплу», керівництву вузу розв'язати питання. Проте інтрига залишається. Навіть у двох моментах. Перший: Міносвіти виступає за оптимізацію університетів, яких у стотисячному Ужгороді нещодавно з'явилося аж два і які не можуть не дублювати один одного, а оцінка діяльності їхніх ректорів напрошується сама собою. Другий момент: студентів могла «спрямувати» одна з політичних сил, котра розпочинає медійний наступ на керівництво нинішньої ОДА і водночас чергову передвиборну кампанію.

Василь НИТКА.

Ужгород.

ФОТОФАКТ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зліва направо: **головний спеціаліст Київського обласного управління лісового господарства Костянтин Сивокінь, голова Державного агентства лісових ресурсів Віктор Сівець та народний депутат Микола Шершун на Міжнародному екологічному форумі «Довкілля України», що проходить у Києві.**

Напад відбито

Викликаний підрозділ «Беркута» припинив рейдерське захоплення адміністративного приміщення ВАТ «Черкасиобленерго», вчиненого групою охоронців невідомої фірми.

Як повідомили у прес-службі обласного управління МВС, під час сутички бійцям «Беркута» вдалося затримати кількох нападників.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

І тут будуть профспілки

Регіональну угоду про співпрацю між Івано-Франківською обласною державною адміністрацією, Радою профспілок області та об'єднанням роботодавців на 2011—2012 роки підписано під час засідання обласної тристоронньої соціально-економічної ради. Передбачається, що середня заробітна плата в області щороку зростатиме на 20%. Упродовж 2011 року заплановано створити 27 тисяч робочих місць. У сфері розвитку виробництва — довести кількість малих підприємств до 59 на 10 тисяч населення. Влада готова допомогти створити первинні профспілкові організації, зокрема, у приватних структурах.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Кримськотатарська мова переходить на латиницю

За словами голови Республіканського комітету АРК у справах міжнаціональних відносин і депортованих громадян Едема Дудакова, переклад кримськотатарської мови з кирилиці на латинську графіку завершиться до кінця року. Як зазначив Е. Дудаков, це питання обговорюється достатньо давно, і на цей момент дійшли висновку, що від кирилиці варто відмовитися. У цьому зв'язку, на його думку, необхідно затвердити відповідну постанову парламенту Криму, яку буде передано до Верховної Ради України. Документ стане основою для внесення змін у відповідні нормативні акти. За інформацією голови Рескомнацу автономії, з метою сприяння розвитку кримськотатарської мови в автономії планують видати великий тлумачний і фразеологічний словники. Нагадаємо, у писемності кримських татар раніше використовувалася арабська графіка, згодом переведена на латинський алфавіт, а в 1938 році у правописі почали використовувати кирилицю.

Георгій ВЕРВЕС.

ФОТОФАКТ

У Сумській області на залізничному переїзді біля села Богданка тепловоз зіштовхнувся з трактором, у результаті чого загинув тракторист.

Фото Віталія КОХАНА (УНІАН).

Цьогоріч оздоровлять більше дітей

Нинішнього року на літнє оздоровлення та відпочинок дітей влада Сумщини планує виділити з обласного бюджету 2,9 мільйона гривень, що майже на один мільйон більше, ніж торік. Ця сума, відповідно, дозволить оздоровити на п'ять відсотків більше школярів. Усі «оздоровчі» кошти виключно підуть на дітей пільгових категорій: дітей-сиріт, позбавлених батьківської опіки, дітей-інвалідів, із багатодітних та малозабезпечених сімей, постраждалих від природних катаклізмів та аварій, а також обдарованих дітей — переможців міжнародних, всеукраїнських, обласних та районних конкурсів і олімпіад. Значні кошти область планує також виділити на організацію роботи пересувних літніх наметових таборів та підтримку місцевих оздоровчих організацій.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

У НОМЕР

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

До Євро-2012 готуються і... тачанки

Для іноземців, які прибудуть в Україну наступного року, співробітники біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна готують справжній сюрприз. Йдеться про так звані сервісні маршрути, приурочені до чемпіонату з футболу Євро-2012. «Мова про додаткові мандрівки гостей первозданним скіфським степом, які зможуть подорожувати південними просторами на справжніх тачанках, — пояснює директор заповідника наук Віктор Гавриленко. — Зі свого боку, ми подбаємо про те, щоб відвідувачі відчули, так би мовити, на дотик всю привабливість дикої природи». До слова, сьогодні територією біосферного заповідника прокладено п'ять туристичних маршрутів, якими всього за один день можна провести до трьох тисяч любителів подорожей і екзотики. Знайдуться у степу стежки і для футбольних уболівальників.

Василь ПІДДУБНЯК.

РІВНЕ

«Погляд з вікна»

Фотовиставка рівненського майстра Олександра Майструка **(на знімку)** під такою назвою з успіхом демонструється в Посольстві України у США.

Оскільки він має проблеми опорно-рухового характеру, то «зупиняє» миті з балкона своєї квартири, що на шостому поверсі. Власне, більшість світлин, що увійшли до його першої фотозбірки «Погляд з вікна», яка нещодавно побачила світ, майстер зробив саме звідти. Утім, відгукуються знані майстри, ці фото за своєю майстерністю, образністю, сюжетами настільки яскраві та оригінальні, що фактично з першого погляду заполоняють душу. Про це також свідчать нагороди багатьох фотовиставок і в Україні, і за кордоном, у яких Олександр Майструк брав участь. Наразі його роботами милуються в США.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

У «Краснодонвугіллі» з'являться підземні медпункти

Перший в Україні підземний медпункт незабаром відкриється на шахті «Самсонівська-Західна» ВАТ «Краснодонвугілля». Протягом року ще два такі пункти буде створено на шахтах «Молодогвардійська» і «Суходільська-Східна». Загальний обсяг фінансування цієї медичної програми становитиме сім мільйонів гривень. Вони будуть укомплектовані сучасним медичним обладнанням і матеріалами для надання першої допомоги гірникам. Крім того, на віддалених дільницях шахти розташують спеціальні медичні укладки, укомплектовані індивідуальними асептичними пакетами, перев'язувальними матеріалами, шинами, джгутами, нашатирним спиртом тощо. За наявності таких підземних точок час надання медичної допомоги скоротиться до однієї години. Усього на реалізацію програми «Краснодонвугілля» направить цього року 78,2 млн. гривень.

Алла АНТІПОВА.

Учора і позавчора муніципальний театр «Київ» провів мітинги–протести проти того, що Головне управління культури відмінило фінансування цього театру

Створено новий візуальний символ фестивалю «Jazz Koktebel–2011»

Звідки взялися лютарки

Щоб створити власний світ, треба лиш кавалок глини. З неї Бог зліпив першу людину...

Кам'янчанка Ольга Нікітіна (творчий псевдонім — Хельга Гойцек) якось на відпочинку в Карпатах випробувала себе в Божій справі. Дістала з рівчака мокрої глини і м'яла її в руках. Незчулася, як грудка перетворилася в чоловіка. Це був гуцул–трембітар. Коли друзі побачили — захоплено вітали авторку. Так і народився перший лютарок.

Лютарки — у цьому неологізмі Хельга поєднала українське слово «людина» (лю) та латинське «тара», «тера» — земля, глина.

Люди на землі — головна тема творчості Хельги. Ось гуцулка збирає ожину, а тут подружня пара з Горішкова сіла відпочити під зорями, а ось козак дівчину заміж кличе, а та каже: «Я ще не вирішила». Картини Хельги одночасно — скульптура, оберіг, сувенір. Вони приносять щастя в дім, наповнять його особливим затишком, переконана авторка. Справді, лютарки ніби випромінюють добро, повертають нас у казку дитинства.

Хельга не може точно повторити одну й ту саму роботу. Бо в неї немає форм, усі деталі ліпить уручну. Це дуже цінується, особливо за кордоном. Не дивно, що її твори поповнили приватні колекції у Варшаві, Сан-Франциско, Ланкастері, Лос-Анжелесі. Один із перших лютарків родичі-поляки передали на конкурс еко-мистецтва в Гданську. Він приніс авторці друге місце. «Ми з Олею живемо в одному місті, — каже депутат Кам'янець-Подільської міської ради Валентина Волошина, під патронатом якої стала реальністю перша виставка лютарків, — але я дізналася про неї у Франції. Їхала додому — палала нетерпінням швидше побачити творця цих чудових автентичних робіт».

Ці лютарки дуже симпатичні.

Ольга не заробляє, частіше дарує лютарки. Хоча є і замовлення. А працює вона двадцятий рік у міському Центрі дитячої творчості, керує гуртком народної іграшки «Колосок». Дуже любить працювати з дітьми, але, якби мала від лютарків добрий прибуток, то, може, просилася б на півставки, щоб більше займатися своєю творчістю. За рік виготовляє 30—35 робіт. А хочеться — більше.

Бере смерекову дощечку, неодмінно тесану вручну, на неї прикріплює фігурки і творить сюжет. А далі в хід ідуть фарби — олійні, гуаш, акрилові, і аж у кінці роботу покриває лаком. Під час першої мистецької виставки Хельги в ресторані «Старий банк» їй влаштували майстерню для проведення майстер-класу.

Ольга Нікітіна належить до давнього подільського роду Гродзінських, герб якого й нині можна бачити на стіні одного з давніх подільських храмів. У роду переплелися долі українців, поляків, росіян. А бабуня, яку дуже любила Ольга, походила з Чехії. Це її прізвище Гойцек художниця взяла собі за творчий псевдонім.

Твори майстрині прихистив ресторан, господарем якого є Анатолій Мідзяновський. Лютарки гарно вписалися в інтер'єр «Старого банку». Звісно, це не вихід для численних митців Кам'янця-Подільського, вони з нетерпінням чекають відкриття виставкового залу, який кілька років тому влада забрала під «Єдиний дозвільний центр». Уже є рішення сесії про передачу приміщення музею-заповідника під виставковий зал. Художники нагадали владі, що свого часу йшлося і про передачу будинку РАЦСу. Не лише лютарки Хельги Гойцек могли б знайти там оселю, а й доробок інших художників. Цей дім міг би служити й поетам, музикантам, для прийому поважних делегацій, навіть спільним офісом для організацій, що дбають про популяризацію міста та утвердження української культури. Все це вкладається в одну назву «Український Народний дім Кам'янця-Подільського». Він був створений ще в XIX столітті, а за часів незалежності України так і не отримав власного даху. Якби він нарешті в місті з'явився — допоміг би Хельзі Гойцек, як і багатьом іншим талантам, популяризувати себе й землю, на якій вони виросли.

(Зліва направо) **Валентина Волошина та Хельга Гойцек.**

Віра ШПИЛЬОВА.
Фото автора.

«Примарний досвіток»

Чому в держави Україна таке сирітське отроцтво? Чому благодатний край, населений працелюбним народом, знелюднюється, вимирає й еміґрує? Де корінь цих лих, і як їх долати?

На ці непрості запитання пробує відповісти у своїй книжці «Примарний досвіток» відомий публіцист, у недалекому минулому активний політик Борис Кириченко. Він пройшов великий, складний, багатовекторний шлях від інженера-гідротехніка, завідувача сектору ЦК КПРС до першого заступника керівника апарату Верховної Ради незалежної України. Потужний життєвий досвід дає право Борису Йосиповичу мати свій погляд на події минулі й сьогодення. Зіставляти, порівнювати, оцінювати здобутки і втрати, робити певні висновки і прогнозувати перспективи.

Усе це робить книгу «Примарний досвіток» цікавою як для ветеранського загалу, так і для молоді, яка, безперечно, знайде в цій роботі багато повчального.

Володимир Лис став митцем року Волинського краю

В Луцьку відбулася щорічна церемонія нагородження лауреатів премії «Людина року Волинського краю–2010». Митцем року визнано Володимира Лиса — відомого письменника–белетриста, журналіста, народного синоптика, володаря Першої Гранд–коронації слова.

В кожній з двадцяти п'яти номінацій цієї премії переможці нагороджуються призом — статуеткою «Крило натхнення». Прикметно, що Володимир Лис кілька років тому вже був відзначений цією премією — як журналіст.

Вл. інф.

Ахметов дав грант на «Крихітку Цахеса». А хто дасть на «Обереги»?

Івано–Франківський обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки виграв грант Благодійного фонду Ріната Ахметова «Розвиток України» на постановку вистави для дорослих «Крихітка Цахес» (п'єса Ярослава Стельмаха за казкою Гофмана). Як повідомив директор театру Роман Братковський, сума гранту — 80 тисяч гривень. Роботу над виставою почнуть у квітні, коли надійде перший транш, а здати її планують у вересні. Ставитиме «Крихітку...» головний режисер театру Володимир Підцерковний.

Фото автора.

Сталася й інша значна подія в житті театру. Уже втретє йому присуджено обласну премію імені Віталія Смоляка. Цьогоріч за виставу «Егле — королева Вужів» за п'єсою Саломеї Неріс (режисер — Дмитро Нуянзін). А ще він єдиний з українських театрів, залучений до проекту «Літаючий фестиваль», що фінансується Програмою Євросоюзу «Культура 2007—2013». Поки що на правах партнера. Щоб стати учасником проекту та мати право отримувати кошти від Євросоюзу на здійснення своїх програм, театр повинен скласти іспит на зрілість — професійну й організаційну. Зокрема, протягом року має гідно виступити на «Літаючому фестивалі» в Литві, Словаччині, Чехії і Польщі, а також показати свою здатність проведення таких заходів — прийняти лялькові театри цих країн на «Оберегах» — Міжнародному фестивалі національної класики на сценах театрів ляльок в Івано-Франківську. «Обереги» заплановано на вересень-жовтень. Орієнтовна вартість їх — понад 400 тисяч гривень. Через брак коштів фестиваль уже два роки переноситься. Відкрите питання, чи відбудеться він цього року. І чи отримає Івано-Франківський театр ляльок статус учасника «Літаючого фестивалю», чи залишиться партнером без прав на фінансову підтримку Євросоюзу?

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано—Франківськ.

Він єдиний з українських театрів, залучений до проекту «Літаючий фестиваль»

Театр високих почуттів

Чим частіше й агресивніше містами і селам України снують незліченні антрепризи з низькопробними театральними виробами, тим серйозніше провінційні театри замислюються про своє місце в духовному житті свого регіону та країни в цілому. Виникають справжні острівці із самобутньою сценічною культурою.

Одним з таких центрів в останні роки став Запорізький академічний муздрамтеатр імені В. Магара. Багато в чому його відродженню сприяла історична енергетика острова Хортиця. Саме там народився унікальний спектакль «Тарас Бульба». Ідея постановки належить директорові театру, заслуженому діячеві мистецтв України В. Слонову. Він зумів об'єднати зусилля своєї трупи й колективу кінного театру для створення грандіозного видовища козачої вольниці. Образ Тараса Бульби у виконанні зрілого майстра української театру Михайла Голубовича набув рис героя, монументального й душевного.

Успіх цього спектаклю відкрив перед театром нові обрії. Колектив пішов шляхом створення сценічних творів високого філософського й духовного звучання. Так народилися спектаклі «Козак Мамай» і «Андрій Первозваний».

Керівництво театру принципово вирішило не займатися дешевим заробітчанством, використовуючи звичні на столичних сценах перекладні комедії, а спробувало привернути увагу глядачів серйозними постановками, в основі яких — духовне й моральне звеличування людини, яка зуміла піднятися над дрібним побутовим пристосовництвом. Театр ніби пропонує глядачеві згадати про те, що в житті можна не лише повзати, а й літати. Важка ця справа, особливо в часи економічної й моральної кризи.

Коли на афіші театру виникла назва «Анна Кареніна», вона не викликала розброду й хитань у розумах глядачів. Адже вони були вже підготовлені до масштабних полотен, у центрі яких опиняється людина на самому піку своїх душевних переживань.

Про новий спектакль театру хочеться сказати одне слово — блискучий. Не в плані завищеної оцінки, а співвідносячи його із визначеннями: блискуче століття, блискуче світло, блискучий Петербург. Цей образ досягнуто насамперед оформленням спектаклю і його сценографічними рішеннями.

Справа в тому, що будівля запорізького театру — одна з небагатьох у країні, які не просто відремонтували, а й реставрували. Весь у ліпнині, позолоті й кришталі зал справляє незабутнє враження своєю врочистою святковістю. Цю реставрацію на своїх плечах виніс директор театру Валентин Слонов. І зовсім не випадково, ставши художником спектаклю «Анна Кареніна», він продовжив декор залу вже на самій сценічній площадці.

Глядач опинився в атмосфері того самого блискучого вищого світу. Оформлення не міняється. Все відбувається в одному інтер'єрі — і бали, і перегони, і навіть романтична італійська подорож Анни й Вронського. І це не збіднює спектакль, а, навпаки, — стає його символом. За задумом режисера-постановника Євгена Головатюка, світ, що оточує Анну, абсолютно статичний. Він вписується своєю великосвітськістю, своєю чванливою величчю й своїми непорушними правилами. При цьому він безликий, монотонний і одноманітний. Де б не з'являлася Анна, вона скрізь усе в тій же золотій клітці, з якої немає виходу. Незважаючи на її метання, світ навколо неї залишається все тим же безжалісним, штучним, манірно-байдужим. Саме через це так глибоко страждає героїня. Анна у виконанні Оксани Туриянської — єдина жива людина в цьому бездушному просторі. Вона закохалася у графа Вронського, оскільки їй здалося, що в ньому є душа, порив, живі почуття. Але помилилася. І він виявився лише великосвітським персонажем.

Фото Олексія СИДОРЕНКА.

Сцена з вистави: Анна — Оксана Туриянська, Каренін — Микола Коновалов.

Герой у виконанні артиста Олександра Прокопа не демонструє палких романтичних почуттів до Анни. Він діє як завойовник. Йому приємна її любов. Він навіть ладен застрелитися, оскільки такий учинок входить до системи цінностей, прийнятих у світі. А от кинути разом із цією жінкою виклик суспільству він не готовий.

Оксана Туриянська веде свою роль на високому емоційному розпалі, в її грі проблискують ібсенівські нотки, вона жінка, якій несила бути персонажем світських раутів. Її чоловік Каренін — зовсім не старий, не бридкий, не тиран і не згубник. Навпаки, у м'якому схвильованому виконанні Миколи Коновалова — це людина чесних правил, гідних манер і навіть із люблячою душею... Але персонаж.

Навколо Анни все блискучемляво. Рухаються назустріч один одному тільки Анна й паровоз. Тому однією з найпронизливіших у спектаклі сцен стає зустріч Анни із сином Сергієм. Тут акторка О. Туриянська зуміла передати глибоку щирість своєї героїні. Не тільки материнську любов, а й трагедію матері, яка розуміє, що в руках Кареніна її син перетвориться на такого ж персонажа.

Примітно, що паровоз, під який кидається Анна, нізвідки не з'являється. За задумом художника В. Слонова, роз'їжджаються стіни великосвітського салону, й три страшні ока-прожектора пожирають зломлену фігуру героїні. І паровоз, і великосвітський салон давлять однаково нещадно.

Крім прекрасно оформленого інтер'єру, спектакль вражає культурою і смаком, з яким створені костюми дійових осіб. Кожна сукня Анни передає нюанси її внутрішнього стану. Особливо трагічним є її чорно-біле вбрання. У ньому Анна — сувора, беззахисна й зовсім стороння блиску салону.

Дуже гарним є акторський ансамбль. Режисер зумів відтворити на сцені дух і манери «панського» часу. Такі Стіва в чарівному виконанні Євгена Козьмика, мила у своїй безхарактерності Доллі (Т. Єрентюк), яскраво-жорстока претензійна Бетсі в ефектно-жовтому костюмі (Н. Зубик). Гарний безсловесний, але сповнений величі свого століття князь Щербацький (Іван Смолій). І суєтний органічний камердинер Матвій (Г. Антоненко), що втілив у собі все лакейське плем'я.

Вся багатоликість персонажів працює на створення навколо Анни величезного непроникного світу світських умовностей, зламати які може лише гігантська сила паровоза, але аж ніяк не страждаюча жіноча душа.

Фінал відомий, висновки — теж. Аншлаги на цей спектакль у запорізькому театрі говорять про те, що глядач відчув у переживаннях Анни сьогоднішню інтонацію. І чи не так уже сьогодні зарозумілої пишноти відрізняється від сумовитої бездуховності нашого часу!? Тому дами у глядацькій залі і прикладають хусточки до очей, а чоловіки, спостерігаючи за стражданнями героїні, філософськи зітхають.

Аделія НАСИРОВА,
Михайло РОГОЖИН.

Столітній барабан

Цей барабан дістався учаснику народного вокального ансамблю «Козаченьки» Біловодського районного Будинку культури Сергію Сіпакову від прапрадіда. Основа інструмента зроблена з гільзи корабельного снаряда часів японської війни 1904 року. На мідне кільце із двох сторін натягнули шкіру, закріпили її — й вийшов барабан, що служить уже більше ста років.

Барабан передається з покоління в покоління, немов обручка. Усі Сіпакови — люди музичні. Якщо збираються разом, обов'язково співають, а пісня без барабана і баяна, немов борщ без сметани. Він ніколи не зберігався, як музейна рідкість. Найпочесніше місце для нього там, де грають, співають, танцюють, радіють життю. Нещодавно учасники художнього колективу районного Будинку культури брали участь у ярмарку, що проводився у Луганську. Біловодчани своїм виконанням зібрали найбільшу кількість шанувальників.

Звучання в цього барабана незвичайне й, залежно від погодних умов, — різне: за високої вологості повітря удари звучать м'яко, а коли шкіряні боки інструмента підсохнуть на сонечку, — вони видають молодий дзвінкий голос. Начальник відділу культури Біловодського райвиконкому Геннадій Верескун вважає так:

— Скрипкам Страдиварі якість звуку багато в чому надає лак, а якість звуків, що їх видає наш барабан, передусім залежить від матеріалу, з якого він зроблений. Це чиста мідь. Візьміть замість нього дерево чи пластик — й почуєте зовсім інший голос. Мідь надає своєрідний колорит, бархатистість, народності. Наш барабан — як ікона. Коли вона намолена, коли передається з покоління в покоління, її духовна сила зростає в кілька разів. Барабан теж є таким духовним інструментом, у ньому є своя сила.

Алла АНТІПОВА

Луганськ

На знімку: директор Біловодського Будинку культури Павло Руднєв з барабаном.

Фото автора.

ХРОНІКА

«Минуле — уже не наша власність»

Під такою назвою в кінці 2010 року у видавництві «Таврія» (Сімферополь) вийшла книга відомого вченого, доктора технічних наук, професора, активного дописувача «Голосу України» Романа Яремійчука. Обсяг книги — понад 500 сторінок.

Цікава сама доля автора книги — у неповних чотирнадцять літ він назавжди пов'язав своє життя з нафтовою промисловістю. Після навчання у «Львівській політехніці» у Р. Яремійчука були роки праці на посаді інженера в Бориславі, навчання в московській аспірантурі та майже восьмирічна робота в головному й понині інституті бурової техніки. А наступні 34 роки була робота в Івано-Франківському національному технічному університету нафти та газу на посадах проректора з наукової роботи, декана двох факультетів та завідувача двох кафедр. У його творчому доробку 55 книг, що виходили у світ в Україні, Росії, США, Польщі та Китаї, більше 300 наукових статей, а також 166 винаходів, підтверджених авторськими свідоцтвами СРСР, патентами України, Росії, Аргентини, Болгарії.

Автор книги більше вісімнадцяти літ життя присвятив Криму, ставши засновником кафедри морських нафтогазових споруд (пізніше нафтогазових технологій), а у 2002 році став деканом спільного з Національною академією природоохоронного та курортного будівництва факультету морських нафтогазових технологій. Сотні нинішніх інженерів, що працюють у ДАТ «Чорноморнафтогаз» та проектних організаціях Криму, вважають себе у тій чи іншій мірі його учнями. Газета «Голос України», починаючи з 1994 року, опублікувала десятки статей Романа Яремійчука. Окремі з тих статей увійшли в книгу, отже, не втратили з часом своєї актуальності. Це статті про освоєння нафтогазових ресурсів Чорного та Азовського морів. Незайве, щоб їх прочитали вчені, експерти нафтогазового комплексу, урядовці, що опікуються енергетичною безпекою України.

У передмові до книги поет Павло Вольвач написав, що його «захопило подивування від масштабу та глибини цього непростого чоловіка». І далі: «Цей чоловік чує слово. Власне цей текст писав письменник, що міг все життя займатися чим завгодно, хоч видобувати нафту чи водити тролейбус, але при цьому зберігаючи в собі такі, чи не найвизначальніші ознаки письменницького ремесла, як смак до мови, чуття деталі, чіпку пам'ять, а на додачу ще й такий несуттєвий дріб'язок, як совісність, відповідальність, шляхетність...».

А кандидат технічних наук, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Юрій Дубленич написав: «Особливе значення ця книга має для студентів, молодих інженерів, аспірантів, як вірний дороговказ, як посібник творчості, як приклад передачі знань та ставлення до життя, праці, навчання від покоління до покоління».

Георгій ВЕРВЕС.

У центрі Львова встановлять відлитий у бронзі пам'ятний знак львівським броварям. *Як повідомили у прес-службі Львівської міської ради,* відповідне рішення прийняв міськвиконком

До кінця наступного року в Херсоні стане до ладу найбільший на півдні України холодильний комплекс для одночасної переробки і зберігання до 10 тисяч тонн овочевої продукції. Презентація унікального проекту відбулася в ТОВ «Херсонхолод», *передає наш власкор Василь Піддубняк*

Шанси залишаються

2011 IIHF WORLD CHAMPIONSHIP UKRAINE Kyiv Division I - Group B

Хокей. Київ. Палац спорту. Чемпіонат світу. Дивізіон І. Група В. Другий ігровий день. 18 квітня. Польща — Естонія. 8:3 (1:0, 2:1, 5:2). Казахстан — Велика Британія. 2:1 (0:1, 1:0, 1:0).

Україна — Литва. 5:1 (2:0, 1:1, 2:0). Шайби: Німенко, 3, Побєдоносцев, 15, Срюбко, 38, Черненко, 45, Шафаренко, 47 — Кієрас, 23.

Польща, Казахстан — по 6 очок, Україна, Велика Британія — по 3, Литва — 0, Естонія — 0.

Після перемоги в першому турі над господарями змагань українцями, котрі вважалися фаворитами турніру, з нетерпінням очікувався матч британців проти казахів, котрим також пророкують перше місце. Матч був напружений, хокеїсти з королівства повели в рахунку. І збірній Казахстану довелося докласти чималих зусиль, щоб з мінімальною перевагою здолати чіпкого, швидкого і дуже незручного суперника.

Цей успіх казахської команди певною мірою повернув інтригу в боротьбу за першість. Адже представники Азії не відстали від поляків, котрі також виграли два поєдинки на старті. А наша команда, вигравши у Литви, ще не втратила шансів на остаточний успіх. Для цього треба налаштовуватися на кожний поєдинок і вигравати.

Учора на турнірі був вихідний, а сьогодні події в столичному Палаці спорту поновляться. Зустрічаються: Казахстан — Литва (початок о 13.30), Естонія — Велика Британія (17.00), Україна — Польща (20.30).

На знімку: результативний оборонець збірної України Олександр Побєдоносцев (ліворуч), **котрий закинув у перших двох матчах три шайби.**

Фото Павла КУБАНОВА.

Змін не чекайте

ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 25-й тур. 18 квітня.

«Динамо» (Київ) — «Зоря» (Луганськ). 2:0. Голи: Гусєв, 6, Алмейда, 59.

«Динамо»: Шовковський, Сілва, Юссуф, Алмейда, Попов, Гусєв, Вукоєвич, Гармаш, Єременко (Михалик, 76), Ярмоленко (Алієв, 84), Мілевський (Кравець, 56). **Тренер** — Юрій Сьомін.

«Зоря»: Шуховцев, Ярмаш, Каменюка, Ковальов, Тесак, Полянський, Ліпартія, Білий (Ємельянов, 83), Лазарович (Хомченовський, 20), Сілюк, Кас'ян (Мадоу, 46). **Тренер** — Анатолій Чанцев.

Рефері — Покидько (Полтава).

Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 7 500 глядачів.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**21**	**1**	**3**	**48—11**	**64**
2. «Динамо»	**16**	**5**	**4**	**45—19**	**53**
3. «Металіст»	**15**	**5**	**5**	**47—22**	**50**
4. «Дніпро»	12	8	5	38—20	44
5. «Карпати»	12	7	6	35—25	43
6. «Таврія»	8	8	9	39—39	32
7. «Ворскла»	8	7	10	32—27	31
8. «Арсенал»	8	7	10	30—32	31
9. «Оболонь»	8	7	10	22—29	31
10. «Волинь»	8	6	11	23—37	30
11. «Металург» Д	8	5	12	26—36	29
12. «Зоря»	6	9	10	26—34	27
13. «Кривбас»	4	11	10	22—37	23
14. «Іллічівець»	5	8	12	37—58	23
15. «Севастополь»	**5**	**6**	**14**	**21—42**	**21**
16. «Металург» Зп	**3**	**6**	**16**	**12—35**	**15**

Після трьох нічиїх динамівці нарешті здобули перемогу. І здолали вони «Зорю» без особливого напруження. Та й другу сходинку в турнірній таблиці собі повернули. Втім, хоч вони і провели два м'ячі, їхню гру в атаці конструктивною і досконалою не назвеш. На це є низка причин, про які ми вже згадували неодноразово.

Ефективну гру нападу протягом дня, зрозуміло, не налагодиш. Потрібен час, а головне — виконавці. Залишається сподіватися, що ці проблеми керівництво клубу активно вирішуватиме вже в майбутнє літнє міжсезоння.

Тому гадалося, що після завершення виступів у єврокубках у чемпіонаті країни Сьомін активніше вводитиме в дію резерв. Але в стартовому складі проти «Зорі» порівняно з матчем Ліги Європи з «Брагою» він замінив лише Кравця на Гармаша. Тренер заявив на післяматчевій прес-конференції, що у нього немає альтернативи в нападі крім Мілевського і Кравця, котрі ще не набули оптимальної форми після травм.

На запитання, чи гратиме «Динамо» до кінця чемпіонату одним складом, тренер відповів:

— Так. Он у Запоріжжі ми дали гравцям відпочити, і з'ясувалося, що другий склад не може безболісно замінити перший. Гратимуть тільки найсильніші. Боротьба за друге місце дуже гостра...

Віктор СТАНКЕВИЧ.

Відстоюватимуть титул

Футбол. Як відомо, студентська збірна України двічі поспіль вигравала золоті нагороди всесвітніх універсіад. У серпні нинішнього року в місті Шеньжень (Китай) відбудуться XXVI Студентські ігри планети. Зрозуміло, що наші футболісти (тренер Володимир Лозинський) постараються відстояти титул. У результаті жеребкування збірна України потрапила до групи B. 11 серпня вона зустрінеться з командою Малайзії, 13 серпня — зі збірною Росії і 15 серпня — з футболістами Бразилії. Дві найкращі команди з групи продовжать боротьбу у чвертьфіналі.

Завершальний етап

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Завтра розпочнеться завершальна стадія турніру — плей-оф. У серії 1/4 фіналу зустрічаються: «Донецьк» — «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг), «Будівельник» (Київ) — «Дніпро» (Дніпропетровськ), «Азовмаш» (Маріуполь) — «Ферро-ЗНТУ» (Запоріжжя), «Говерла» (Івано-Франківськ) — «Миколаїв». За регламентом чвертьфінальні та півфінальні серії триватимуть до трьох перемог, фінальна — до чотирьох.

Чи то в зоні, чи в союзі

Українсько-російські відносини — знову в епіцентрі уваги. Одразу з кількох приводів. Минає рік, відколи Президент Віктор Янукович підписав харківські угоди про базування Чорноморського флоту Росії у Криму до 2025 року. Росія продовжує закликати нас до вступу в Митний союз. Тим часом тривають перемовини про зону вільної торгівлі з ЄС.

Харківські угоди

Днями в Україні був міністр оборони Росії Анатолій Сердюков **(на знімку праворуч)**. Разом з українським міністром оборони Михайлом Єжелем **(на знімку ліворуч)** він відвідував підприємства оборонного комплексу, пов'язані з базуванням Чорноморського флоту. Контакти почастішали: нещодавно Михайло Єжель повернувся з Росії, також відбулося засідання двосторонньої комісії з питань військово-технічної співпраці. Проблемним питанням залишається полігон «Нитка», яким регулярно користується РФ, сплачуючи за оренду надто мало. Поки незрозуміло, чи буде Росія збільшувати потенціал свого флоту у Криму, як це регулюватиметься. Експерти зауважують, що візит високопосадовця готує грунт для наступних угод, що можуть бути підписані під час відвідин України Президентом Росії Дмитром Медведєвим. Його очікують у Києві на заходах до річниці аварії на ЧАЕС. А тим часом вітчизняні експерти дискутують про збитки та набутки харківських угод. Опозиція пропонує їх переглянути.

На думку Костянтина Матвієнка, експерта консалтингової корпорації «Гардаріка»: «Нас запевняли, що завдяки угодам ціна на газ для населення не підвищиться. Уже в серпні ми отримали протилежне. Угоди також мали розблокувати проблему морських та сухопутних кордонів. Ще кіт не валявся — переговори тривають, результату нема. Перебування флоту — не такий уже й великий мінус, флот не має серйозного військового значення і перебуває у Севастополі, щоб позначити територію. На відміну від російської влади, що просуває свої інтереси на нашій території, українська влада не почувається українською і дбає про власні швидкоплинні зиски, а не про стратегічні інтереси».

Володимир Корнілов, директор українського філіалу Інституту країн СНД, зауважує інше: «Якби не 30% знижки на газ завдяки харківським угодам, чимало металургійних та хімічних підприємств збанкрутували б. Це ми вже спостерігали у 2008 році, коли зростали ціни на газ і нафту. Альтернативи харківським угодам я не бачу. Їх так поспішали підписати, щоб отримати кредити Міжнародного валютного фонду. Угоди врятували нашу економіку, орієнтовану на експорт».

Зона вільної торгівлі чи Митний союз

По суті, перемовини з ЄС та Росією тривають паралельно. З ЄС ми готуємося до кінця року підписати Угоду про асоціацію, що включає створення зони вільної торгівлі. Президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу, що перебував із візитом у Києві, попередив Віктора Януковича: бути одночасно і там, і там не вийде. Росія, Білорусь і Казахстан не мають преференційних торгових угод із ЄС, оскільки в правилах Митного союзу застосовується спільний тариф до всіх інших партнерів, **передає радіо «Свобода»**.

Костянтин Матвієнко, експерт консалтингової корпорації "Гардаріка" прогнозує, що найближчим часом Україна до Митного союзу не ввійде: «У цьому акціонерному товаристві диктує правила Росія, а вплив учасників залежить від розміру ВВП. Вступ України означав би поглинання нас як економічного суб'єкта. Тоді важливі економічні рішення приймав би не український уряд, а Москва. Наша влада в цьому не зацікавлена»

На думку Володимира Корнілова, директора українського філіалу Інституту країн СНД, нас штучно пхають у вузькі рамки: або зона вільної торгівлі, або Митний союз. «Участь у Митному союзі не заважає Росії вести переговори з ЄС про зони вільної торгівлі. Європейський Союз веде такі переговори паралельно в 15 напрямках. Україна шукає формулу, що задовольнить і Москву, і Брюссель, і Вашингтон».

— Якщо ми приєднуємося до розвитку вчорашнього дня — треба йти в Митний союз. Якщо хочемо покращити якість життя — треба розвивати власні економічні інститути, — вважає економіст Віктор Буток. — Поки що у рамках Митного союзу не здійснено жодної програми, яка б справді покращила життя росіян, білорусів чи казахів. І Росія, і ЄС мають бути Україні фоном, на якому здійснюються її інтереси.

Аніта ГРАБСЬКА.

Фото Олексія СУВІРОВА (УНІАН).

З неба на землю

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Незважаючи на запевнення (які кілька тижнів лунали) в тому, що ні країни НАТО, ні США не розглядають ідею розпочати сухопутну операцію на території Лівії, європейські солдати вже незабаром можуть ступити на землю цієї держави. Пояснюючи таке рішення, прес-секретар високого представника ЄС з іноземних справ і політики безпеки Кетрін627 Ештон Майкл Манн сказав, що метою військових стане винятково охорона конвоїв з гуманітарними вантажами, які прямують в обложене силами Муамара Каддафі місто Місурату й інші населені пункти країни.

«27 країн ЄС одноголосно прийняли концепцію операції, однак це не є детальним планом дій. Це просто наступний крок, і ми перейдемо до стадії уточнення деталей тільки в тому випадку, якщо одержимо запит від ООН», — наводить його слова ІТАР-ТАКС.

Утім, далеко не всі європейські країни вважають, що сухопутним військам потрібно обмежитися лише охороною вантажів. Зокрема, із закликом направити солдатів до Лівії для координації завдавання авіаударів по силах Каддафі виступив голова комітету із зовнішніх зв'язків Національної асамблеї Франції Аксель Поньятовські, що назвав резолюцію Ради Безпеки ООН неефективною.

Активізація сил міжнародної коаліції не випадкова: проведена НАТО не перший тиждень операція в Лівії так і не принесла своїх результатів, незважаючи на те, що сили альянсу, порушуючи резолюцію Ради Безпеки, відкрито підтримують повстанців. За останніми даними, урядова армія продовжує відтісняти заколотників, добу тривають бої в центральних районах Місурати, який постійно переходить під контроль то однієї, те другої протиборчої сторони.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото СІНЬХУА\Укрінформ.

На знімку: під час пожежі на складах у Бенгазі, Лівія.

Загрози неконтрольованої ланцюгової реакції немає

Уряд Японії вважає, що на АЕС «Фукусіма-1» немає істотної загрози розплавлення ядерного палива, оскільки там налагоджено охолодження аварійних реакторів. Таку думку висловив учора на прес-конференції в Токіо генеральний секретар кабінету міністрів Юкіо Едано.

Водночас японська влада підтвердила раніше, що паливні збірки в трьох пошкоджених реакторах істотно зруйновані — відповідно на 70, 30 і 25%. Паливо частково розплавилося й потекло в нижню частину реакторів. Однак там воно потрапило в зону холодної води й розпалося на частки діаметром від кількох міліметрів до сантиметра. Ці фрагменти розплавленого палива, як повідомляється, стабільно охолоджуються, загрози неконтрольованої ланцюгової реакції немає. Крім того, на «Фукусімі-1» почалася важлива операція з відкачування радіоактивної води, що заповнює підземний поверх турбінного залу другого енергоблока й прилеглі до нього тунелі дренажної системи.

Тим часом Токіо оприлюднив чергові дані про загиблих від землетрусу й цунамі. Їхня кількість вже сягнула 14 тисяч...

Проект луганської школярки одержав світове визнання

На п'ятій міжнародній олімпіаді екологічних проектів школярів, що проходила у столиці Азербайджану, учениця луганської середньої школи №18 Тетяна Гарська стала бронзовим призером. До Баку з'їхалися команди з 35 країн світу, було представлено більш як 140 проектів, які оцінювали вчені з Мексики, Великобританії, Словаччини, Туреччини, Росії.

Робота Тетяни, яка, до речі, була єдиною представницею України, присвячена проблемі забруднення головної водної артерії Луганська — річки Лугань. Крім того, Таня запропонувала низку рекомендацій з біоіндикації води, очищення річки та поліпшення екологічного стану водної артерії. Дослідження і спостереження за змінами середовища у річці школярка проводила протягом двох років. У результаті було підготовлено фундаментальну роботу, на яку звернули увагу фахівці на Всеукраїнській олімпіаді школярів з біології та екології. Ця робота у підсумку й стала єдиним проектом, що представив Україну на міжнародному рівні. Третє місце та бронзова медаль престижної олімпіади — це міжнародне визнання. Тепер у майбутньої випускниці середньої школи №18 є можливість вступити на бюджетній основі до будь-якого вузу країн СНД і право на стипендію Президента України.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

СИРІЯ

«Народ хоче зміни режиму!»

Сирія зіштовхнулася зі збройним заколотом, організованим салафітами (непримиренними ісламістами). Про це повідомив у вівторок по телебаченню офіційний представник МВС республіки. За його словами, відразу в декількох провінціях скоєно акти саботажу й нападу на поліцейських і військовослужбовців. Головними вогнищами виступів салафітів стали міста Баніяс і Хомс, де вони «відкрито закликали до джихаду (священної війни) і створення ісламських еміратів».

МВС Сирії обіцяє громадянам «покарати злочинців, які скоїли злодіяння й сіють усюди терор і анархію». На всій території країни «буде відновлено стабільність, і кровопролиттю буде покладено край», йдеться в заяві. При цьому правоохоронне відомство звернулося до громадян виявляти підпільні осередки терористів і повідомляти про їх владі, щоб «не дозволити їм скористатися атмосферою свободи для шкоди».

За повідомленнями з Хомса, кількість маніфестантів на його центральній площі Баб ас-Саа зросла до 20 тис. осіб. Молодь, натхнена прикладом єгиптян, установлює там намети й не збирається розходитися по домівках. У місто стягнуто значні сили поліції, однак вони втримуються від штурму наметового табору. Учасники акції протесту скандують гасло: «Народ хоче зміни режиму!».

ЧЕРНІГІВ

Австрія хоче більше співробітничати з регіоном

У Чернігові пройшли переговори між головою обласної державної адміністрації Володимиром Хоменком, головою обласної ради Анатолієм Мельником, чернігівським міським головою Олександром Соколовим та Надзвичайним і Повноважним Послом Австрії в Україні Вольфом Дитріхом Хаймом. Йшлося про перспективи поглиблення торговельно-економічного співробітництва між чернігівцями та австрійцями. Нині Придеснянський регіон експортує в Австрію в основному деревину, вироби з неї, а також насіння олійних культур. Дипломат зацікавився інвестиційними проектами області. Посол Австрії також повідомив, що для детальнішого обговорення пріоритетних напрямів співробітництва найближчим часом планується візит чернігівських підприємців до Відня.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ФОТОФАКТ

У канадському місті Ванкувері пройшла виставка татуювань, у якій взяли участь більш як 100 майстрів з усього світу.

Фото СІНЬХУА\Укрінформ.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 72 (5072)
СЕРЕДА, 20 КВІТНЯ 2011

Національний банк України повідомив, що зростання ВВП у березні 2011 року становило близько 5 відсотків, базова інфляція — 7 відсотків, *передає прес-служба НБУ*

Міжнародний валютний фонд може в липні прийняти рішення про виділення Україні двох траншів по 1,6 мільярда доларів у рамках програми співпраці stand-by. *Про це сказав віце-прем'єр-міністр України Сергій ТІГІПКО в інтерв'ю Reuters*

Податковий кодекс і місцеві бюджети: перші результати

ЗАКОН У ДІЇ

З 1 січня нинішнього року набув чинності Податковий кодекс України (ПКУ). Сьогодні маємо гостру потребу проаналізувати попередні результати його практичної реалізації. Це завдання на прикладі формування місцевих бюджетів вирішували завідувач відділу Інституту економіко-правових досліджень НАН України, доктор економічних наук, професор Сергій БОГАЧОВ **(на знімку праворуч)** і голова Державної податкової адміністрації в Донецькій області Ігор УСИК.

Менше податків — більше надходжень

Насамперед слід зазначити, що завдяки прийняттю ПКУ держава домоглася певного рівня систематизації й упорядкованості норм податкового законодавства. Це проявляється і в структурі нормативного акта, і в єдності принципів, на які спирається податкова система. Як відомо, консолідація податкових надходжень практично в будь-якій державі світу має трирівневий характер — загальнодержавний, регіональний і місцевий (муніципальний). Позитивні трансформації зачепили кожен із цих рівнів. Тому уявляється важливим зупинитися на тих моментах ПКУ, котрі пов'язані з усуспільненням фінансових потоків на місцевому рівні, тобто на системі місцевого оподатковування.

Нині налічується п'ять місцевих податків і зборів: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; єдиний податок; збір за здійснення деяких видів підприємницької діяльності; збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір. Порівняно із системою місцевого оподатковування, що діяла раніше, кількість податків і зборів скоротилася втричі (раніше їх було 15 видів).

Зрозуміло, такий підхід до формування місцевої податкової бази спочатку може здатися непропорційним і збитковим для територіальних громад, але насправді це не зовсім так. Навпаки, завдяки ПКУ вдалося оптимізувати перелік наявних місцевих податків і зборів, залишивши у віданні органів місцевого самоврядування ті, що реально здатні поповнити місцеву скарбницю. Прогресивною можна визнати норму статті 10 ПКУ, що передбачає введення туристичного збору замість курортного, застосування якого було обмежено відповідною за режимом територією. Нині передбачена плаваюча ставка цього збору в розмірі від 0,5 до 1 відсотка від бази оподатковування (зокрема, вартість проживання в готелях, мотелях, кемпінгах тощо). Очікується, що такі платежі певною мірою підсилять місцеві бюджети. Так, за попередніми розрахунками, тільки в місцевий бюджет Луцька може надійти близько 250 тисяч гривень від стягнення туристичного збору. Звичайно, отримані кошти від цього збору буде повністю спрямовано на розвиток туристичної та курортної інфраструктури відповідної території.

Помітно скоротивши кількість місцевих податків і зборів, водночас держава вжила деяких заходів стосовно перегляду джерел, що формують доходи місцевих бюджетів. Зокрема, трансформації відбулися в частині закріплених і власних податкових та інших надходжень у місцеві бюджети.

Слід зазначити, що не всі раніше запропоновані новації у сфері розширення дохідної частини місцевих бюджетів отримали своє закріплення в остаточному варіанті ПКУ. Так, не отримали належного рівня відображення в чинній редакції нормативного акта норми, що передбачали можливість установлення органами місцевого самоврядування додаткових ставок з податку на прибуток підприємств (до 2 і до 3 відсотків залежно від рівня органу, що приймає рішення).

Складно зрозуміти причини такого кроку. До того ж законодавчу ініціативу про закріплення за місцевою владою питань з додаткового регулювання ставки податку на прибуток підприємств позитивно сприйняли експерти і громадськість. Про вагомість цього повноваження й фінансових надходжень у разі його реалізації органами місцевого самоврядування досить чітко свідчили проведені раніше дослідження. Зокрема, розрахункові оцінки обсягів надходжень від введення додаткових ставок з податку на прибуток підприємств могли становити від 3 до 10 відсотків дохідної частини міського бюджету. При цьому бюджет розвитку спеціального фонду місцевих бюджетів додатково міг би зрости практично наполовину. Проте «маємо те, що маємо». Тому треба казати про реальний стан місцевих бюджетів, про фінансове забезпечення територіальних громад у реально складних нормативно-правових умовах.

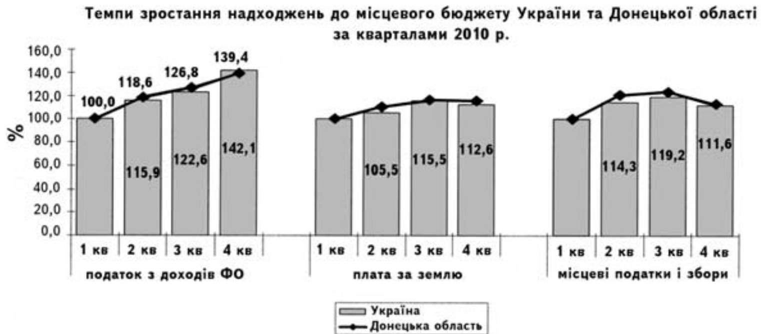

Більше доходів — вище добробут територій

Показники останніх років у системі місцевих бюджетів указували на тенденцію децентралізації в Україні й за останніх п'ять років кардинально не змінилися. Так, питома вага доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України за 2005—2010 роки коливався в діапазоні 22—26 відсотків. У 2010 році цей показник досяг 25,6 відсотка, залишаючись другим показником після 2007 року, коли він досяг свого максимуму в 26,5 відсотка. **Загалом доходи місцевих бюджетів України (без урахування міжбюджетних трансфертів) в 2010 році становили 80,5 мільярда гривень, що на 11,8 відсотка (9,5 мільярда гривень) більше, ніж у 2009 році.** Рівень виконання плану доходів, затверджених місцевими радами, становив у 2010 році 96,4 відсотка на відміну від 2009-го, коли цей рівень наповнюваності місцевих бюджетів ледь перевищив 90 відсотків. У структурі доходів місцевого бюджету України в 2010 році, як і раніше, податкові надходження були головні й досягли позначки в 83,9 відсотка від усієї сукупності доходів місцевого бюджету. Передусім на зростання податкових надходжень торік вплинула хороша динаміка надходжень від податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Надходження цього податку в місцевий бюджет України зросли порівняно з 2009 роком на 12,8 відсотка й досягли 51 мільярда гривень. Упродовж минулого року, як, утім, і раніше, спостерігалася позитивна тенденція із збору і плати за землю. Що стосується місцевих податків і зборів, то тут картина дещо інша. Стійка тенденція до зниження загального обсягу цього виду податкових надходжень останніми роками підтверджує доцільність введення норм ПКУ, що трансформують систему сформованого місцевого оподатковування.

До речі, настільки пильна увага до таких податків, як ПДФО, плата за землю та місцеві податки і збори, не випадкова — вони превалюють (у кількісному вимірі) у структурі місцевого бюджету будь-якого рівня. **Так, питома вага ПДФО в місцевому бюджеті може становити до 70 відсотків від загального обсягу надходжень. Мало того, цей податок, як жоден інший, доволі точно характеризує рівень роботи підприємств, загальний економічний стан і прибутковість території, на якій він збирається.** Наступний податок — податок на землю — фактично другий за значущістю вид податкових надходжень. За новим Бюджетним кодексом він цілком належить тепер до власних дохідних статей місцевого бюджету. На цій основі можна зробити певні висновки, пов'язані з рівнем використання природних ресурсів територіальної громади відповідного рівня, зокрема землі. Із приводу місцевих податків і зборів можна сказати, що це — насправді місцеві податки, які прямо характеризують рівень освоєння й використання локальної інфраструктури, обсяги місцевих ринків, товарів, послуг та ін. **В європейських країнах доходи від місцевих податків становлять 30—70 відсотків від рівня міських бюджетів, тоді як в Україні — лише 1—1,5 відсотка.**

З фінансової точки зору казати про якийсь істотний вплив ПКУ на рівень забезпечення громад фінансовими ресурсами ще рано — занадто вузький часовий проміжок минув із початку дії цього законодавчого акта. Проте, судячи з даних кількох місяців поточного року, зазначені раніше тенденції тривають. Якщо порівнювати січень 2010-го із січнем 2011-го, то абсолютний приріст обсягів надходжень до місцевого бюджету України за цими

Правила ловлі риби. Чи рибалок?

Десять років тому вітчизняну рибальську галузь позбавили економічної та практичної можливості працювати у винятковій (морський) економічній зоні України.

Причини на те зовсім не об'єктивні: Чорне та Азовське моря як були, так і залишилися на своїх місцях, риба в них розмножувалася й нагулювала споживчі параметри.

Улітку 1998 року Державна митна служба України видала наказ «Про порядок митного оформлення продукції морського промислу, що ввозиться на митну територію України». Документ став першим «дзвіночком» щодо фактичного згортання рибальського промислу. У ньому де-факто прирівняли продукцію українського походження, вироблену в нашої винятковій (морській) економзоні, до імпортної.

Відповідно, правила митного оформлення поширилися на рибу та інші морепродукти, добуті вітчизняним виробником. Від чого строки «розтаможки» доходили до десяти діб, а сукупні платежі за сертифікати й мита підвищували вартість продукту практично вдвічі.

Надії рибалок про зміни на краще прийнятий 2002 року Митний кодекс України не виправдав. Нові правила порядок залишили старий: рибну продукцію, виготовлену на українських рибальських суднах в економзоні України, продовжували вважати імпортним товаром. Отже, його потрібно було оформляти за тими ж правилами, що й імпортний товар.

«Косметика» у вигляді заміни вантажної митної декларації уніфікованою митною квитанцією МД-1 суті становища не змінила. Більше того, в 2004-му, коли влада зупинила чинність Закону України «Про Державний бюджет», МД-1 поставила рибальські господарства в ситуацію подвійного оподаткування на території своєї ж держави. А попутно ще й позбавила їх права на відшкодування сплаченого за цією квитанцією ПДВ. Пояснили все дуже просто: документом, що засвідчує право на одержання податкового кредиту, законодавець ухвалив уважати належним чином оформлену митну декларацію. А квитанцію МД-1 такою вважати не велів. А якщо «Ні!», як відомо, то й повернення немає.

Ні законодавців, ні тим паче співробітників Держмитслужби анітрохи не збентежило загальносвітове правило: митному оформленню підлягають товари та інші предмети, переміщувані через Державний кордон. За якою логікою рибу, виловлену у винятковій (морській) економічній зоні України українським екіпажем на українському рибальському судні й доставлену в рідний порт, слід вважати імпортним товаром — зрозуміти складно. Але, як бачимо, можна!

Логіка тим більше загадкова, якщо взяти до уваги, що за давно застосовуваними в українському законодавстві нормами здійснювати якісь дії з митного оформлення вантажів може тільки суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). І якщо в юридичної особи не буде облікової картки суб'єкта ЗЕД — митниця йому дасть не «добро», а скаже завертати голоблі. І навіть не розмовлятиме.

Для рибалок зробили виняток. Хоча вони не мають визначеної в законодавстві основної ознаки ЗЕД — господарських стосунків між резидентом і нерезидентом України.

Крім того, за законодавством імпортом уважають купівлю українським суб'єктом ЗЕД в іноземного суб'єкта господарської діяльності товарів із ввезенням їх на територію України. Промислові рибальські судна за кордон не ходять. Вийдуть зі свого порту, наловлять риби у вітчизняній економзоні — і до рідного порту повертаються. У Кодексі торговельного мореплавання України визначено поняття каботажного плавання — перевезення між портами України. Отже, законодавчо і цей момент роботи рибалок урегульовано — працюють вони законно.

То де тут причина, за якою рибу або продукцію, з неї ж приготовлену, неодмінно повинні контролювати митники?!

Зрозуміти складно. Але, як бачимо, можна!

трьома податками наявний: ПДФО — 127 мільйонів гривень, плата за землю — 103,4 мільйона гривень, місцеві податки і збори — 120 мільйонів гривень. Із приводу останньої цифри слід сказати, що надходження місцевих податків і зборів за січень нинішнього року містять у собі, крім уведених новим ПКУ, ще й ті надходження, які було раніше нараховано, тобто до набрання цим кодексом законної сили.

Незважаючи на те, що заходи стосовно наповнення місцевих бюджетів принципових відмінностей для територіальних громад не мають, цей процес потребує виконання досить великого обсягу копіткої роботи всіх його учасників, починаючи від суб’єктів господарювання, що здійснюють ці відрахування, до податкової інспекції й відповідних управлінь місцевих рад. Специфіка полягає лише в розробці й застосуванні стосовно кожного такого дохідного джерела місцевого бюджету певних методів його розрахунку, планування, обліку кон’юнктури (місцевої специфіки наявності й розміщення ресурсів тощо), всієї поточної фінансово-економічної ситуації загалом. Тут доречно сказати про певні регіональні відмінності або диференціацію фінансово-бюджетного потенціалу територій. Наприклад, якщо ми візьмемо місцевий бюджет Донецької області (посідає друге місце після Києва за питомою вагою нарахувань у дохідну частину всього зведеного місцевого бюджету України) і порівняємо з обсягами 2010 року цих трьох податків, то побачимо, що загалом середній щоквартальний темп зростання надходжень в області стосовно кожного виду податку вище українського на кілька пунктів **(див. таблицю)**.

Рейтинг найперспективніших міст

Звісно, досить «райдужна» картина місцевого бюджету Донецької області, надто коли більшість міст Донбасу «захлинаються» у власних проблемах, пов’язаних з нестачею фінансових коштів, викликає певні запитання. Але тут треба пояснити, що дані всієї області — це узагальнені дані всіх міст і районів. Для реальнішої картини на місцях потрібно провести порівняння доходів з ПДФО і плати за землю по кожному конкретному місту з аналогічним періодом минулого року. На основі цього порівняння можна провести своєрідний рейтинг здатності міст області нарощувати свій бюджетний потенціал за умов дії ПКУ. У зв’язку з тим, що ПДФО є найвагомішим з усіх видів податкових надходжень до міського бюджету і характеризує стан економіки територій, первинне укрупнене угруповання міст пропонується здійснювати саме за його темпами приросту. Високі показники темпів приросту ПДФО, що свідчать насамперед про гідний рівень адміністрування цього податку, спостерігаються в десяти містах області. Ці міста ввійшли до так званої групи «економічно активних міст». У свою чергу, ця група поділена на дві підгрупи. До першої ввійшли міста-лідери Донецьк, Дружківка, Костянтинівка, Краматорськ, Макіївка, Харцизьк, Докучаєвськ, в яких високі темпи приросту надходжень ПДФО (понад 20 відсотків на квартал) супроводжуються аналогічною динамікою приросту надходжень і з плати за землю. Звідси можна зробити висновок, що місцева влада цих міст в умовах виконання планів з мобілізації надходжень не лише зуміла належним чином налагодити механізм взаємодії з державними контрольними органами, зокрема з податковою службою, а й постійно прагне раціонально та ефективно використовувати ресурси міської громади, її майнові активи **(див. таблицю)**.

Основні джерела надходжень до місцевого бюджету міст Донецької області за 1 квартал 2010–2011 років

	1 кв. 2010 р.		1 кв. 2011 р.		Темпи приросту, 1 кв. 2011 р. до 1 кв. 2010 р., %	
	Податок на доходи фізичних осіб, тис. грн.	Плата за землю, тис. грн. (75%)	Податок на доходи фізичних осіб, тис. грн.	Плата за землю, тис. грн. (100%)	Податок на доходи фізичних осіб	Плата за землю *
Економічно активні міста						
1-ша підгрупа						
ДОНЕЦЬК	293884,3	84276,1	385860,6	127 753,6	31,3	13,7
ГОРЛІВКА	42093,9	9052,2	55790,51	13 439,3	32,5	11,3
ДРУЖКІВКА	8582,8	1263,3	12280,47	2 233,0	43,1	32,6
КОСТЯНТИНІВКА	11459,5	3291,8	14938,62	5 085,4	30,4	15,9
КРАМАТОРСЬК	35663,7	5938,4	44453,64	10 780,5	24,6	36,2
МАКІЇВКА	60838,2	11684,8	75368,14	17 583,9	23,9	12,9
ХАРЦИЗЬК	19659,5	2005,6	23890,86	3 290,2	21,5	23,0
ДОКУЧАЇВСЬК	4704,6	937,0	5653,58	1 406,2	20,2	12,6
2-га підгрупа						
МАРІУПОЛЬ	122398,6	22524,4	160504,4	31 140,1	31,1	3,7
АРТЕМІВСЬК	23422,5	4139,6	28537,73	5 637,0	21,8	2,1
Міста з помірною економічною активністю						
1-ша підгрупа						
СЛОВ'ЯНСЬК	30284,8	3948,2	36244,99	6 137,9	19,7	16,6
ТОРЕЗ	9747,6	1067,1	11514,32	1 929,3	18,1	35,6
КРАСНОАРМІЙСЬК	46518,5	1972,7	54568,06	3 087,6	17,3	17,4
ДЗЕРЖИНСЬК	10084,6	641,3	11777,75	1 147,0	16,8	34,1
ШАХТАРСЬК	11796,6	1686,6	13612,5	2 673,8	15,4	18,9
ЄНАКІЄВЕ	37225,8	3993,0	42932,29	6 108,2	15,3	14,7
2-га підгрупа						
СНІЖНЕ	8450,6	1178,5	9891,631	1 664,3	17,1	5,9
ЯСИНУВАТА	14463,4	1713,2	16861,05	2 146,3	16,6	-6,0
Міста з депресивною економікою						
ДИМИТРОВ	9638,5	462,2	10662,08	627,6	10,6	1,8
АВДІЇВКА	9386,6	2506,5	10042,85	3 796,4	7,0	13,6
ВУГЛЕДАР	8292,4	176,0	8495,166	181,9	2,4	-22,5
ДОБРОПІЛЛЯ	20516,6	2042,7	22170,54	2 982,1	8,1	9,5
КІРОВСЬКЕ	14992,0	472,3	16725,12	617,2	11,6	-2,0

*** — вказано значення, розраховані до 100% податкових надходжень у 2010—2011 роках.**

До другої підгрупи економічно активних міст, де поряд із перевиконанням планів із збору ПДФО на 20 і більше відсотків водночас спостерігаються доволі низькі показники темпів зростання плати за землю, ввійшли такі міста, як Артемівськ і Маріуполь. Вочевидь, органи самоврядування цих міст, на відміну від міст першої підгрупи, працюють із нижчою ефективністю і не повністю використовують природно-ресурсний потенціал міської території.

Що стосується другої основної групи, яка називається «міста з помірною економічною активністю», то їхня рейтингова позиція у своїх підгрупах обумовлена не так низьким приростом надходжень від ПДФО, як станом справ з динамікою приросту саме плати за землю. Докладніше вона має такий вигляд.

Перша підгрупа міст із помірною активністю — Слов’янськ, Торез Красноармійськ, Дзержинськ, Шахтарськ, Єнакієве — міста, в яких поряд із середніми показниками надходжень від ПДФО (зокрема, для цієї категорії міст темпи приросту за цим податком перебувають у діапазоні від 10 до 20 відсотків на квартал) податкові надходження у вигляді плати за землю мають стійку тенденцію до зростання. Цю групу можна назвати проміжною, тому що значення темпів приросту за двома основними видами податкових надходжень — позитивні, але стосовно плати за землю вони часом вищі, ніж за ПДФО. Це, у свою чергу, свідчить про певну виваженість та ефективність рішень місцевої влади цих міст щодо земельних ресурсів відповідних громад.

Друга підгрупа міст із помірною активністю — Сніжне і Ясинувата. Це міста, в яких темпи приросту податкових надходжень у вигляді ПДФО, як і в попередній підгрупі міст із помірною економічною активністю, становлять не менш як 10 відсотків, але водночас мають місце або дуже низькі темпи приросту плати за землю або взагалі негативний тренд, як, наприклад, це видно по Ясинуватій, де темп приросту плати за землю — -6,0 відсотка.

Третя основна група — так звані «міста з депресивною економікою». До п’ятірки міст-аутсайдерів увійшли Димитров, Добропілля, Кіровськ, Авдіївка, Вугледар, тобто міста, де одночасно темпи приросту податкових надходжень у вигляді ПДФО нижче 10 відсотків на квартал, а надходження від плати за землю мають чітку тенденцію до зменшення, що свідчить про неефективне використання природних ресурсів, а також про недостатність заходів, що їх вживають місцева влада й державні органи щодо розвитку міських економік, налагодження реально працюючого виробництва, забезпечення виплати заробітної плати та ін.

Отже, можна сказати, що впроваджені ПКУ норми не створюють «тепличних» умов для місцевих бюджетів. За підсумками першого кварталу поточного року можна зробити кілька висновків принципового характеру. По-перше, зміни в ПКУ привели до певного збільшення місцевих бюджетів, приблизно до 5—10 відсотків, здебільшого за рахунок ефективного використання земельних ресурсів. По-друге, наповнення місцевих бюджетів насамперед залежить від стану економіки території, вчасної виплати заробітної плати, плати за землю й раціонального господарювання. По-третє, з огляду на те, що основне навантаження з наповнення місцевих бюджетів лягає на податкові інспекції, органи місцевого самоврядування повинні забезпечити організацію і взаємодію між суб’єктами господарювання, виконавчими органами влади та податковими інспекціями. По-четверте, в області в більшості міст склалася ефективна система взаємодії між органами місцевого самоврядування і податковими інспекціями, завдяки чому темпи зростання доходів місцевих бюджетів міст області вищі, ніж темпи зростання дохідної частини місцевого бюджету України загалом. І ще. У більшості міст області спостерігається стійка тенденція до зростання податкових надходжень, зокрема ПДФО, обумовлена, з одного боку, зростанням економічної активності підприємств, певним поліпшенням їхнього фінансового стану і, з другого — динамічною роботою податкових інспекцій, що спрямована на зменшення частки тіньової або неформальної економіки. В економічно активних містах і містах з помірною економічною активністю за неефективного господарювання з боку органів місцевого самоврядування, відсутності взаємодії з органами податкової інспекції можливе недоодержання коштів від плати за землю та з інших джерел. У містах з депресивною економікою за ефективного господарювання наповнення місцевих бюджетів можливе за рахунок альтернативних податку з доходів фізичних осіб (ПДФО) джерел, наприклад, плати за землю. Місцеві податки і збори, податок на прибуток як і раніше не мають для місцевих бюджетів істотного значення.

СИТУАЦІЯ

➤ *ХМЕЛЬНИЧЧИНА*

Лікарняна кухня не встигає за цінами навіть на крупи

— З початку року я вже тричі брала в постачальників крупу для лікарні, — каже бухгалтер, відповідальна за придбання харчових продуктів Кам’янець-Подільської міської лікарні Єлизавета Захаржевська, — і щоразу нові цінові пропозиції.

Було б нічого, якби ціни зменшувались, а так бухгалтера охоплює чимала тривога. Бо, як справжня господиня, вболіває, що коштів може не вистачити навіть на той скупий список продуктів, що ще доступні на сьогодні. Дієтичну гречку в лікарні не їдять відтоді, як вона почала коштувати 12 гривень за кілограм. Нині підскочило в ціні пшоно — до 9 гривень 40 копійок, а бухгалтерія орієнтується на територіальну статистику, яка такої ціни не допускає. Подорожчала й вівсянка. На тому ж рівні залишаються поки що горох, ячмінка, пшенична та рисова крупи, макарони. Постачальник сам завозить у лікарню крупи та цукор. На щастя, є ще серед підприємців люди, які розуміють, що лікувальний заклад не можна залишати без їжі для хворих, і йдуть назустріч не вельми вигідній для торгівлі бюджетній організації. Адже процедура проплати триває два-три тижні. Гроші проходять кілька інстанцій — управління охорони здоров’я, фінвідділ, казначейство. За цей час і ціна може змінитися. Процедуру змінити? Нереально.

Окрім круп і цукру, лікарня ще може собі дозволити олію. Вершкове масло — то вже в минулому. Молоко в меню лише двічі-тричі на тиждень — і то тільки дітям. М’ясних продуктів також немає. Як і печива, повидла на другий сніданок для дітей.

Протягом лютого один статистичний хворий з’їв у лікарні обідів аж на... 6 гривень 14 копійок. Чи можна за такого харчування повноцінно одужувати? З цим та іншими запитаннями ми звернулися до начальника Кам’янець-Подільського міського управління охорони здоров’я, депутата Хмельницької обласної ради Юрія Пливанюка.

— У нас лікуються люди двох категорій. Ті, яким потрібне посилене харчування, і ті, кому на користь якраз легкий пісний обід через їхнє захворювання. Перші, звісно, скаржаться. А я переконаний, що харчування не є домінуючим у процесі лікування. Головне, щоб на сто відсотків держава закрила всі питання із забезпеченням медикаментами. Бодай на стадії невідкладної допомоги, а також для онкохворих, для тих, хто страждає від інших тяжких недуг — саме вони найчастіше не мають змоги придбати дорогі ліки.

Громада давно розуміє, що в країні немає безплатної медицини. То навіщо зберігати таку систему заради системи?!

Давно на часі об’єднання двох лікарень — районної та міської, які розташовані через дорогу. Це — доцільно?! Потрібна лише політична воля двох міських рад, не треба чекати жодної адмінреформи. Бодай стаціонар слід зробити єдиний. Скільки років про це говоримо! Тоді й харчування можна було б значно поліпшити. Адже район має власні продукти. Щороку місцеві селяни надають для лікарні картоплю та овочі зі своїх городів безплатно. А ми в кого попросимо на асфальті? Можна також долучати кухню нашого соціального центру «Довголіття» — там на харчування одного клієнта припадає до 50 гривень. Для літніх людей того цілком вистачило б. Адже для них корисніша легша їжа, кефір... Ми вдячні міській владі за те, що вона додала коштів на харчування хворих у лікарні. Але ж і ціни на продукти дуже підскочили. І це всі відчувають.

Віра ШПИЛЬОВА.

Два роки тому я озвучив усі наведені вище аргументи на з’їзді працівників рибного господарства України. І навіть адресував конкретні пропозиції голові Держкомрибгоспу, ГоловКРУ, Прем’єр-міністру України. За період, що минув після того з’їзду, змін на краще для рибальської галузі не сталося.

Останнім часом нинішня влада активно розпочала реформування практично всіх галузей життя країни. Зміни вже відбулися, в тому числі й у структурі органів держуправління.

Прагнення влади проводити реформи дає й нам надію. На те, що нові керівники галузей з уточненими й відкоригованими обов’язками і правами по-новому подивляться на ситуацію. А ситуація — можу судити як професіонал з багаторічним досвідом роботи — загрожує державі повною втратою рибодобувної галузі. Для виправлення стану справ від влади не потрібно ні багато часу, ні значних ресурсів. Потрібно тільки дослухатися до професійних порад і виявити добру волю. Ми до співробітництва готові.

Юрій ДОНЕЦЬ,
голова Громадської ради при Держкомрибгоспі України, президент Асоціації судновласників рибальських господарств Севастополя.

Севастополь.

Фото Миколи МАГДИЧА.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Запорізький алюмінієвий таки зупинили

Єдиний в Україні виробник «крилатого металу» планує звільнити вже останню тисячу працюючих. Причини такого становища загальновідомі. Запорізький алюмінієвий комбінат, приватизований 2001 року за дуже сумнівних обставин, міг працювати тільки за умови фактичної державної дотації.

Йдеться про так званий диференційований тариф, а простіше, про значно нижчу ціну на електроенергію, ніж та, яку сплачують інші промислові споживачі. Адже в період низки перепродажів ЗАЛКу хтось із власників устиг через один із київських судів заборонити собі виконувати інвестиційні зобов’язання, які було взято під час приватизації. Іншими словами — з древнього обладнання лише намагалися викачати останнє, не думаючи про якусь модернізацію чи енергозбереження. Судова тяганина закінчилася нічим — Генпрокуратура України 27 грудня 2010 року програла справу у Київському господарському суді російській компанії РУСАЛ. Як результат, попри невиконання власником інвестзобов’язань, повернути державі 68,01 відсотка акцій ЗАЛКу не вдалося. Однак у руках уряду залишився потужний важіль впливу — той-таки дифтариф. Підприємству оголосили умови отримання більш дешевої електроенергії: це виплата заборгованості за раніше наданим кредитом під обладнання для виробництва алюмінієвої фольги (75 мільйонів доларів), а також виділення компанією 150 мільйонів доларів на запуск виробництва з випуску алюмінієвої фольги, і ще 200 мільйонів доларів — на реконструкцію електролізного виробництва. На РУСАЛі порахували, що простіше буде взагалі зупинити виробництво. Поки що оголошено про зупинення підприємства з 5 по 28 квітня, однак перспективи поновлення роботи ЗАЛКу в травні — малоймовірні.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Чому ревуть воли?!.

Аграріям не позаздриш: протягом останніх двох місяців з'явилося три законопроекти, які мають на меті реформувати аграрний ринок. А якщо точніше, то головною мішенню пропонованих новацій став ринок експорту зерна. Ідеологи зміни правил гри переконують: усе робиться задля блага селянина, якого зернотрейдери нібито обдирають як липку. Опоненти ж стверджують: наразі на ринку є конкуренція, і від цього у виграші будь–який фермер. Натомість законодавчі зміни запровадять державну монополію і повернуть назад, в СРСР.

Стосовно першого законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» щодо реформування агросектору, ми вже писали в «Голосі України» (2 березня 2011 р.). Через шквал критики, як від українських учасників ринку, так і світових авторитетних організацій, законопроект врешті-решт зняли з розгляду. Втім, у парламенті вже зареєстрували новий — №8163 «Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні». Опоненти відразу його назвали клоном попередника (№8053), оскільки серед авторів ті самі імена — Марина Перестенко (КПУ) та Іван Сідельник (Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Однак цього разу до них долучилася Інна Богословська (ПР), і було запропоновано дещо нові правила гри на зерновому ринку.

Поява нового законопроекту змусила повірити: держава всерйоз зібралася поміняти правила гри на зерновому ринку. Понад те, відповідно до законопроектів, державний агент чи то оператор стає одним з ключових гравців на ринку. Саме його повноваження викликали чи не найбільше занепокоєння в експертів та юристів.

Проект №8163

Усі зміни, передбачені законопроектом, вмістилися у двох абзацах. Зокрема, пропонується створити нову структуру: **«Державний оператор із забезпечення експорту зерна — державне підприємство або господарське товариство, частка держави в статутному фонді якого 25 відсотків та більше, яке визначене на конкурсних засадах Кабінетом Міністрів України, на здійснення експорту зерна та продуктів його переробки за зовнішньоекономічними договорами (контрактами)»**. Його повноваження та права інших учасників ринку щодо експорту зерна прописано такою нормою: **«Стаття 80[1]. Особливості здійснення експорту зерна за зовнішньоекономічними договорами (контрактами)**.

Експорт зерна за зовнішньоекономічними договорами (контрактами) здійснюється сільськогосподарськими товаровиробниками зерна, в обсягах власного виробництва, іншими суб'єктами господарювання, які діють на ринку зерна, в обсягах, передбачених договорами (контрактами) з сільськогосподарськими товаровиробниками на вирощування зернових культур, що здійснили авансові платежі в обсязі не меншому ніж 50 відсотків ціни відповідної продукції, що склалася на біржовому ринку України, на термін не менший вегетаційного періоду вирощування відповідної сільськогосподарської культури, та Державним оператором із забезпечення експорту зерна».

Ці зміни, на думку авторів, дозволять сформувати в країні цивілізований ринок зерна і дадуть можливість сільгоспвиробникам самим експортувати збіжжя, а Україні, як державі, — стати повноправним гравцем на світовому ринку.

Інна Богословська,
народний депутат (фракція Партії регіонів):

— Головною причиною, що спонукала мене почати роботу над законопроектом № 8163 щодо змін до закону «Про зерно та ринок зерна в Україні», стало введення квот на експорт зерна. Очевидно, цей інструмент є тимчасовим, він не може застосовуватися постійно в умовах ринкової економіки. У зв'язку з цим я і мої колеги запропонували нові правила гри, які влаштували б усіх — і виробників, і трейдерів, і державу. При цьому створюємо стимули для надходження інвестицій в сільськогосподарське виробництво. Коли кажуть, що законопроект № 8163 спрямований на монополізацію ринку зерна, — це є або помилкою, або свідомим перекручуванням фактів. У документі чітко зазначено, що експортувати зерно можуть всі суб'єкти господарювання без винятків.

Навіщо Оператор, якщо є Агент?

Пропоновані зміни відразу викликали безліч запитань в опонентів. Адже закон «Про зерно та ринок зерна в Україні» вже передбачає існування такої структури як **«Державний агент із забезпечення експорту та імпорту зерна і продуктів його переробки за міжнародними договорами»**. Наскільки доцільно, та й взагалі навіщо створювати структуру **«Державний оператор із забезпечення експорту зерна»?**

Як пояснив голова Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Григорій Калетнік, різниця таки є: **Державний агент** працює за міжнародними договорами, а **Державний оператор —** за зовнішньоекономічними контрактами. Щоправда, частка держави в цих структурах різна: у статуті Державного агента вона становить 75%, а в пропонованого Державного оператора — 25%. Цікаво, законопроект не конкретизує вимоги до приватного капіталу, який практично керуватиме структурою. Ще одне запитання, на яке немає відповіді: як узгоджуватимуться вказані поняття та розмежовуватиметься діяльність цих структур?

Роман Ткач,
народний депутат, секретар Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин:

— Чинним законом «Про зерно та ринок зерна в Україні» передбачена необхідність створення державного агента із забезпечення експорту та імпорту зерна і продуктів його переробки за міжнародними договорами, частка держави в якому повинна бути не менше 75%. Але й досі такий державний агент не діє, оскільки фінансування експорту та імпорту зерна і продуктів його переробки за міжнародними договорами має здійснюватися за рахунок коштів держбюджету. Замість цього нам пропонують законодавчо легалізувати існування фактично приватного під назвою «державний» експортера, оскільки частка держави в ньому буде незначна, а отже, керувати підприємством буде особа, якій належить 75% статутного фонду. Крім того, оскільки таке підприємство, що зможе бути державним оператором, визначатиме Кабмін на конкурсних засадах, збільшуються корупційні ризики.

Законопроект та закони

Експерти Головного науково-експертного управління Верховної Ради вважають, що ідея створити ще одну структуру призведе до дублювання функцій різних державних агентів у питаннях експорту зерна, а щодо обмежень експорту — то це суперечить не лише українському, а й міжнародному праву. Зокрема, Конвенції про торгівлю зерном 1995 року. Згідно з її положеннями, договірні сторони взяли на себе зобов'язання у сприянні розширенню міжнародної торгівлі зерном і забезпеченню якомога вільнішого розвитку такої торгівлі, у тому числі усуненню торговельних бар'єрів. Законопроект також суперечить нормам Конституції країни, законам «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про захист економічної конкуренції» та Господарському кодексу. Згідно з ч. 2 ст. 25 та ч. 1 ст. 31 Господарського кодексу, передбачається, що органам державної влади та місцевого самоврядування, які регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Висновок Головного науково-експертного управління — за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно відхилити.

Незалежні юридичні компанії звертають увагу на те, що Україна нині є договірною стороною понад 50 двосторонніх угод про заохочення та взаємний захист інвестицій, за якими сторони зобов'язалися ніяк не перешкоджати шляхом прийняття невмотивованих або дискримінаційних заходів управлінню, функціонуванню, розширенню або розпорядженню інвестиціями. Інакше — дії держави можуть бути трактовані як прихована експропріація згідно із Сеульською конвенцією 1985 року.

Олексій Волков, керуючий партнер Адвокатського об'єднання «Волков і Партнери»:

— Проект закону №8163 передбачає, що експорт зерна здійснюється суб'єктами господарювання в обсягах, передбачених договорами (контрактами) із сільськогосподарськими товаровиробниками на вирощування зернових культур, що здійснили авансові платежі в обсязі не меншому ніж 50% ціни відповідної продукції, яка склалася на біржовому ринку країни, на термін не менший вегетаційного періоду вирощування відповідної сільгоспкультури. Але статтею 627 Цивільного кодексу України визначено: сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості. Щоб реалізовувати сценарій укладання контрактів на вирощування зернових культур з виробниками, регуляторна політика держави має бути передбачуваною і прозорою, а біржовий механізм формування ціни відповідної продукції має бути налагоджений. Проте застосувати повноцінний ринковий біржовий механізм формування ціни неможливо у зв'язку з неналежним функціонуванням біржового ринку.

Фактично контракт на вирощування зернових культур має ознаки форвардного і дозволяє забезпечити товаровиробника оборотними коштами. Проте, враховуючи непрозорість регуляторної політики держави щодо кількісного обмеження експорту зернових, запропонований механізм економічно невигідний для зернотрейдерів. У разі укладення зазначеного контракту зерно залишається на балансі трейдера при сумнівній можливості подальшого його експорту. Гарантії збуту для товаровиробників дозволяють планувати їм виробництво, але відсутність гарантій збуту для експортерів зводить нанівець позитивні наслідки від дії такого механізму.

Дії держави можуть бути трактовані як прихована експропріація згідно із Сеульською конвенцією 1985 року.

Інвестувати не можна квотувати

Ідея запровадження форвардних контрактів урядовцями озвучувалася не раз. Протягом 1991—1999 років у країні існувала практика авансування матеріально-технічними ресурсами виробників зерна державними або напівдержавними структурами. Але все це призвело до обмеження руху зерна по областях, зростання кількості бартерних операцій та утворення великої простроченої заборгованості сільгосппідприємств перед постачальниками мінеральних добрив, пального і державою. Після тривалих пролонгацій та реструкту ризацій її врешті було списано.

Утім, сьогодні у Міністерстві аграрної політики та продовольства знову наполягають: слід посилити роль державних компаній на аграрному ринку. Нещодавно було запроваджено монополію державної Аграрної біржі на реєстрацію всіх зовнішньоекономічних контрактів на торгівлю сільгосппродукцією. Окрім створення державного експортера зерна, анонсовано появу державної агрострахової компанії. Учасники ринку заговорили про спробу монополізувати послуги з фумігації. Однак, як автори законопроекту, так і міністерство, зокрема в особі міністра Миколи Присяжнюка, вважають: ухвалення проекту змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (№ 8163) дозволить вирішити питання фінансування сільгоспвиробників і сприятиме побудові цивілізованого аграрного ринку.

Микола Присяжнюк,
міністр аграрної політики та продовольства України:

— У нас є два варіанти співпраці: або зернотрейдери разом з аграрієм, з державою, починаючи з осені, вкладають кошти в наступний врожай, готують грунт, ризикують разом з державою, разом з виробником, і ми разом вирощуємо врожай і разом його продаємо, або ми самі навчимося продавати, і чекайте нас уже на кордоні.

Плідна і взаємовигідна співпраця зернотрейдерів і сільгоспвиробників уже існує на зерновому ринку, вважають аграрні експерти. Завдяки високій конкуренції, бо боротьба за кожну тонну зерна з кожним новим елеватором стає гострішою. Побудована зернотрейдерами система логістики здатна перевалити 41 млн. тонн зерна. Тож наступним етапом мало бути стимулювання аграріїв на високий врожай. За підрахунками Української зернової асоціації, обсяг усіх авансів попереднього фінансування українських сільгосптоваровиробників трейдерами сягає 10—12 млрд. гривень. А це —близько 20—25% загальних витрат на весь комплекс польових робіт.

Володимир Клименко,
президент Української зернової асоціації:

— Багато компаній уже працюють за такою схемою, але вона можлива за умови стабільності ринку, коли можна планувати надходження і витрати. Прийняття законопроекту в такому вигляді завдасть більше шкоди, ніж користі. Чому лише зернотрейдерів хочуть зобов'язати укладати з виробниками договори на вирощування зернових культур? Тоді як на Державного оператора ця вимога не поширюється. До того ж держава, вимагаючи фінансування наперед, не дає жодних гарантій, як інвестор зможе розпорядитися цим зерном. Якщо держава введе квоти і цей інвестор квоту не отримає, хто за це відповідатиме? Сьогодні законодавство не забороняє аграрію, котрий вирощує зерно, його експортувати. Але який виробник зерна має можливість укласти зовнішньоекономічні контракти, зібрати експортну партію врожаю і поставити її в порт? До того ж новий Податковий кодекс фактично робить збитковим самостійний експорт зерна: виробники, абсолютна більшість яких знаходяться на єдиному сільгоспподатку, при експорті своєї продукції, відповідно до ст. 198.5, зобов'язані донараховувати ПДВ на весь обсяг зерна та інших культур, які вивозять з країни, і сплатити в державну скарбницю. А ці гроші їм ніхто не поверне. Автори законопроекту чудово розуміють: малі виробники підуть на уклін до державного оператора і будуть продавати зерно на його умовах і за його ціною.

Автори законопроекту чудово розуміють: малі виробники підуть на уклін до державного оператора.

Ймовірний фінал

Які можливі наслідки для України через прийняття законопроекту №8163? Попри те, що прогнози експертів діляться на оптимістичні й песимістичні, усі вони негативні. Серед ймовірних санкцій називають призупинення статусу країни з ринковою економікою і численні антидемпінгові розслідування від СОТ, які можуть торкнутися більшості експортних позицій. Економісти не виключають можливості зниження рейтингів країни. Своїми важелями впливу скористаються також ЄБРР, Світовий банк, МВФ та уряди країн, права чиїх компаній буде порушено. І, нарешті, своє слово може сказати й Організація Об'єднаних Націй, яка покладає великі надії на проголошену Президентом і прем'єром стратегічну програму виробництва в Україні до 2017 року обсягів зерна у розмірі 80 млн. тонн.

Кирило СІРИЙ.

Хто кого: влада окупантів чи окупанти владу?

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

У «Голосі України» впродовж останніх кількох років друкувалися кореспонденції про незаконну забудову в Гідропарку. Ця рекреаційна зона відпочинку перетворилася на «шанхай»: будки й будочки, халупи, «наливайки», кіоски, металеві контейнери, котрі не лише спотворюють чудовий природний ландшафт, а й забруднюють довкілля.

А це — частина «чийогось» пляжу: не заплативши, сюди не потрапиш...

Про антисанітарію годі говорити: в Гідропарку відсутня каналізація, нелегальні заклади громадського харчування не мають убиралень, а комунальні — з вигрібними ямами — або замкнені, або в такому стані, що заходити туди лячно. Тож відвідувачі справляють природні потреби «під кущиками». Сумне враження й від пляжів: новоявлені «господарі» перегородили їх парканами — кожен на свій розсуд, забудувавши саунами-халупами, «павільйонами» тощо.

Проте є новобудови, зведені з «розмахом». Як та, що поблизу Венеціанського мосту. Київрада надала цю ділянку в оренду під літнє кафе (парасолі, під якими встановлюються столики), оскільки природоохоронне законодавство забороняє тут капітальне будівництво. Всупереч цьому тут виросла триповерхова капітальна споруда. На запитання «Голосу України» київська влада, правоохоронні органи давали цілком протилежні відповіді: літнє кафе споруджується незаконно; воно будується з дозволу Київради; роботи зупинені. Тим часом будівництво лише прискорювалося, а нині до цього «теремка» прибудовується ще чимала споруда.

Киян намагаються переконати, що ця триповерхова споруда поблизу Венеціанського моста — літнє кафе.

Частину Золотого пляжу залито бетоном — під чергову забігайлівку.

Така сама ситуація і з незаконним будівництвом на березі озера Берізка, що в Гідропарку, неподалік мосту Патона: усупереч природоохоронному законодавству тут зводиться котеджне містечко, дно водойми по-варварськи поглиблюється. Що більше газета про це писала, то жвавіше тривало будівництво. Тут почали з'являтися справжні вілли.

Вілли біля озера Берізка.

Венеціанський міст: прохід-проїзд небезпечний.

І апетити у новоявлених зажерливих «господарів» життя дедалі зростають. Незаконна забудова в Гідропарку набула масового розмаху: кіоски, будки, павільйони з'являються вже мало не під кожним кущем. Але й цього їм здається замало, бо навіть пляжі заливають бетоном — для посиденьок під шашлики біля водички. Тим часом сам Гідропарк перетворюється на смітник з понівеченими тротуарами, недоглянутими деревами, заїждженою травою, бо те, що було лісом, перетворилося на вулиці з пожвавленим рухом, а сам Венеціанський міст — в аварійному стані. Жлоби вони і є жлоби: прийшли, щоб тільки брати, а не вкладати...

Неважко здогадатися, що окупація зелених зон столиці відбувається за мовчазної згоди влади та під її покровительством. Про що «Голос України» впродовж кількох років не лише неодноразово розповідав, а й закликав столичну владу та правоохоронні органи втрутитися. Може, насправді нас почули, бо нещодавно комісія КМДА здійснила перевірку острова. Правда, вона виявила лише... 30 споруд, зведених без дозвільних документів. Заступник голови КМДА Михайло Кучук пообіцяв знести їх до 28 травня, а паркани, що перегородили пляжі, — начебто негайно. Не зовсім зрозуміло, чому йдеться лише про саме таку кількість новобудов: у Гідропарку їх стільки, що годі перелічити. Цікаво, приміром, що два кіоски поблизу Венеціанського мосту перевіряльники помітили, а ось триповерхове «літнє» кафе поряд — чомусь ні.

Утім, надія усе-таки є: раптом КМДА доведе, що вона — влада. Тож хто кого: влада окупантів чи окупанти владу?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА, Андрія ЯЩЕНКА та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Плавуче одоробало — готель «Баккара» не лише загородило вхід до Венеціанської затоки, а й спотворило чудовий краєвид на набережну Дніпра.

ПРОБЛЕМА

Захистимо Андріївський узвіз!

Нещодавно прочитав повідомлення про те, що КМДА пропонує варіант реконструкції Андріївського узвозу. В результаті реалізації проекту має з'явитися шість нових споруд, у тому числі офісний центр, будинок з рестораном, виставковим залом і апартаментами, 11-поверховий готельний комплекс з паркінгом і підприємствами громадського харчування, а всім відомий «Замок Ричарда» переобладнають під готель.

Тим часом глава постійної комісії Київради з питань культури і туризму Олександр Бригинець вважає (і я з ним цілком згоден), що такий план реконструкції повністю розмиває саму суть вулиці. Справді, пропозиції щодо так званого її благоустрою важко збагнути розумом. Приміром, творіння Растреллі, ця перлина узвозу — Андріївська церква — зникне. Адже через новобудови вона перестане домінувати. Як свого часу Лаврська дзвіниця — через те, що простір схилів обліпили хмарочоси.

Головна проблема Андріївського узвозу, за словами Бригинця, полягає в тому, що Міністерство культури досі не визнало вулицю пам'яткою містобудування. Чи не тому воно й зволікає з ухваленням відповідного рішення, щоб забудовники встигли звести висотки, після чого узвозу через це відмовлять у статусі?

Є ще один вагомий недолік проекту реконструкції: вулиця може перетворитися на транспортну магістраль. Адже тут передбачено встановити не постійне, а динамічне загородження, що дозволить проїзд усім, хто має спеціальні перепустки. Хто сумнівається, що охоронці дозволятимуть це всім, хто заплатить?

Проект також передбачає заміну унікального покриття вулиці, чим занепокоєні історики: узвіз вимощений бруківкою за особливою технологією — дугою. І це не тільки для краси. Дощові води стікали у вибоїни на узбіччі та йшли вниз, а не залишалися калюжами серед дороги. Прикладів таких вулиць у містах світу немає, і треба захистити історичну спадщину, розповідаючи про її особливості туристам, вважають фахівці.

Крім того, проект реконструкції також передбачає установлення МАФів уздовж вулиці, в яких продаватимуться сувеніри та твори художників.

Тим часом з концепцією реставрації і ремонту забудови, реконструкції інженерних мереж і благоустрою Андріївського узвозу не згодні члени консультативної ради з питань охорони культурної спадщини. Вони — проти будь-якого нового будівництва на Андріївському узвозі, у тому числі, і на тих ділянках, які вже надані КМДА під забудову. До речі, недавно один із них заявив, що члени ради не ознайомлені також з планами укріплення схилів, які є невід'ємною частиною самого узвозу.

Ну як захистити від зникнення історичного обличчя однієї з головних визначних пам'яток Києва — Андріївського узвозу?

Василь МИРОНЕНКО,
корінний киянин.

...В ефірі «Радіо Україна»

Нещодавно Українському Іномовленню (нині Всесвітня служба «Радіо Україна») виповнилося 60 років. Спочатку було мовлення українською мовою для світової української спільноти (Україна має одну з найбільших у світі закордонну громаду). Згодом вона звернулася до світу англійською і німецькою. Потім українське радіо заговорило і румунською мовою. На своїх хвилях українцям світу радіо несло інформацію про рідний край, материнську мову і пісню, слово про національну культуру; для іншомовних слухачів — сказати, що є такий народ, є така країна, ймення якої Україна! Розповісти про таку радіослужбу ми запросили директора Всесвітньої служби «Радіо Україна», заслуженого журналіста України Олександра ДИКОГО.

— Пане Олександре, ви багато відвідували різні країни і континенти, де згромаджені наші земляки. Пригадайте хоч одну таку зустріч...

— Якось на березі Атлантичного океану, до знаменитого Ріо-де-Жанейро, приїхали українці з усієї Латинської Америки — Аргентини, Бразилії, Болівії, Венесуели, Парагваю, Уругваю, Еквадору, Колумбії і навіть Чилі. Я там брав участь у зібранні і започаткував нові знайомства. До цього вже був у країнах Південної Америки, бачив цілі села (там колонії) українські, де є рідні школи, церкви, художні колективи. У Буенос-Айресі (це Аргентина) у місцевому університеті є кафедра україністики, там навчаються молоді люди українського походження з усього материка. А завідує цією кафедрою відомий поет, професор, уродженець Харкова і постійний слухач «Радіо Україна» Леонід Голоцван.

Так от тут на Всеукраїнському конгресі українців Латинської Америки і говорили не тільки про своє життя-буття, а й про те, яку допомогу можуть надати наші земляки незалежній Україні. Різні були пропозиції. Приміром, Дмитро Буцький з міста Сан-Пауло запропонував збудувати своїм коштом Божі храми на Сумщині та Харківщині, Нінель Чорнявська з столиці Уругваю — Монтевідео — вирішила допомогти дитбудинкам, Павло Ногас — відомий керівник ансамблю «Полтава» (він уже народився в місті Куритиба), заохотився відкрити на батьківській землі магазини кави і чаю (родина має великі плантації), поліпшити автоматами громадське харчування обізвалася Настя Мартинів зі столиці Венесуели — Каракаса.

— Пане Олександре, а яка сьогодні світова українська спільнота?

— Вона велика. За даними Світового конгресу українців, у світі мешкає понад 20 мільйонів українців, а Організація Об'єднаних Націй повідомляє, що в результаті «четвертої хвилі» на зарубіжжі ще перебуває до восьми мільйонів наших земляків.

Звичайно, думки, погляди, дії світового українства спрямовані на материкову Україну.

Українська держава може і співпрацює з Світовим конгресом українців, Європейським конгресом українців, Українським конгресом комітетом Америки, Конгресом українців Канади, Союзом українських організацій Австралії, Об'єднанням українців Росії ... Отже, українська національна спільнота у світі — є сила, яка культивує і прагне передати своїм дітям і онукам рідну мову, історичну пам'ять, символи національної спільноти, любов до України.

☞ ТОЧКА ЗОРУ

Всесвітня служба «Радіо Україна» — є по суті єдиним державним українським джерелом радіоінформації у світовому просторі. Ми широко розповідаємо про всі аспекти міжнародного, внутрішнього, політичного, соціально-економічного, культурно-мистецького життя нашої держави. Мовлення має державницьку позицію з урахуванням усіх положень Конституції України, обов'язків електронних засобів інформації.

Але чи може Всесвітня служба «Радіо Україна» самостійно розповісти сьогодні про нашу державу, щоб почули наші європейські та північноамериканські партнери? На жаль, не можемо. З Нового року нашу світову радіостанцію транслюють тільки в Інтернеті. Радіохвиль туди нема. Отже, наш шлях до цивілізованої Європи і Північної Америки ускладнився. А значить, голос Всесвітньої служби «Радіо Україна», що постійно стоїть на покращенні іміджу нашої держави у світі, зник з європейського і світового інформаційного простору. Можливість наших українських, інших слухачів українських, англійських, німецьких, румунських програм звузилися — нема радіоефіру. Річ не тільки у фінансах (хоча надворі економічна криза ще лютує), а і у політичній волі відстоювати національні інтереси молодої держави. Повірте, ми пишаємося тим, що в такому швидкому визнанні України як незалежної держави іншими країнами світу — є й частина праці наших журналістів.

Якось маршалок Сейму Республіки Польща В. Цімошевич сказав — однією з головних перешкод на шляху до європейських і світових організацій є недостатня інформація про Україну. Ще і досі побутує думка, що Україна — це глуха окраїна Європи. Чи спроможна наша Всесвітня служба подолати цей стереотип? Звичайно. Мовний спектр радіопередач треба розширити. Невелика Хорватія, приміром, мовить 16 мовами, Болгарія і Румунія, а вони не багатші за Україну, здійснюють зарубіжне мовлення більше як 15 мовами світу.

До речі, кілька років тому було президентське розпорядження — розширити мовний спектр, але знову — нема коштів. Ми хотіли нещодавно запровадити російську редакцію, уже набрали штат, але в останню хвилину оте категоричне: а де фінанси?

Одного разу газета «Урядовий кур'єр» написала — закордонне мовлення стоїть поряд з такими державними інституціями: Міністерство закордонних справ, Міністерство оборони країни... Утвердження і розбудова держави, її політичне реноме, зміцнення національної безпеки значною мірою залежить від того, наскільки ефективно діють засоби масової інформації, як використовується інформаційний простір. Внутрішній. А на зарубіжжі — світовий. Це дієвий засіб для утвердження позитивного образу держави у міжнародній спільноті.

Як сказав Юрій Іваник, голова Центральної українсько-аргентинської репрезентації — у 1991 році тисячі наших земляків з усіх провінцій з'їхалися до президентського палацу в Буенос-Айресі. Під спів невмирущої пісні «Реве та стогне Дніпр широкий» українці пропонували тоді визнати державність України. На балкон палацу вийшов президент і сповістив, щойно пішла телеграма до Києва — Аргентина визнала незалежну Україну.

З Нового року нашу світову радіостанцію транслюють тільки в Інтернеті. Радіохвиль туди нема. Отже, наш шлях до цивілізованої Європи і Північної Америки ускладнився.

Враховуючи стратегічну важливість розвитку двосторонніх українсько-китайських відносин, вважаємо за доцільне готувати передачі про Україну для трансляції по Національному радіо Китаю у межі серії «Глобальні історії». Китайська сторона підтримала цю пропозицію і обіцяє подавати наші передачі на середніх (нині дуже модерні і популярні) хвилях. Таку само угоду маємо підписати з Румунським товариством радіомовлення.

Провадиться подальша диверсифікація засобів передач сигналу Всесвітньої служби «Радіо Україна». А це значить — більш ефективне використання супутникового та Інтернет-мовлення, активізація інтерактивної роботи з міжнародною аудиторією. Перспективним напрямком є отримання ліцензій і оренда передавачів за кордоном для розповсюдження вітчизняного інформаційного продукту. Перспективним напрямком міжнародного мовлення у світі є цифрове мовлення, що приходить на зміну аналоговому мовленню на довгих та коротких хвилях. Отже, інтерес до міжнародного мовлення завдяки різкому поліпшенню якості прийому постійно зростатиме.

Одним словом, у нас багато модерних планів. Так живе світ. А чим ми гірші?

— Яка історія вашої радіослужби?

— Перша наша передача вийшла у світовий ефір 1 листопада 1950 року, отже, нещодавно Всесвітній службі «Радіо Україна» виповнилося 60 років. Перші слова були: Говорить Київ! В ефірі радіопередача для українців, які проживають за кордоном. Ладнайте свої приймачі на київську хвилю!

У своїх програмах Всесвітня служба «Радіо Україна» порушує державні питання, є сугубо політичним мовленням, рупором української державної влади. Її передачі спрямовані на піднесення міжнародного авторитету нашої держави, є незаперечним авторитетом у входженні України у світовий інформаційний простір. Чільне місце відводиться передовсім зовнішній політиці нашої держави, спрямованої на інтеграцію у європейське і світове співтовариство, зростання її ролі у розв'язанні соціально-економічних проблем.

Взагалі, не відкрию Америки, коли скажу: нині, як тільки якась країна — велика чи маленька — спинається на ноги, позбувається повної зовнішньої опіки, вона прагне заявити про себе на міжнародній арені, хоче вибудувати цивілізовані відносини з іншими державами. Інакше і бути не може: у наш складний час — сьогодні глобальний світ — і в гордій самотині важко і практично неможливо вижити.

Отож запрацювала Всесвітня служба «Радіо Україна» (таку назву вона має в ефірі) з березня 1992 року. Передовсім ми розширили мовлення українською мовою. Передачі готуються не тільки для слухачів західних держав, а й для так званої східної діаспори, тобто на теренах колишнього Радянського Союзу. А тут немала українська спільнота. Не тільки в Російській Федерації, а і в прибалтійських державах — Естонії, Латвії, Литві. Великі українські громади є в Казахстані, Білорусі, Молдові, на Кавказі, у середньоазіатських державах.

Велика, багата, потужна, самостійна країна з високою культурою, наукою, медициною, освітою постала в центрі Європи. І її голос має звучати обов'язково!

— Пане Олександре, на вашу думку, як сьогодні Україна ставиться до зарубіжних українців?

— Крім громадських організацій, що займалися діаспорою, є тепер Департамент зарубіжного українства Міністерства закордонних справ (так він називався раніше). Взагалі, це зовнішньополітичне відомство проводить величезну роботу серед світових українців. У Міністерстві регулярно відбуваються заходи з питань діяльності українців за кордоном. У них беруть участь наші працівники. Держава виділяє кошти для функціонування українських громад за рубежем.

Дипломатичний корпус поповнився і нашими радіопрацівниками. Дмитро Марков — посол України в Нідерландах та Ізраїлі, Євген Чорнобривко — в Австрії, Ігор Грушко — нинішній посол у Бразилії. На нелегку дипломатичну ниву пішли журналісти: Микола Кравченко, Анатолій Муляр, Станіслав Лазебник, Олександр Михальчук... Олексій Сологубенко є заступником Генерального директора Бі-Бі-Сі (Лондон), Олена Витвицька — одна з керівників Міжнародного «Радіо Канада» ...

У вітанні учасникам III Міжнародного конгресу «Діаспора як чинник, утвердження держави Україна у міжнародній спільноті: сучасний вимір, проекція в майбутнє» Президент України Віктор Янукович запевнив світових українців — ось його слова:

— Нова українська влада налаштована на діалог, на відкритість, на пошук національної злагоди у ставленні до найважливіших, найскладніших проблем. Я підтверджую, що в Україні державною мовою буде українська.

☞ ДОСЛІВНО

— Як гарант суверенності вибору українським народом свого шляху розвитку я подаю руку кожному нашому побратимові за кордоном, налаштованому конструктивно в ставленні до нашої держави.

— Українська держава буде всіляко сприяти налагодженню тісної взаємодії українців усього світу зі своєю історичною Батьківщиною.

— Зміцнення Української держави має стати головною метою такої консолідації.

Власне, для цього і існує Всесвітня служба «Радіо Україна».

Понад шість десятків літ звучить голос України в міжнародному ефірі, що несе своїм слухачам правду, сіє зерна любові до рідного краю, вселяє віру в день прийдешній нашої, справді, привабливої і гарної держави.

Ми завжди пам'ятаємо, що Всесвітня служба «Радіо Україна» — це обличчя країни, це голос української влади на всіх світових обширах. Ми готові виконувати свою місію — інформаційно забезпечувати висвітлення зовнішньої і внутрішньої політики України на теренах зарубіжних країн, створення сприятливого інвестиційно привабливого іміджу нашої держави.

Громадська рада при Держтелерадіо долучиться до питань реформування ЗМІ

Раду керівників управлінь у справах преси та інформації обласних державних адміністрацій створено при голові Держтелерадіо України. Пропозицію про формування громадського органу внесли учасники всеукраїнського семінару «Актуальні питання інформаційної політики держави, розвитку електронних та друкованих засобів масової інформації», що відбувся у Вінниці (15.04.11).

Одне із завдань нової структури — напрацювання пропозицій у справі реформування та роздержавлення ЗМІ. «Поки що у цьому питанні не прийнято остаточного рішення, — повідомив голова Держтелерадіо Юрій Плаксюк. — Вивчаються декілька варіантів. Усі вони мають свої плюси й мінуси. Тому дуже важливою є думка тих, хто безпосередньо працює зі ЗМІ, зокрема, у регіонах. Без урахування такої думки неможливий успішний розвиток інформаційного простору, а без цього, відповідно, не може бути успішною держава». Уперше за час незалежності держави відбулося зібрання керівників управлінь у справах преси та інформації. Вони внесли свої пропозиції щодо створення громадського телебачення та радіомовлення, пропонували шляхи вдосконалення співпраці ЗМІ з органами влади, обмінялися досвідом роботи. Заступник голови Вінницької облради Ігор Кревський повідомив про прийняття в області «Програми забезпечення поінформованості населення та сприяння розвитку інформаційного простору Вінниччини на період 2011—2013 років». Для її реалізації депутати затвердили кошторис у сумі сім мільйонів гривень. Передбачено проведення щорічних конкурсів, навчальних семінарів для представників ЗМІ, їхню участь у всеукраїнських та міжнародних заходах тощо. Наступне зібрання керівників управлінь у справах преси та інформації, а також засідання громадської ради при голові Держтелерадіо України запланували провести у Харкові.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область

ОГОЛОШЕННЯ

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення оголошує конкурс на отримання ліцензії на мовлення на вільних каналах мовлення багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5

1. Стислі відомості про вільні канали мовлення:

Загальна кількість вільних каналів (програм) мовлення багатоканальних телемереж - 28, в тому числі:

10 каналів (програм) - де оператор багатоканальної мережі має можливість розповсюджувати програми ліцензіата з розподільчою здатністю стандартною (SD-Standart Definition) або високою (HD-Hidh Definition);

18 каналів (програм) - де оператор багатоканальної мережі має можливість розповсюджувати програми ліцензіата з розподільчою здатністю стандартною (SD-Standart Definition).

Територіальна категорія мовлення — загальнонаціональне мовлення

2.	**Граничний обсяг мовлення на одному каналі (програмі) мовлення багатоканальної телемережі**	- 24 години на добу
3.	**Максимальний розмір ліцензійного збору за один канал (програму) мовлення багатоканальної телемережі, грн.**	- 576960,00
4.	**Конкурсна гарантія за один канал (програму), грн. (10% максимального розміру ліцензійного збору)**	- 57696,00

5. Особливості мовлення на каналах мовлення багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5:

- оператор багатокальної телемережі - ТОВ "Зеонбуд", м. Київ;
- стандарт мовлення - DVB-T2 (MPEG-4);
- умови розповсюдження програм - у відкритому вигляді;
- місцезнаходження головної станції - вул. Дорогожицька, 10, м. Київ;
- періодичність мовлення - кожного дня;
- при отриманні права мовлення на каналі мовлення багатоканальної мережі з можливістю розповсюдження програм в форматах SD і HD, ліцензіат і оператор багатоканальної телемережі самостійно визначають формат мовлення.

6. Конкурсні умови згідно з рішенням Національної ради № 821 від 15.04.2011:

а) Ліцензійні умови для мовлення:

Для участі у конкурсі на отримання ліцензії на вільному каналі мовлення багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 у стандарті DVB-T2 (MPEG-4) (територіальна категорія мовлення - загальнонаціональне мовлення) претенденти подають заяву про видачу ліцензії на мовлення та інші документи відповідно до вимог статей 8, 9, 10, 24, 26, 28 Закону України "Про телебачення і радіомовлення".

Для участі у конкурсі приймаються заяви від юридичних осіб (суб'єктів господарювання), які мають на меті отримати ліцензію на мовлення та здійснювати мовлення в багатоканальній телемережі ТОВ "ЗЕОНБУД", м. Київ, на визначеній Національною радою території розташування багатоканальної телемережі. Розподіл програм у мультиплексах МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 для переможців конкурсу буде визначено згідно з окремим рішенням Національної ради. Пакети документів із заявами претендентів зберігаються в Національній раді протягом 3-х місяців з дня підбиття підсумків конкурсу. Всі мультиплекси мають ідентичні технічні параметри і розбудовуються одночасно.

б) Вимоги до програмної концепції:

- обсяг ведення передач українською мовою згідно з чинним законодавством;
- рекомендовано розміщення соціально важливих та інформаційно-аналітичних програм;
- рекомендовано розміщення дитячих передач;
- забезпечити цілісність програмного наповнення;
- проведення ТРО інформаційно-рекламної компанії під час телевізійної трансляції програм щодо забезпечення населення засобами приймання сигналів цифрового телемовлення.

в) Вимоги до організаційно-технічних зобов'язань учасників конкурсу:

- надати інформацію відповідно до вимог статей 12, 20, 24 Закону України "Про телебачення і радіомовлення";
- ліцензіат зобов'язаний власними силами забезпечити доставку своєї програми до головної станції мультиплексування провайдера багатоканальної телемережі, що знаходиться за адресою: вул. Дорогожицька, 10, м. Київ.

До закінчення терміну подачі заяв на участь у конкурсі ТРО повинна відповідно до вимог п.4 статті 39 Закону України "Про телебачення і радіомовлення" підписати відповідну угоду з оператором багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 ТОВ "ЗЕОНБУД", м. Київ, та письмово поінформувати про це Національну раду.

- ліцензіат зобов'язаний брати участь в інформуванні населення про перехід країни на цифровий стандарт мовлення - безкоштовно транслювати щодня у обсязі 5 хвилин, протягом 2011-2012 років, в тому числі - 30% в прайм-тайм, в своїх програмах інформаційні ролики провайдера програмної послуги багатоканальних телемереж ТОВ "ЗЕОНБУД", м. Київ, щодо особливостей прийому сигналу багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5. Початок таких трансляцій - 01.09.2011. Графік розміщення інформаційних роликів розробляється за домовленістю з телерадіоорганізацією, провайдером програмної послуги та оператором багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5;
- ліцензіат здійснює мовлення з використанням ресурсу багатоканальної телемережі відповідно до умов ліцензії на мовлення та угоди з оператором багатоканальної телемережі.

г) Вимоги до фінансових та інвестиційних зобов'язань учасників конкурсу:

Відповідно до статей 25, 26, 31 Закону України "Про телебачення і радіомовлення", фінансові та інвестиційні зобов'язання претендента на участь у конкурсі повинні висвітлювати питання (бізнес-план):

- наявність фінансово-економічних можливостей забезпечувати розповсюдження програм;
- джерела фінансування телерадіоорганізації.

Сплату грошового внеску під конкурсну гарантію здійснює **окремо за кожен канал (програму) мовлення** згідно поданих заяв безпосередньо претендент для участі в конкурсі. Не допускається сплата іншою юридичною або фізичною особою. Конкурсні документи розглядаються при підтвердженні сплати конкурсної гарантії відповідним документом (згідно зі ст. 31 Закону України "Про телебачення і радіомовлення"). **Грошовий внесок під конкурсну гарантію сплачується до завершення прийому документів.**

Реквізити на сплату грошового внеску під конкурсну гарантію, а саме: Одержувач : УДК у Шевченківському р-ні м.Києва, код ЗКПО 26077968, р/р № 31115056700011 в ГУДКУ у м. Києві, МФО 820019.

Поле"Призначення платежу": +;2659;101; ; ; ; ; ;

Призначення платежу: Сплата грошового внеску під конкурсну гарантію за один канал (програму) мовлення, без ПДВ.

Заяви на участь в конкурсі приймаються з 20.05.2011 за адресою: вул. Прорізна, 2,
м. Київ, т. 234-97-13.

Граничний термін подачі заяв на видачу ліцензії - 20.06.2011 до 18.00.

Граничний термін підбиття підсумків конкурсу - 19.08.2011.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення оголошує конкурс на отримання ліцензії на мовлення на вільних каналах мовлення багатоканальної телемережі МХ-5

1. Стислі відомості про вільні канали мовлення багатоканальної телемережі МХ-5, максимальний розмір ліцензійного збору та конкурсну гарантію:

Кількість вільних каналів (програм) мовлення багатоканальної телемережі МХ-5 - 4
Територіальна категорія мовлення - регіональне та місцеве мовлення.

№ з/п	Область	Місцерозташування передавальної станції	Потужність передавачів (запланована провайдером) кВт	Територія розповсюдження	Максимальний розмір ліцензійного збору, грн	Конкурсна гарантія, грн (10% максимального розміру ліцензійного збору)
1.	Вінницька	Баланівка	1	Баланівка та прилеглі райони	20160,00	2016,00
2.	Вінницька	Вінниця	1	Вінниця та прилеглі райони	39360,00	3936,00
3.	Вінницька	Володимирівка	0,5	Володимирівка та прилеглі райони	10560,00	1056,00
4.	Вінницька	Погребище	0,1	Погребище та прилеглі райони	2880,00	288,00
5.	Вінницька	Ямпіль	0,2	Ямпіль та прилеглі райони	2880,00	288,00
6.	Волинська	Горохів	0,2	Горохів та прилеглі райони	5760,00	576,00
7.	Волинська	Ковель	1	Ковель та прилеглі райони	10560,00	1056,00
8.	Волинська	Луцьк	0,2	Луцьк та прилеглі райони	20160,00	2016,00
9.	Волинська	Любешів	0,1	Любешів та прилеглі райони	2880,00	288,00
10.	Волинська	Нововолинськ	0,1	Нововолинськ та прилеглі райони	5760,00	576,00
11.	Волинська	Шацьк	0,1	Шацьк та прилеглі райони	2880,00	288,00
12.	Дніпропетровська	Вільногірськ	0,2	Вільногірськ та прилеглі райони	5760,00	576,00
13.	Дніпропетровська	Гупалівка	0,1	Гупалівка та прилеглі райони	2880,00	288,00
14.	Дніпропетровська	Дніпропетровськ	1	Дніпропетровськ та прилеглі райони	77760,00	7776,00
15.	Дніпропетровська	Жовті Води	0,2	Жовті Води та прилеглі райони	5760,00	576,00
16.	Дніпропетровська	Китайгород	0,1	Китайгород та прилеглі райони	2880,00	288,00
17.	Дніпропетровська	Кривий Ріг	1	Кривий Ріг та прилеглі райони	39360,00	3936,00
18.	Дніпропетровська	Нікополь	0,1	Нікополь та прилеглі райони	10560,00	1056,00
19.	Дніпропетровська	Орджонікідзе	0,1	Орджонікідзе та прилеглі райони	5760,00	576,00
20.	Дніпропетровська	Орли	0,2	Орли та прилеглі райони	5760,00	576,00
21.	Дніпропетровська	Павлоград	0,1	Павлоград та прилеглі райони	10560,00	1056,00
22.	Дніпропетровська	Перещепине	0,2	Перещепине та прилеглі райони	2880,00	288,00
23.	Дніпропетровська	Першотравенськ	0,2	Першотравенськ та прилеглі райони	5760,00	576,00
24.	Донецька	Андріївка	0,5	Андріївка та прилеглі райони	39360,00	3936,00
25.	Донецька	Артемівськ	0,05	Артемівськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
26.	Донецька	Донецьк	2	Донецьк та прилеглі райони	77760,00	7776,00
27.	Донецька	Костянтинівка	0,05	Костянтинівка та прилеглі райони	10560,00	1056,00
28.	Донецька	Красноармійськ	0,2	Красноармійськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
29.	Донецька	Маріуполь	0,5	Маріуполь та прилеглі райони	39360,00	3936,00
30.	Донецька	Торез	0,2	Торез та прилеглі райони	10560,00	1056,00
31.	Житомирська	Андріївка	1	Андріївка та прилеглі райони	39360,00	3936,00
32.	Житомирська	Бердичів	0,2	Бердичів та прилеглі райони	10560,00	1056,00
33.	Житомирська	Брусилів	0,1	Брусилів та прилеглі райони	2880,00	288,00
34.	Житомирська	Коростень	0,1	Коростень та прилеглі райони	5760,00	576,00
35.	Житомирська	Малин	0,2	Малин та прилеглі райони	5760,00	576,00
36.	Житомирська	Новоград-Волинський	0,2	Новоград-Волинський та прилеглі райони	5760,00	576,00
37.	Житомирська	Овруч	0,5	Овруч та прилеглі райони	5760,00	576,00
38.	Житомирська	Олевськ	0,5	Олевськ та прилеглі райони	5760,00	576,00
39.	Житомирська	Попільня	0,2	Попільня та прилеглі райони	2880,00	288,00
40.	Закарпатська	Мукачеве-Великий Березний (працюють в мережі)	0,1	Мукачеве та прилеглі райони	10560,00	1056,00
41.			0,05	Великий Березний та прилеглі райони	2880,00	288,00
42.	Закарпатська	Рахів	0,05	Рахів та прилеглі райони	2880,00	288,00
43.	Закарпатська	Свалява	0,1	Свалява та прилеглі райони	5760,00	576,00
44.	Закарпатська	Ужгород	0,2	Ужгород та прилеглі райони	10560,00	1056,00
45.	Закарпатська	Хуст	0,5	Хуст та прилеглі райони	39360,00	3936,00
46.	Запорізька	Бердянськ	0,1	Бердянськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
47.	Запорізька	Запоріжжя	0,5	Запоріжжя та прилеглі райони	39360,00	3936,00
48.	Запорізька	Комиш Зоря	0,5	Комиш Зоря та прилеглі райони	10560,00	1056,00
49.	Запорізька	Мелітополь	1	Мелітополь та прилеглі райони	20160,00	2016,00
50.	Запорізька	Оріхів	0,2	Оріхів та прилеглі райони	5760,00	576,00
51.	Івано-Франківська	Дебеславці-Микуличин (Рокита Велика) (працюють в мережі)	0,1	Дебеславці та прилеглі райони	10560,00	1056,00
52.			0,1	Микуличин (Рокита Велика) та прилеглі райони	10560,00	1056,00
53.	Івано-Франківська	Івано-Франківськ	0,5	Івано-Франківськ та прилеглі райони	39360,00	3936,00
54.	Івано-Франківська	Долина	0,2	Долина та прилеглі райони	5760,00	576,00
55.	Київська	Березань	0,2	Березань та прилеглі райони	5760,00	576,00
56.	Київська	Біла Церква	0,2	Біла Церква та прилеглі райони	10560,00	1056,00
57.	Київська	Богуслав	0,2	Богуслав та прилеглі райони	10560,00	1056,00
58.	Київська	Володарка	0,2	Володарка та прилеглі райони	5760,00	576,00
59.	Київська	Кагарлик	0,2	Кагарлик та прилеглі райони	5760,00	576,00
60.	Київська	Київ	2	Київ та прилеглі райони	96960,00	9696,00
61.	Кіровоградська	Кіровоград	1	Кіровоград та прилеглі райони	20160,00	2016,00
62.	Кіровоградська	Новоархангельськ	0,2	Новоархангельськ та прилеглі райони	5760,00	576,00
63.	Кіровоградська	Новомиргород	0,1	Новомиргород та прилеглі райони	2880,00	288,00
64.	Кіровоградська	Новоукраїнка	0,2	Новоукраїнка та прилеглі райони	5760,00	576,00
65.	Кіровоградська	Олександрія	0,5	Олександрія та прилеглі райони	10560,00	1056,00
66.	Кіровоградська	Устинівка	0,2	Устинівка та прилеглі райони	2880,00	288,00
67.	Крим АР	Алупка	0,05	Алупка та прилеглі райони	2880,00	288,00
68.	Крим АР	Алушта	0,05	Алушта та прилеглі райони	2880,00	288,00
69.	Крим АР	Білогірськ	0,05	Білогірськ та прилеглі райони	2880,00	288,00
70.	Крим АР	Ганнівка-РРС	0,2	Ганнівка-РРС та прилеглі райони	5760,00	576,00
71.	Крим АР	Джанкой	0,2	Джанкой та прилеглі райони	10560,00	1056,00
72.	Крим АР	Євпаторія	0,2	Євпаторія та прилеглі райони	10560,00	1056,00
73.	Крим АР	Керч	0,2	Керч та прилеглі райони	10560,00	1056,00
74.	Крим АР	Кіровське	0,2	Кіровське та прилеглі райони	2880,00	288,00
75.	Крим АР	Красноперекопськ	0,2	Красноперекопськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
76.	Крим АР	Партеніт	0,05	Партеніт та прилеглі райони	2880,00	288,00
77.	Крим АР	Севастополь	0,1	Севастополь та прилеглі райони	20160,00	2016,00
78.	Крим АР	Сімферополь	0,2	Сімферополь та прилеглі райони	39360,00	3936,00
79.	Крим АР	Старий Крим	0,05	Старий Крим та прилеглі райони	1920,00	192,00
80.	Крим АР	Судак	0,05	Судак та прилеглі райони	2880,00	288,00
81.	Крим АР	Феодосія	0,05	Феодосія та прилеглі райони	10560,00	1056,00
82.	Крим АР	Форос	0,05	Форос та прилеглі райони	1920,00	192,00
83.	Крим АР	Чапаївка (Совєтський)	0,2	Чапаївка (Совєтський) та прилеглі райони	10560,00	1056,00
84.	Крим АР	Ялта	0,05	Ялта та прилеглі райони	10560,00	1056,00
85.	Луганська	Біловодськ	0,1	Біловодськ та прилеглі райони	2880,00	288,00
86.	Луганська	Зоринівка	0,1	Зоринівка та прилеглі райони	1920,00	192,00
87.	Луганська	Лисичанськ	0,1	Лисичанськ та прилеглі райони	20160,00	2016,00
88.	Луганська	Луганськ	1	Луганськ та прилеглі райони	77760,00	7776,00
89.	Луганська	Попасна	0,2	Попасна та прилеглі райони	10560,00	1056,00
90.	Луганська	Ровеньки	0,5	Ровеньки та прилеглі райони	39360,00	3936,00
91.	Луганська	Сватове	0,1	Сватове та прилеглі райони	2880,00	288,00
92.	Луганська	Старобільськ	0,5	Старобільськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
93.	Луганська	Чернухіне	0,2	Чернухіне та прилеглі райони	10560,00	1056,00
94.	Львівська	Броди	0,1	Броди та прилеглі райони	5760,00	576,00
95.	Львівська	Львів	1	Львів та прилеглі райони	77760,00	7776,00
96.	Львівська	Новий Розділ	0,2	Новий Розділ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
97.	Львівська	Підбуж	0,2	Підбуж та прилеглі райони	10560,00	1056,00
98.	Миколаївська	Березнегувате	0,2	Березнегувате та прилеглі райони	2880,00	288,00
99.	Миколаївська	Вознесенськ	0,5	Вознесенськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
100.	Миколаївська	Миколаїв	1	Миколаїв та прилеглі райони	39360,00	3936,00
101.	Миколаївська	Новий Буг	0,2	Новий Буг та прилеглі райони	2880,00	288,00
102.	Миколаївська	Первомайськ	0,5	Первомайськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
103.	Одеська	Березівка	0,2	Березівка та прилеглі райони	2880,00	288,00
104.	Одеська	Жовтень	1	Жовтень та прилеглі райони	10560,00	1056,00
105.	Одеська	Ізмаїл	0,2	Ізмаїл та прилеглі райони	10560,00	1056,00
106.	Одеська	Кам"янське	0,2	Кам"янське та прилеглі райони	10560,00	1056,00
107.	Одеська	Ковбасова Поляна	0,2	Ковбасова Поляна та прилеглі райони	5760,00	576,00
108.	Одеська	Котовськ	1	Котовськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
109.	Одеська	Миколаївка	0,1	Миколаївка та прилеглі райони	5760,00	576,00
110.	Одеська	Одеса	1	Одеса та прилеглі райони	77760,00	7776,00
111.	Одеська	Сарата	0,2	Сарата та прилеглі райони	5760,00	576,00
112.	Полтавська	Гадяч	0,1	Гадяч та прилеглі райони	5760,00	576,00
113.	Полтавська	Гребінка	0,2	Гребінка та прилеглі райони	5760,00	576,00
114.	Полтавська	Іскрівка	0,5	Іскрівка та прилеглі райони	5760,00	576,00
115.	Полтавська	Кобеляки	0,2	Кобеляки та прилеглі райони	5760,00	576,00
116.	Полтавська	Красногорівка	1	Красногорівка та прилеглі райони	10560,00	1056,00
117.	Полтавська	Кременчук	0,5	Кременчук та прилеглі райони	20160,00	2016,00
118.	Полтавська	Лохвиця	0,1	Лохвиця та прилеглі райони	2880,00	288,00
119.	Полтавська	Лубни	0,2	Лубни та прилеглі райони	10560,00	1056,00
120.	Полтавська	Переліски	0,1	Переліски та прилеглі райони	2880,00	288,00
121.	Полтавська	Полтава	0,5	Полтава та прилеглі райони	20160,00	2016,00
122.	Рівненська	Антопіль	1	Антопіль та прилеглі райони	39360,00	3936,00
123.	Рівненська	Дубровиця	0,2	Дубровиця та прилеглі райони	10560,00	1056,00
124.	Рівненська	Кузнецовськ	0,2	Кузнецовськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
125.	Сумська	Білопілля	1	Білопілля та прилеглі райони	10560,00	1056,00
126.	Сумська	Ромни	0,2	Ромни та прилеглі райони	5760,00	576,00
127.	Сумська	Суми	0,2	Суми та прилеглі райони	20160,00	2016,00
128.	Сумська	Тростянець	1	Тростянець та прилеглі райони	20160,00	2016,00
129.	Сумська	Шостка	1	Шостка та прилеглі райони	10560,00	1056,00
130.	Тернопільська	Бережани	0,2	Бережани та прилеглі райони	5760,00	576,00
131.	Тернопільська	Бучач	0,1	Бучач та прилеглі райони	5760,00	576,00
132.	Тернопільська	Кременець	0,2	Кременець та прилеглі райони	5760,00	576,00
133.	Тернопільська	Тернопіль	1	Тернопіль та прилеглі райони	39360,00	3936,00
134.	Тернопільська	Чортків	0,2	Чортків та прилеглі райони	10560,00	1056,00
135.	Харківська	Великий Бурлук	0,2	Великий Бурлук та прилеглі райони	5760,00	576,00
136.	Харківська	Ізюм	0,5	Ізюм та прилеглі райони	10560,00	1056,00
137.	Харківська	Красноград	0,2	Красноград та прилеглі райони	5760,00	576,00
138.	Харківська	Куп'янськ	0,5	Куп'янськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
139.	Харківська	Лозова	0,5	Лозова та прилеглі райони	10560,00	1056,00
140.	Харківська	Первомайський	0,5	Первомайський та прилеглі райони	10560,00	1056,00
141.	Харківська	Харків	1	Харків та прилеглі райони	77760,00	7776,00
142.	Херсонська	Василівка	1	Василівка та прилеглі райони	10560,00	1056,00
143.	Херсонська	Генічеськ	0,2	Генічеськ та прилеглі райони	5760,00	576,00
144.	Херсонська	Нижні Сірогози	0,2	Нижні Сірогози та прилеглі райони	2880,00	288,00
145.	Херсонська	Новотроїцьке	0,2	Новотроїцьке та прилеглі райони	2880,00	288,00
146.	Херсонська	Херсон	0,5	Херсон та прилеглі райони	39360,00	3936,00
147.	Херсонська	Чаплинка	0,2	Чаплинка та прилеглі райони	2880,00	288,00
148.	Хмельницька	Білогір'я	0,1	Білогір'я та прилеглі райони	5760,00	576,00
149.	Хмельницька	Кульчіївці	0,5	Кульчіївці та прилеглі райони	20160,00	2016,00
150.	Хмельницька	Полонне	0,5	Полонне та прилеглі райони	10560,00	1056,00
151.	Хмельницька	Хмельницький	1	Хмельницький та прилеглі райони	39360,00	3936,00
152.	Черкаська	Баландине	0,1	Баландине та прилеглі райони	2880,00	288,00
153.	Черкаська	Буки	0,2	Буки та прилеглі райони	10560,00	1056,00
154.	Черкаська	Ватутіне	0,2	Ватутіне та прилеглі райони	10560,00	1056,00
155.	Черкаська	Канів	0,2	Канів та прилеглі райони	5760,00	576,00
156.	Черкаська	Корсунь-Шевченківський	0,1	Корсунь-Шевченківський та прилеглі райони	5760,00	576,00
157.	Черкаська	Сатанівка	0,2	Сатанівка та прилеглі райони	5760,00	576,00
158.	Черкаська	Умань	0,2	Умань та прилеглі райони	10560,00	1056,00
159.	Черкаська	Черкаси	1	Черкаси та прилеглі райони	39360,00	3936,00
160.	Чернівецька	Новодністровськ	0,5	Новодністровськ та прилеглі райони	10560,00	1056,00
161.	Чернівецька	Чернівці	0,5	Чернівці та прилеглі райони	39360,00	3936,00
162.	Чернігівська	Бахмач	0,5	Бахмач та прилеглі райони	10560,00	1056,00
163.	Чернігівська	Бобровиця	0,2	Бобровиця та прилеглі райони	2880,00	288,00
164.	Чернігівська	Ніжин	0,2	Ніжин та прилеглі райони	10560,00	1056,00
165.	Чернігівська	Прилуки	1	Прилуки та прилеглі райони	10560,00	1056,00
166.	Чернігівська	Холми	0,5	Холми та прилеглі райони	10560,00	1056,00
167.	Чернігівська	Чернігів	1	Чернігів та прилеглі райони	20160,00	2016,00

2. Граничний обсяг мовлення на одному каналі (програмі) мовлення - 24 години на добу.

3. Особливості мовлення на каналахмовлення багатоканальної телемережі МХ-5:

- оператор багатокальної телемережі - ТОВ "Зеонбуд", м. Київ;
- стандарт мовлення - DVB-T2 (MPEG-4);
- умови розповсюдження програм - у відкритому вигляді;
- місцезнаходження станції мультиплексування - за адресою відповідної передавальної станції;
- періодичність мовлення - кожен день.

4. Конкурсні умови згідно з рішенням Національної ради № 823 від 15.04.2011:

а) Ліцензійні умови для мовлення:

Для участі у конкурсі на отримання ліцензії на вільному каналі мовлення багатоканальної телемережі МХ-5 у стандарті DVB-T2 (MPEG-4) (територіальна категорія мовлення - регіональне та місцеве мовлення) претенденти подають заяву про видачу ліцензії на мовлення та інші документи відповідно до вимог статей 8, 9, 10, 24, 26, 28 Закону України "Про телебачення і радіомовлення".

Для участі у конкурсі приймаються заяви від юридичних осіб (суб'єктів господарювання), які мають на меті отримати ліцензію на мовлення та здійснювати мовлення в багатоканальній телемережі ТОВ "ЗЕОНБУД", м. Київ, на визначеній Національною радою території розташування багатоканальної телемережі. Пакети документів із заявами претендентів зберігаються в Національній раді протягом 3-х місяців з дня підбиття підсумків конкурсу.

б) Вимоги до програмної концепції:

- обсяг ведення передач українською мовою згідно з чинним законодавством,
- рекомендовано розміщення соціально важливих та інформаційно-аналітичних програм;
- рекомендовано розміщення дитячих передач;
- здійснювати мовлення без ретрансляції програм інших мовників;
- проведення ТРО інформаційно-рекламної компанії під час телевізійної трансляції програм щодо забезпечення населення засобами приймання сигналів цифрового телемовлення.

в) Вимоги до організаційно-технічних зобов'язань учасників конкурсу:

- надати інформацію відповідно до вимог статей 12, 20, 24 Закону України "Про телебачення і радіомовлення";
- ліцензіат зобов'язаний власними силами забезпечити доставку своєї програми до станції мультиплексування багатоканальної телемережі МХ-5, що знаходиться за адресою відповідної передавальної станції.

До закінчення терміну подачі заяв на участь у конкурсі ТРО повинна відповідно до вимог п.4 статті 39 Закону України "Про телебачення і радіомовлення" підписати відповідну угоду з оператором багатоканальної телемережі МХ-5 ТОВ "ЗЕОНБУД", м. Київ, та письмово поінформувати про це Національну раду.

- ліцензіат зобов'язаний брати участь в інформуванні населення про перехід країни на цифровий стандарт мовлення - безкоштовно транслювати щодня у обсязі 5 хвилин, протягом 2011-2012 років, в тому числі - 30% в прайм-тайм, в своїх програмах інформаційні ролики провайдера програмної послуги багатоканальних телемереж ТОВ "ЗЕОНБУД", м. Київ, щодо особливостей прийому сигналу багатоканальної телемережі МХ-5. Початок таких трансляцій - 01.09.2011. Графік розміщення інформаційних роликів розробляється за домовленістю з телерадіоорганізацією, провайдером програмної послуги та оператором багатоканальної телемережі МХ-5;
- ліцензіат здійснює мовлення з використанням ресурсу багатоканальної телемережі відповідно до умов ліцензії на мовлення та угоди з оператором багатоканальної телемережі.

г) Вимоги до фінансових та інвестиційних зобов'язань учасників конкурсу:

Відповідно до статей 25, 26, 31 Закону України "Про телебачення і радіомовлення", фінансові та інвестиційні зобов'язання претендента на участь у конкурсі повинні висвітлювати питання (бізнес-план):

- наявність фінансово-економічних можливостей забезпечувати розповсюдження програм;
- джерела фінансування телерадіоорганізації.

Сплату грошового внеску під конкурсну гарантію здійснює **окремо за кожен канал (програму) мовлення** згідно поданих заяв безпосередньо претендент для участі в конкурсі. Не допускається сплата іншою юридичною або фізичною особою. Конкурсні документи розглядаються при підтвердженні сплати конкурсної гарантії відповідним документом (згідно зі ст. 31 Закону України "Про телебачення і радіомовлення"). **Грошовий внесок під конкурсну гарантію сплачується до завершення прийому документів.**

Реквізити на сплату грошового внеску під конкурсну гарантію, а саме: Одержувач : УДК у Шевченківському р-ні м.Києва, код ЗКПО 26077968, р/р № 31115056700011 в ГУДКУ у м. Києві, МФО 820019.

Поле"Призначення платежу": +;2659;101; ; ; ; ; ;

Призначення платежу: Сплата грошового внеску під конкурсну гарантію за _____ канал (програму) мовлення у ____ населеному пункті, без ПДВ.

Заяви на участь в конкурсі приймаються з 20.05.2011 за адресою: вул. Прорізна, 2, м. Київ, т. 234-97-13

Граничний термін подачі заяв на видачу ліцензії - 20.06.2011 до 18.00.

Граничний термін підбиття підсумків конкурсу - 19.08.2011.

Фінансовий звіт ПАТ КБ “НАДРА” за 1 квартал 2011 року

ПАТ КБ “НАДРА”

Додаток 2
до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України

Баланс
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 01.04.2011	На кінець попереднього фінансового року 01.01.2011
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	695 049	962 587
2	Торгові цінні папери	423 187	423 187
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	524 587	520 686
4,1	В іноземній валюті	222 026	218 125
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(148 512)	(148 559)
5,1	Резерви у відсотках до активу	28,31%	28,53%
6	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	24 989 627	24 547 457
6,1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	10 266 940	9 636 009
6.1.1	В іноземній валюті	5 124 582	4 426 769
6,2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	14 722 687	14 911 448
6.2.1	В іноземній валюті	11 484 837	11 619 057
7	Резерви під знецінення кредитів	(5 813 265)	(5 190 052)
7,1	Резерви у відсотках до активу	23,26%	21,14%
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	4 647	4 647
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(162)	(162)
9,1	Резерви у відсотках до активу	3,49%	3,49%
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
11	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
11,1	Резерви у відсотках до активу	0,00%	0,00%
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
13	Інвестиційна нерухомість	0	0
14	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	443	0
15	Відстрочений податковий актив	40	40
16	Основні засоби та нематеріальні активи	1 555 947	1 582 885
17	Інші фінансові активи	289 090	254 732
18	Резерви під інші фінансові активи	(112 757)	(96 961)
18,1	Резерви у відсотках до активу	39,00%	38,06%
19	Інші активи	35 985	42 847
20	Резерви під інші активи	(7 080)	(7 391)
20,1	Резерви у відсотках до активу	19,68%	17,25%
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	11 674	11 708
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0
22,1	Резерви у відсотках до активу	0,00%	0,00%
23	**Усього активів, у тому числі:**	**22 448 500**	**22 907 651**
23,1	В іноземній валюті	13 717 605	13 549 076
	ЗОБОВ’ЯЗАННЯ		
24	Кошти банків, у тому числі:	8 456 262	8 463 206
24,1	В іноземній валюті	314 209	322 425
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	2 770 697	2 987 763
25,1	В іноземній валюті	516 981	600 959
25,2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	1 982 868	2 011 033
25.2.1	В іноземній валюті	423 044	488 281
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	4 243 875	4 794 019
26,1	В іноземній валюті	2 554 443	2 867 944
26,2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	1 392 432	1 703 193
26.2.1	В іноземній валюті	908 943	1 149 896
27	Боргові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	259	259
27,1	В іноземній валюті	171	171
28	Інші залучені кошти	5 898 208	4 907 507
29	Зобов’язання щодо поточного податку на прибуток	0	0
30	Відстрочені податкові зобов’язання	51 177	51 177
31	Резерви за зобов’язаннями	2 770	120 043
32	Інші фінансові зобов’язання	267 668	463 180
33	Інші зобов’язання	97 750	103 780
34	Субординований борг	180 260	537 283
35	Зобов’язання, що пов’язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття	0	0
36	**Усього зобов’язань, у тому числі:**	**21 968 926**	**22 428 217**
36,1	В іноземній валюті	8 909 695	9 006 466
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
37	Статутний капітал	390 363	390 363
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
39	Емісійні різниці	638 910	638 910
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	667 046	667 046
41	Резерви переоцінки необоротних активів, у тому числі:	142 141	142 141
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	142 141	142 141
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0
42	Резерви переоцінки цінних паперів	0	0
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
44	Прибуток/Збиток минулих років	(1 359 026)	(1 363 766)
45	Прибуток/Збиток поточного року	140	4 740
46	**Усього власного капіталу**	**479 574**	**479 434**
47	**Усього пасивів**	**22 448 500**	**22 907 651**

Тимчасовий адміністратор ПАТ КБ „Надра” **Жуковська В.Б.**

Додаток 9
до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 01.04.2011	На кінець попереднього фінансового року 01.01.2011	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	612 849	631 250	(18 401)
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	1 656 152	2 502 316	(846 164)
4	Надана застава	9 564 126	9 563 304	822

Тимчасовий адміністратор ПАТ КБ „Надра” **Жуковська В.Б.**

Додаток 10
до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України

Примітка "Рахунки довірчого управління"*
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 01.04.2011	На кінець попереднього фінансового року 01.01.2011	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	2	3	4	5
1	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
2	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	337	337	0
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	7 488	7 488	0
4	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
5	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
6	Інші активи в довірчому управлінні	0	0	0
7	Витрати за операціями довірчого управління	69	69	0
8	Нараховані доходи за об’єктами довірчого управління	0	0	0
9	**Усього за активними рахунками довірчого управління**	**7 894**	**7 894**	**0**
10	Фонди банківського управління	0	0	0
11	Рахунки установників	7 894	7 894	0
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
13	Доходи від операцій довірчого управління	0	0	0
14	**Усього за пасивними рахунками довірчого управління**	**7 894**	**7 894**	**0**

** Довірче управління - операції банків з управління власністю та виконання інших послуг в інтересах та за дорученням клієнтів на правах довіреної особи.*

Тимчасовий адміністратор ПАТ КБ „Надра” **Жуковська В.Б.**

Додаток 4
до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України

Звіт про фінансові результати
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року 01.04.2011	На звітну дату кварталу: попереднього фінансового року 01.04.2010
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	92 730	415 704
1.1	Процентні доходи	417 416	542 893
1.2	Процентні витрати	(324 686)	(127 189)
2	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	(23 718)	24 684
2.1	Комісійні доходи	35 862	28 765
2.2	Комісійні витрати	(59 580)	(4 081)
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	0	5 295
4	Результат від операцій з хеджування	0	0
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	6 780	3 958
7	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0
8	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	0	0
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	34 441	(31 290)
11	Резерви під заборгованість за кредитами	(639 083)	(189 232)
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
15	Резерви за зобов'язаннями	117 275	(8 640)
16	Інші операційні доходи	576 421	12 771
17	Доходи/(Витрати) від дострокового погашення заборгованості	0	0
18	Адміністративні та інші операційні витрати	(164 706)	(228 885)
19	Результат від участі в капіталі	0	0
19.1	Дохід від участі в капіталі	0	0
19.2	Втрати від участі в капіталі	0	0
20	Дохід/(Збиток) від довгострокових активів, призначених для продажу	0	0
21	Прибуток/(Збиток) до оподаткування	140	4 365
22	Витрати на податок на прибуток	0	0
23	Прибуток/(Збиток) після оподаткування	140	4 365
24	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	0	0
25	Чистий прибуток/(збиток) банку	140	4 365

Тимчасовий адміністратор ПАТ КБ „Надра” **Жуковська В.Б.**

Додаток 11
до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України

Примітка “Окремі показники діяльності банку”
за 1 квартал 2011 року

Рядок	Найменування рядка	На звітну дату 01.04.2011	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Регулятивний капітал банку (тис.грн.)	(1 684 272)	не < 120,000
2	Адекватність регулятивного капіталу[1] (%)	-	не < 10%
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	-	не < 9%
4	Поточна ліквідність[2] (%)	-	не < 40%
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	-	не > 25%
6	Великі кредитні ризики (%)	-	не > 800%
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	2,63	не > 5%
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	6,96	не > 30%
9	Рентабельність активів[3] (%)	-	x
10	Норматив ризику загальної відкритої (довгої/короткої) валютної позиції банку (%)	-	не > 30%
11	Кредитні операції, що класифіковані як “стандартні” (тис. грн.)	9 454 346	x
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	(86 555)	x
12	Кредитні операції, що класифіковані як “під контролем” (тис. грн.)	4 082 980	x
12,1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	(164 448)	x
13	Кредитні операції, що класифіковані як “субстандартні” (тис. грн.)	3 319 087	x
13,1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	(449 307)	x
14	Кредитні операції, що класифіковані як “сумнівні” (тис. грн.)	4 964 285	x
14,1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	(1 118 013)	x
15	Кредитні операції, що класифіковані як “безнадійні” (тис. грн.)	2 341 547	x
15,1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	(2 318 434)	x
16	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	x
17	Сума сплачених дивідендів за 2008 рік на одну:		x
17.1	Просту акцію	-	x
17.2	Привілейовану акцію	-	x
18	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку	1. NOVARTIK TRADING LIMITED/ НОВАРТІК ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД - 196(Кіпр), пряма участь - 60.9967% 2. МЕНМЕЙД ЕНТЕРПРАЙЗЕС ЛІМІТЕД (MANMADE ENTERPRISES LIMITED) - 196(Кіпр), пряма участь - 30.7406%	x

1 Адекватність регулятивного капіталу відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов’язаннями, що випливають з торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру.

2 Поточна ліквідність – спроможність банку вчасно виконувати свої поточні зобов’язання (до 31 дня) перед клієнтами.
3 Рентабельність активів – показник ефективності використання активів.

Тимчасовий адміністратор ПАТ КБ „Надра” **Жуковська В.Б.**

Виконавець: Тимощук М.В. Тел. 206-14-13

Фінансовий звіт ПАТ АКБ “Новий” за 1 квартал 2011 року

Баланс
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	61915	52577
2	Торгові цінні папери	5179	9853
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	-	-
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	59733	77913
4.1	В іноземній валюті	36951	54053
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(34)	(187)
5.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
6	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	512765	480235
6.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	470496	437698
6.1.1	В іноземній валюті	69243	64467
6.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	42269	42538
6.2.1	В іноземній валюті	16282	16516
7	Резерви під знецінення кредитів	(61676)	(60468)
7.1	Резерви у відсотках до активу	12	13
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	22862	18157
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(1)	(1)
9.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	-	-
11	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-
11.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	-
13	Інвестиційна нерухомість	10951	11020
14	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	2005	2102
15	Відстрочений податковий актив	1074	1074
16	Основні засоби та нематеріальні активи	5119	5366
17	Інші фінансові активи	4406	7644
18	Резерви під інші фінансові активи	(1163)	(1715)
18.1	Резерви у відсотках до активу	26	22
19	Інші активи	570	499
20	Резерви під інші активи	(1)	(5)
20.1	Резерви у відсотках до активу	-	1
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	-	-
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	-	-
22.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
23	**Усього активів, у тому числі:**	**623705**	**604064**
23.1	В іноземній валюті	135561	147219
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
24	Кошти банків, у тому числі:	46674	24487
24.1	В іноземній валюті	15399	5287
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	245217	262205
25.1	В іноземній валюті	100899	125189
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	125377	128883
25.2.1	В іноземній валюті	66746	90995
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	185019	172051
26.1	В іноземній валюті	26487	26724
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	12864	11803
26.2.1	В іноземній валюті	1194	1103
27	Боргові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	-	-
27.1	В іноземній валюті	-	-
28	Інші залучені кошти	-	-
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	-	-
30	Відстрочені податкові зобов'язання	-	-
31	Резерви за зобов'язаннями	10	18
32	Інші фінансові зобов'язання	3900	906
33	Інші зобов'язання	3030	2281
34	Субординований борг	43979	43986
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття	-	-
36	**Усього зобов'язань, у тому числі:**	**527830**	**505933**
36.1	В іноземній валюті	163902	177111
37	Статутний капітал	150000	150000
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
39	Емісійні різниці	-	-
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	2150	2150
41	Резерви переоцінки необоротних активів, у тому числі:	2387	2387
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	2359	2359
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	-	-
42	Резерви переоцінки цінних паперів	(16)	(4)
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	-	-
44	Прибуток/Збиток минулих років	(56402)	(20785)
45	Прибуток/Збиток поточного року	(2242)	(35617)
46	**Усього власного капіталу**	**95875**	**98131**
47	**Усього пасивів**	**623705**	**604064**

Голова Правління **Журіна Н.В.**
Головний бухгалтер **Ахе А.Т.**

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	624	2077	(1553)
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	7443	8376	(932)
4	Надана застава	46723	48350	(1627)

Голова Правління **Журіна Н.В.**
Головний бухгалтер **Ахе А.Т.**

Примітка "Рахунки довірчого управління"
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу (звітний рік)	На кінець попереднього фінансового року (попередній рік)	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	2	3	4	5
1	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	-	-	-
2	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	71	71	-
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	14419	14419	-
4	Цінні папери в довірчому управлінні	-	-	-
5	Банківські метали в довірчому управлінні	-	-	-
6	Інші активи в довірчому управлінні	-	-	-
7	Витрати за операціями довірчого управління	-	-	-
8	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	-	-	-
9	**Усього за активними рахунками довірчого управління**	**14489**	**14489**	**-**
10	Фонди банківського управління	14489	14489	-
11	Рахунки установників	-	-	-
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	-	-
13	Доходи від операцій довірчого управління	-	-	-
14	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	14489	14489	-

Голова Правління **Журіна Н.В.**
Головний бухгалтер **Ахе А.Т.**

Звіт про фінансові результати
за 1 квартал 2011 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	На звітну дату кварталу: попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	502	3402
1.1	Процентні доходи	14317	15473
1.2	Процентні витрати	(13814)	(12070)
2	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	4168	2712
2.1	Комісійні доходи	5064	3210
2.2	Комісійні витрати	(896)	(499)
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	-	19
4	Результат від операцій з хеджування	-	-
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	-	-
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	616	47
7	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-
8	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	(312)	332
11	Резерви під заборгованість за кредитами	(1000)	(17725)
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	(52)
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-
15	Резерви за зобов'язаннями	7	1
16	Інші операційні доходи	316	363
17	Доходи/(Витрати) від дострокового погашення заборгованості	-	-
18	Адміністративні та інші операційні витрати	(6540)	(8347)
19	Результат від участі в капіталі	-	-
19.1	Дохід від участі в капіталі	-	-
19.2	Втрати від участі в капіталі	-	-
20	Дохід/ (Збиток) від довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
21	Прибуток/(Збиток) до оподаткування	(2242)	(19248)
22	Витрати на податок на прибуток	-	-
23	Прибуток/(Збиток) після оподаткування	(2242)	(19248)
24	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
25	Чистий прибуток/(збиток) банку	(2242)	(19248)

Голова Правління **Журіна Н.В.**
Головний бухгалтер **Ахе А.Т.**

Примітка "Окремі показники діяльності банку"
за 1 квартал 2011 року

Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Регулятивний капітал банку (тис.грн.)	120379	120000
2	Адекватність регулятивного капіталу (%)	19.65	Не менш 10 %
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	18.77	Не менш 9 %
4	Поточна ліквідність (%)	166.32	Не менш 40 %
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	20.77	Не більше 25 %
6	Великі кредитні ризики (%)	228.23	Не більше 800 %
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	1.04	Не більше 5 %
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	1.78	Не більше 30 %
9	Рентабельність активів (%)	(1.52)	x
10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандартні" (тис. грн.)	182393	x
10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	309	x
11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис. грн.)	270212	x
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	1720	x
12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандартні" (тис. грн.)	63736	x
12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	9770	x
13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис. грн.)	17066	x
13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	8798	x
14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис. грн.)	14715	x
14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	14715	x
15	Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію (грн.)	(0.01)	x
16	Сума сплачених дивідендів за 2010 рік на одну:	-	x
16.1	Просту акцію	-	x
16.2	Привілейовану акцію	-	x

17.Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку

Повне найменування юридичної особи, прізвище, ім'я, побатькові фізичної особи учасника банку	Країна	Відсоток у статутному капіталі: Пряма участь	Відсоток у статутному капіталі: Опосередкована участь	Загальний % у статутному капіталі
Державне підприємство конструкторське бюро "Південне" ім.М.К.Янгеля	804	18,3297	-	18,3297

Голова Правління **Журіна Н.В.**
Головний бухгалтер **Ахе А.Т.**

Ухвалою господарського суду міста Севастополя (99011, м. Севастополь, вул. Л. Павліченка, 5) від 21.03.2011 р. порушено провадження у справі № 5020-407/2011 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Даталюкс Дистри» (99005, АР Крим, м. Севастополь, вул. Леніна, 19, ідентифікаційний код 32102681, р/р № 260050590800 в ПАТ «Банк «Український капітал», МФО 320371).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бикову Світлану Вікторівну (м. Севастополь, вул. Горпищенка, буд. 92, кв. 3, ліцензія АВ № 499202 від «11» лютого 2010 р.).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Харківської області від 24 січня 2011 р. порушено провадження по справі № Б-49/250-10 про банкрутство "Ера" (Харківська обл., Харківський р-н, м. Мерефа, вул. Дніпропетровська, 283, п/р 26004016816178 у ХФ "Укрексімбанк", МФО 351618, код 00308318) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Коник Оксану Іванівну (ліц. серії АВ № 470410 від 29.04.2010 р.; м. Харків, вул. Смольна, 26, кв. 13). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення за адресою: 61054, м. Харків, вул. Академіка Павлова, 120.

Ухвалою господарського суду міста Севастополя (99011, м. Севастополь, вул. Л. Павліченка, 5) від 17.03.2011 р. порушено провадження у справі № 5020-409/2011 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Діджіт» (99005, АР Крим, м. Севастополь, вул. Леніна, 19, ідентифікаційний код 32102676, р/р № 260000590300 в ПАТ «Банк «Український капітал», МФО 320371).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бикову Світлану Вікторівну (м. Севастополь, вул. Горпищенка, буд. 92, кв. 3, ліцензія АВ № 499202 від «11» лютого 2010 р.).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Черкаської області (18006, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307) від 21 лютого 2011 року порушено провадження у справі (№ 01/5026/333/2011) про банкрутство державного підприємства «Черкаське будівельно-монтажне управління»(ЄДРПОУ 07848615, 18000, м. Черкаси, вул. Одеська, 1), відкрито процедуру розпорядження майном та призначено розпорядником майна боржника арбітражного керуючого Ноговського Ігоря Леонідовича (18000, м. Черкаси, вул. Благовісна, 414/1).

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (адреса: вул. Куйбишева, 1а, м. Дніпропетровськ, 49600) по справі № 5005/2945/2011 від 24.03.2011 р. Приватного підприємця Соломаху Юрія Васильовича (ідентифікаційний код 2333219075, адреса: вул. Гоголя, буд. 14 А, кв. 5, м. Дніпропетровськ) визнано банкрутом, в порядку ст. ст. 47, 48 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Потапова Олександра Олександровича (ліцензія серія АВ № 347056 від 25.06.2007 р.).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрута приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення за адресою: пр. ім. газети «Правда», буд. 8/4, кв. 303, м. Дніпропетровськ, 49081.

На позачергових зборах засновників Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумчанка — Тепігтар», які відбулися 07 квітня 2011 року було прийнято рішення про припинення Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумчанка — Тепігтар» (юридична адреса: 40022, м. Суми, вул. Дзержинського, буд. 17; код ЄДРПОУ: 02973333) шляхом його ліквідації та призначено ліквідаційну комісію у складі:

Голова ліквідаційної комісії ТОВ «Сумчанка — Тепігтар» — Мазуренко Ігор Володимирович, паспорт серії МА № 218159, виданий Ковпаківським РВ СМУ УМВС України в Сумській області 20 листопада 1996 року, який мешкає за адресою: Сумська область, Сумський район, село Косівщина, вул. Лугова, буд. 49, ідентифікаційний номер: 2377405653;

Член ліквідаційної комісії ТОВ «Сумчанка — Тепігтар» — Мазуренко Яна Борисівна, паспорт серії МВ № 293380, виданий Ковпаківським ВМ СМВ УМВС України в Сумській області 17 листопада 2005 року, яка мешкає за адресою: м. Суми, площа Свердлова, буд. 12, ідентифікаційний номер: 2894208285.

Письмові претензії кредитори ТОВ «Сумчанка — Тепігтар» можуть заявити ліквідаційній комісії протягом двох місяців з дня виходу цього оголошення на адресу: 42333, Сумська область, Сумський район, с. В. Чернетчина, вул. Котовського, буд. 6.

БРОКБІЗНЕСБАНК

Річна фінансова звітність АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року

БАЛАНС АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"
за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний 2010 рік	Попередній 2009 рік
1	2	3	4	5
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	4	1 762 684	1 970 701
2	Торгові цінні папери	5	92 812	92 805
3	Кошти в інших банках	6	748 503	1 393 189
4	Кредити та заборгованість клієнтів	7	11 615 495	10 698 405
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	8	440 746	360 492
6	Інвестиційна нерухомість	9	4 747	4 545
7	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		8 003	11 446
8	Відстрочений податковий актив	26	-	84
9	Основні засоби та нематеріальні активи	10	669 250	667 683
10	Інші фінансові активи	11	463 458	948 735
11	Інші активи	12	22 661	26 186
12	**Усього активів**		**15 828 359**	**16 174 271**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків	13	3 105 635	4 563 428
14	Кошти клієнтів	14	9 168 920	7 575 148
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	15	241 187	239 426
16	Відстрочені податкові зобов"язання	26	81 817	81 679
17	Резерви за зобов"язаннями	16	6 354	2 655
18	Інші фінансові зобов"язання	17	383 016	924 186
19	Інші зобов'язання	18	7 571	5 635
20	Субординований борг	19	466 943	469 425
21	Усього зобов`язань		13 461 443	13 861 582
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
22	Статутний капітал	20	1 981 800	1 965 600
23	Нерозподілений прибуток		60 092	25 138
24	Резервні та інші фонди банку	21	325 024	321 951
25	**Усього власного капіталу**		**2 366 916**	**2 312 689**
26	**Усього пасивів**		**15 828 359**	**16 174 271**

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"
за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний 2010 рік	Попередній 2009 рік
1	2	3	4	5
1	Чистий процентний дохід/ (Чисті процентні витрати)		420 838	397 690
1.1	Процентні доходи	22,29	1 708 083	1 654 459
1.2	Процентні витрати	22,29	(1 287 245)	(1 256 769)
2	Комісійні доходи	23,29	198 815	212 765
3	Комісійні витрати	23,29	(14 137)	(27 353)
4	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку		168	(890)
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах		-	11 635
6	Результат від торгівлі іноземною валютою		28 481	47 746
7	Прибуток (збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(5 107)	(12 635)
8	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		152	(682)
9	Результат від переоцінки іноземної валюти		(230)	(8 162)
10	Резерв під заборгованість за кредитами		(205 545)	(265 654)
11	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж		3 065	1 062
12	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		146	12 284
13	Резерви за зобов'язаннями		(3 705)	1 070
14	Інші операційні доходи	24	11 607	13 567
15	Адміністративні та інші операційні витрати	25	(378 858)	(353 001)
16	Прибуток до оподаткування		55 690	29 442
17	Витрати на податок на прибуток	26	(2 875)	(11 582)
18	Прибуток після оподаткування		52 815	17 860
19	Чистий прибуток		52 815	17 860
20	Чистий прибуток на одну просту акцію	27	0,29	0,10
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	27	0,29	0,10

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"
За станом на кінець дня 31 грудня 2010року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Належить акціонерам материнського банку: Статутний капітал	Резерви та інші фонди банку (примітка 27)	Нерозподілений прибуток	Усього	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Залишок на 1 січня попереднього року		1 864 800	336 611	112 864	2 314 275	2 314 275
2	Скоригований залишок на 1 січня попереднього року		1 864 800	336 611	112 864	2 314 275	2 314 275
3	Цінні папери в портфелі банку на продаж:		-	(2 401)	-	(2 401)	(2 401)
3.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	8	-	(2 401)	-	(2 401)	(2 401)
4	Основні засоби та нематеріальні активи:		-	(22 727)	-	(22 727)	(22 727)
4.1	Результат переоцінки	21	-	(22 727)	-	(22 727)	(22 727)
5	Відстрочені податки	26	-	5 682	-	5 682	5 682
6	Чистий дохід / (збиток), що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу		-	(19 446)	-	(19 446)	(19 446)
7	Прибуток/(збиток) за рік		-		17 860	17 860	17 860
8	Усього доходів/ (збитків), що визнані за рік		-	(19 446)	17 860	(1 586)	(1 586)
9	Рух коштів загальних резервів та фондів банку, що створені за рахунок прибутку	21	-	4 786	(4 786)	-	-
10	Емісія акцій	20	-	-	-	-	-
11	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати	28	-	-	(100 800)	(100 800)	(100 800)
12	Дивіденди, що капіталізовані	20	100 800	-	-	100 800	100 800
13	**Залишок на кінець дня 31 грудня попереднього року (залишок на 1 січня звітного року)**		**1 965 600**	**321 951**	**25 138**	**2 312 689**	**2 312 689**
14	Скоригований залишок на початок звітного року		1 965 600	321 951	25 138	2 312 689	2 312 689
15	Цінні папери в портфелі банку на продаж:		-	(2 522)	-	(2 522)	(2 522)
15.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	8	-	(2 522)	-	(2 522)	(2 522)
16	Основні засоби та нематеріальні активи:		-	5 246	-	5 246	5 246
16.1	Результат переоцінки	21	-	5 246	-	5 246	5 246
17	Відстрочені податки	26	-	(1 312)	-	(1 312)	(1 312)
18	Чистий дохід / (збиток), що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу		-	1 412	-	1 412	1 412
19	Прибуток/(збиток) за рік		-	-	52 815	52 815	52 815
20	Усього доходів/ (збитків), що визнані за рік		-	1 412	52 815	54 227	54 227
21	Рух коштів загальних резервів та фондів банку, що створені за рахунок прибутку	21	-	1 661	(1 661)	-	-
22	Емісія акцій	20	-	-	-	-	-
24	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати	28	-	-	(16 200)	(16 200)	(16 200)
25	Дивіденди, що капіталізовані	20	16 200	-	-	16 200	16 200
26	**Залишок на кінець дня 31 грудня звітного року**		**1 981 800**	**325 024**	**60 092**	**2 366 916**	**2 366 916**

Сума внеску за незареєстрованим статутним капіталом станом на кінець дня 31 грудня 2010 року відсутня.
Сальдо нарахованих доходів (витрат) і неотриманих, яка є складовою частиною залишку балансового рахунку 5040 станом на кінець дня 31 грудня 2010 року становить 568 562 тис.грн
Суми за рядками 13, 26 (колонка 8) "Звіту про власний капітал" відповідають сумам за рядком 25 відповідних колонок звіту "Баланс"

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
За станом на кінець дня 31 грудня 2010 року
(ПРЯМИЙ МЕТОД)

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний 2010 рік	Попередній 2009 рік
1	2	3	4	5
	I.Грошові кошти від операційної діяльності:			
1	Процентні доходи, що отримані		1 025 144	1 006 480
2	Процентні витрати, що сплачені		(1 273 356)	(1 145 813)
3	Комісійні доходи, що отримані	23	198 815	212 765
4	Комісійні витрати, що сплачені	23	(14 137)	(27 353)
5	Доходи, що отримані за операціями з торговими цінними паперами		168	(890)
6	Доходи, що отримані за операціями з фінансовими похідними інструментами		-	11 635
7	Доходи, що отримані за операціями з іноземною валютою		28 481	47 746
8	Інші отримані операційні доходи	24	11 607	13 567
9	Виплати на утримання персоналу		(199 116)	(185 657)
10	Сплачені адміністративні та інші операційні витрати		(147 117)	(146 598)
11	Сплачений податок на пибуток		789	(22 359)
12	Чистий грошовий прибуток до зміни операційних активів та зобов"язань		**(368 722)**	**(236 477)**
13	Зміни в операційних активах та зобов"язаннях:			
14	Чистий (приріст)/ зниження за торговими цінними паперами		31	47 192
15	Чистий (приріст)/ зниження за коштами в інших банках		621 351	(746 262)
16	Чистий (приріст)/ зниження за кредитами та заборгованістю клієнтам		(441 812)	360 716
17	Чистий (приріст)/ зниження за іншими фінансовими активами		482 300	(829 777)
18	Чистий (приріст)/ зниження за іншими активами		3 247	6 872
19	Чистий (приріст)/ зниження за коштами інших банків		(1 452 775)	1 767 626
20	Чистий (приріст)/ зниження за коштами клієнтів		1 574 998	(1 147 997)
21	Чистий (приріст)/ зниження за борговими цінними паперами, що емітовані банком		1 673	87 178
22	Чистий (приріст)/ зниження за іншими фінансовими зобов"язаннями		(541 170)	726 562
23	Чистий (приріст)/ зниження за резервами під зобов"язання та інші зобов"язання		1 173	1 343
24	Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності / (використані в операційній діяльності)		**(119 706)**	**36 976**
25	Грошові кошти від інвестиційної діяльності:			
26	Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж		(74 267)	326 373
27	Дохід від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж		146	12 078
28	Придбання основних засобів		(34 438)	(30 787)
29	Дохід від реалізації основних засобів		24	56
30	Дивіденди отримані		30	4
31	Придбання інвестиційної нерухомості	9	(202)	627
32	Дохід від реалізації інвестиційної нерухомості		152	(682)
33	Придбання нематеріальних активів		626	221
34	Дохід від вибуття нематеріальних активів			
35	Чисті грошові кошти, що отримані від інвестиційної діяльності / (використані в інвестиційній діяльності)		**(107 929)**	**307 890**
36	Грошові кошти від фінансової діяльності:			
37	Повернення інших залучених коштів		-	(35 293)
38	Отримання субординованого боргу		-	465 373
39	Погашення субординованого боргу		(2 567)	-
40	Емісія звичайних акцій/капіталізація дивідендів	20	16 200	100 800
41	Дивіденди виплачені/капіталізовані	28	(16 200)	(100 800)
42	Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності / (використані у фінансовій діяльності)		**(2 567)**	**430 080**
43	Вплив змін обмінного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		(230)	(8 162)
44	Чистий приплив (відплив) грошових коштів та їх еквівалентів		(230 432)	766 784
45	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		1 865 840	1 099 056
46	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		1 635 408	1 865 840

У зв"язку з вимогами МСБО 7, "Звіт про рух грошових коштів" АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" складено за прямим методом та ретроспективно переобраховано дані за попередній рік

Примітка "РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ"
за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний 2010 рік	Попередній 2009рік	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	2	3	4	5
1	Поточні рахунки банку – управителя з довірчого управління	3 706	12 612	-8 906
2	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	204 648	188 076	+16 572
3	Усього за активними рахунками довірчого управління	**208 354**	**200 688**	**+7 666**
4	Фонди банківського управління	205 855	198 511	+7 344
5	Доходи від операцій довірчого управління	2 499	2 177	+322
6	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	**208 354**	**200 688**	**+7 666**

Примітка 32.
„Потенційні зобов'язання банку"

а) розгляд справ у суді.
Станом на кінець дня 31.12.2010 р. судові розгляди, що знаходяться в стадії розгляду вищої судової інстанції мають оцінку невизначеної та можливість вибуття в сумах:
1) 1 591 тис.грн.
2) 876 тис.грн.
3) 1 178 тис.грн.
б) можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань.
За станом на кінець дня 31.12.2010р. по відстроченим податковим зобов"язанням віднесена сума 1 312 тис. грн.(дооцінка основних засобів за 2010р.) та сума 84 тис. грн.(врегулювання відстрочених податкових зобов"язань за 2010р.)
в) зобов"язання з капітальних вкладень
За станом на кінець дня 31.12.2010р. має контрактне зобов'язання на суму 1 603 000 доларів США з ТОВ "ІБС" на придбання банкоматів (договір №6752 від 14.12.2010р. на загальну суму 1 603 000 доларів США).
г) зобов'язання оперативного лізингу (оренди) станом на кінець дня 31.12.2010р. Банк має зобов'язання оперативного лізингу (оренди) за 665 договорами на суму 51 438 тис. грн.

Таблиця 32.1.
„Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовною орендою"

Рядок		Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	До 1 року	Відділення (оренда приміщення)	2 293	2 224
		Банкомати (оренда приміщення)	757	960
		Пункт обміну валют (оренда приміщення)	-	40
		Автотранспорт (оренда приміщення)	25	184
		Оренда щитів	1	45
		Оренда банерів	-	2
2	Від 1 до 5 років	Відділення (оренда приміщення)	20 129	30 330
		Банкомати (оренда приміщення)	1 454	1 446
		Пункт обміну валют (оренда приміщення)	-	9
		Автотраспорт (оренда приміщення)	1 408	121
		Оренда щитів	-	2
3	Понад 5 років	Відділення (оренда приміщення)	25 371	53 244
		Банкомати (оренда приміщення)	-	6
		Оренда банерів	-	3
		Оренда спецконструкцій	-	3
4	Усього		**51 438**	**88 619**

Станом на кінець дня 31.12.2010 банк не має суборендних платежів, що будуть отримані за невідмовними угодами про суборенду.

Таблиця 32.2.
„Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням"

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Невикористані кредитні лінії	981 979	886 809
2	Експортні акредитиви	16 770	18 312
3	Імпортні акредитиви	7 475	11 531
4	Гарантії видані	270 429	144 388
5	Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резерву	**1 276 653**	**1 061 040**

До непередбачених зобов'язань, пов'язаних із кредитуванням, відносяться невикористані кредитні лінії. При цьому, договорами при відкритті кредитних ліній не передбачається графік надання траншів, і, в переважній більшості, відкриті кредитні лінії є відновлювальними.

Таблиця 32.3. „Активи, надані в заставу"

Рядок	Найменування статті	примітки	Звітний рік: активи, надані в заставу	Звітний рік: забезпечене зобов'язання	Попередній рік: активи, надані в заставу	Попередній рік: забезпечене зобов'язання
1	2	3	4	5	6	7
1	Торгові цінні папери		-	-	86 814	119 000
2	Цінні папери в портфелі банку на продаж	8	120 722	67 887	147 978	
3	Нерухомість		1 121 735	910 437	672 049	517 850
4	Майнові права на міжбанківські кредити/депозити	6	414 820	414 523	1 325 303	1 323 409
5	Майнові права на кредити, видані клієнтам Банку		1 504 893	1 235 610	3 366 997	1 863 400
6	Основні засоби	10	130 463			
7	Обов"язкові резерви		110 000			
8	Грошові кошти		10 231	10 231	10 261	10 261
9	**Усього**		**3 412 864**	**2 638 688**	**5 609 402**	**3 833 920**

Активи, надані в заставу, та активи в заставі щодо яких передбачені обмеження , пов"язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними

Станом на кінець дня 31.12.2010 р в портфелі банку на продаж були заблоковані ОВДП (ЄВРО 2012) у кількості 120 722 штук, загальна балансова вартість яких становила 131 111 тис. грн (номінальна вартість яких становила 120 722 тис. грн.), як застава по кредиту рефінансування НБУ (Кредитний договір №11/06-08/КТ від 06.11.2008 р.) Станом на кінець дня 31.12.2010 р: договір іпотеки нерухомого майна від 25.06.2008р з додатковими угодами (сума 308 921 тис. грн), який забезпечує виконання зобов'язань за Договором відновлювальної кредитної лінії №1572 від 25.06.2008р з ВАТ "Ощадбанк". За договором, Іпотекодавець зберігає за собою право володіння, користування і розпорядження Предметом Іпотеки, але не має права без письмової згоди Іпотекодержателя вчиняти будь-які дії, що можуть вплинути на кількісні та якісні показники Предмету Іпотеки

Станом на кінець дня 31.12.2010 р.: договір іпотеки нерухомого майна (сума 20 000 тис. грн), який забезпечує виконання зобов'язань за Депозитним договором з АНТК "Антонов" (сума 10 000 тис. доларів США). За договором, Іпотекодавець зберігає за собою право володіння, користування і розпорядження Предметом Іпотеки, але не має права без письмової згоди Іпотекодержателя вчиняти будь-які дії, що можуть вплинути на кількісні та якісні показники Предмету Іпотеки

Станом на кінець дня 31.12.2010 р: договори іпотеки нерухомого майна (сума 792 814 тис. грн), які забезпечують виконання зобов'язань за Кредитним договором з НБУ №20/09 від 06.03.2009р. (сума 1 546 476 тис. гривень). За договором, Іпотекодавець зберігає за собою право володіння, користування і розпорядження Предметом Іпотеки, але не має права без письмової згоди Іпотекодержателя вчиняти будь-які дії, що можуть вплинути на кількісні та якісні показники Предмету Іпотеки

Майнові права за кредитними та депозитними договорами, боржниками за якими є банки-контрагенти (зустрічні вимоги за своп-угодами). Заставодавець має право володіти майновими правами, але не заставляти їх іншим особам, не виконувати дії, що тягнуть припинення заставлених Майнових прав або їх знецінення. Станом на 01.01.2011р: застава, надана ПАТ "Інтеграл-банк" в сумі 5 000 тис. доларів США (еквівалент 39 808 тис. грн), забезпечує отриманий депозит в сумі 39 807 тис. грн; застава, надана КБ "Глобус" в сумі 2 000 тис. доларів США (еквівалент 15 923 тис. грн), забезпечує отриманий депозит в сумі 15 919 тис. грн.;

застава, надана АТ "Єврогазбанк" в сумі 12 000 тис. доларів США (еквівалент 95 540 тис. грн), забезпечує отримані депозити в сумі 95 534 тис. гривень; застава, надана КБ "Глобус" в сумі 5 000 тис. доларів США (еквівалент 39 808 тис. грн), забезпечує отриманий кредит в сумі 39 805 тис. грн.;застава, надана АКБ "Індустріалбанк" в сумі 3 000 тис. доларів США (еквівалент 238 850 тис. грн), забезпечує отриманий кредит в сумі 23 854 тис.грн.;

застава, надана АТ "Укрсиббанк" в сумі 5 000 тис. доларів США (еквівалент 39 808 тис.грн.), забезпечує отриманий кредит в сумі 39 805 тис.грн.;застава, надана ВАТ "Ощадбанк" в сумі 20 120 тис. доларів США (еквівалент 160 189 тис. грн), забезпечує отриманий кредит в сумі 160 000 тис.грн.

Станом на кінець дня 31.12.2010 р застава по кредитах рефінансування НБУ - майнові права за кредитними договорами, боржниками за якими є клієнти-юридичні особи. Заставодавець має право володіти майновими правами, але не заставляти їх іншим особам, не виконувати дії, що тягнуть припинення заставлених майнових прав або їх знецінення. Забезпечення у сумі 104 278 тис. грн за кредитним договором №109/11-08/СТ від 24.11.2008р (на суму 175 521 тис.грн). Забезпечення у сумі 222 169 тис.грн за кредитним договором №117/11-08/СТ від 28.11.2008р (на суму 105 676 тис. грн). Забезпечення у сумі 1 107 202 тис. грн за кредитним договором № 20/09 від 06.03.2009р. (на суму 1 546 476 тис. грн.)

Станом на кінець дня 31.12.2010 р.: договір застави обладнання (сума 130 463 тис. грн), які забезпечують виконання зобов'язань за Кредитним договором з НБУ №20/09 від 06.03.2009р. (сума 1 546 476 тис. гривень). За договором, Заставодавець зберігає за собою право володіння, користування і розпорядження Предметом застави, але не має права без письмової згоди Заставодержателя вчиняти будь-які дії, що можуть вплинути на кількісні та якісні показники Предмету застави

Станом на кінець дня 31.12.2010 р.: договір застави коштів обов'язкового резервування (сума 110 000 тис. грн), які забезпечують виконання зобов'язань за Кредитним договором з НБУ №20/09 від 06.03.2009р. (сума 1 546 476 тис. гривень). За договором, Заставодавець зобов'язується не вчиняти дій щодо зменшення залишку коштів обов'язкових резервів

Станом на кінець дня 31.12.2010 р. банком надано в заставу банку АКБ "Укрсоцбанк" грошові кошти в розмірі 1 285 тис. доларів США, що були розміщені на рахунку покриття № 16023804051, відкритому в АКБ "Укрсоцбанк", в якості покриття зобов'язань за резервним акредитивом № VISA/GR69/09 (Договір застави № 09-22/1 від 24.09.2009 р.), який було надано на користь компанії VISA INTERNATIONAL для забезпечення участі банка в платіжній системі VISA INTL

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
незалежної Аудиторської фірми "Актив-аудит" за результатами аудиторської перевірки річної фінансової звітності Публічного акціонерного товариства "БРОКБІЗНЕСБАНК" станом на кінець дня 31 грудня 2010 року

№ 172

Цей "Аудиторський звіт" адресується :

- Керівництву Публічного акціонерного товариства "БРОКБІЗЕСБАНК";
- Національному банку України;
- Всім іншим можливим користувачам річної фінансової звітності Публічного акціонерного товариства "БРОКБІЗНЕСБАНК".

Звіт щодо фінансової звітності

Ми провели аудиторську перевірку річної фінансової звітності Публічного акціонерного товариства "БРОКБІЗНЕСБАНК" (далі - АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК", Банк) станом на кінець дня 31 грудня 2010 року, а саме: Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал, складених станом на кінець дня 31 грудня 2010 року, а також Приміток до звітів (далі - річна фінансова звітність, фінансові звіти), які додаються.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за підготовку та достовірне представлення інформації у фінансових звітах у відповідності до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, нормативно-правових актів Національного банку України. Відповідальність управлінського персоналу охоплює розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного представлення фінансових звітів, які не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, вибір та застосування відповідної облікової політики, а також облікових оцінок, які відповідають обставинам.

Відповідальність аудитора

Наша відповідальність полягає в тому, щоб висловити нашу думку щодо достовірності зазначеної фінансової звітності на основі проведеного нами аудиту. Ми провели аудиторську перевірку згідно з Міжнародними стандартами контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, прийнятих в якості Національних стандартів аудиту згідно з рішенням Аудиторської палати України (протокол № 122 від 18 квітня 2003 р.).

Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиторської перевірки для отримання достатньої впевненості, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень.

При оцінці суттєвості ми керувалися положеннями Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг Міжнародної федерації бухгалтерів.

Аудит включає виконання процедур, які направлені на отримання аудиторських доказів стосовно сум та інформації, яка розкрита у фінансових звітах. Вибір процедур базується на судженнях аудитора, включаючи оцінку ризику, суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Під час оцінки цих ризиків ми розглядали заходи внутрішнього контролю Банку щодо підготовки та достовірного представлення фінансових звітів для розробки аудиторських процедур, що відповідають обставинам. Аудит включав також оцінку відповідності використання облікової політики, прийнятність облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального представлення фінансових звітів.

Ми вважаємо, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку фінансова звітність Банку в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно подає фінансову інформацію про Банк станом на кінець дня 31 грудня 2010 року та відповідає вимогам законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України щодо організації бухгалтерського обліку та звітності банків України та Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". Річна фінансова звітність Банку за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року справедливо та достовірно відображає дійсний фінансовий стан Публічного акціонерного товариства "БРОКБІЗНЕСБАНК" на дату її складання.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", "Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності" (Затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 9 вересня 2003р. №389) інформація щодо відповідності обсягу активів і зобов'язань банку за строками погашення, якості управління активами та пасивами банку, достатності резервів та капіталу банку, адекватності системи управління ризиками банку, адекватності бухгалтерського обліку, процедур внутрішнього аудиту та заходів контролю банку наведено в окремому Звіті щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів, що є додатком до цього Аудиторського звіту щодо фінансової звітності.

м. Київ, 28 березня 2011 року

Директор ТОВ "Аудиторська фірма "АКТИВ-АУДИТ"   В.М. Мніщенко

Свідоцтво про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів №2315 від 30.03.2001р. (продовжено рішенням АПУ 24.02.2011р. №228/4 до 24.02.2016 р.)

Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторів та аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, що здійснюють діяльність на ринку цінних паперів від 19.07.07р. Серія АБ №000527

Свідоцтво Національного банку України на право здійснення аудиту банків від 30.08.2007р. №0000005, продовжене рішенням Комітету з питань аудиту банків від 03.12.2009р. №18 до 01.01.2015р.

Юридична адреса: м.Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б

Річна фінансова звітність АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" за 2010 рік у повному обсязі та висновок аудитора розміщенні на сайті Банку: www.bankbb.com.ua у розділі "Фінансова звітність"

Голова Правління АТ"БРОКБІЗНЕСБАНК"   С.П. Мішта
Головний бухгалтер АТ"БРОКБІЗНЕСБАНК"   Т.Д. Нечипоренко

ПОСИДЕНЬКИ

№ 72 (5072) СЕРЕДА, 20 КВІТНЯ 2011

Сьогодні в Україні очікується переважно суха погода, лише на півдні Одеської області та в Криму, ймовірно, дощитиме. Температура вночі — 0—7 градусів тепла, удень — 11—19, 21-го на заході — 16—22. Вітер північно-східний, північно-західний, південно-західний, 5—10 м/с.

ЦЬОГО ДНЯ, 20 КВІТНЯ

570. Народився пророк Мухаммед. **1770.** Джеймс Кук відкрив Новий Південний Уельс. **1841.** Опубліковано перше в історії літератури детективне оповідання — "Вбивство на вулиці Морг" Едгара Аллана По. **1889.** Народився Адольф Гітлер, канцлер Німеччини. **1902.** Подружжя фізиків П'єр та Марія Кюрі отримало чистий радій. **1938.** В Україні прийнято постанову про обов'язкове вивчення російської мови у всіх школах. **1940.** У США продемонстровано перший електронний мікроскоп.

ОТАКОЇ!

Поливання парфумами

Надзвичайно цікавим звичаєм відрізняється на Закарпатті Світлий Понеділок (після Великодня).

Якщо на Галичині у цей день, який називають «поливаним понеділком», хлопці жартома обливають дівчат водою, то на Закарпатті як хлопці, так і чоловіки звикли йти до дівчат і жінок із пляшечкою парфумів. І розбризкують аромат у формі хреста над головою, промовляючи «Христос воскрес!». При цьому слід відвідати всіх родичок, знайомих дівчат

і жінок — якщо когось проминув, могли образитися. У відповідь, після «Воістину воскрес!», «поливальник» одержує у подарунок писанку або крашанку, а хлопчаки — ще й гроші.

Володимир ПУКІШ.

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

Таємниці парку

Гора Домінік, що над Чернівцями, перейменована у 1888 році на честь 600-ліття правління династії Габсбургів на Габсбурзьку Височину. Вона здавна була вкрита віковим лісом, який з часів побудови на цьому місці Резиденції Буковинських митрополитів (нині тут знаходиться Чернівецький національний університет), перетворився на затишний парк. Тут здавна мешкали пави та косулі. А за численними деревами, кущами та екзотичними рослинами з багатьох країн світу ретельно доглядали садівники з вищою освітою.

За радянських часів парк отримав статус філіалу Наукового ботанічного саду Чернівецького Національного університету імені Юрія Федьковича. Нині його численних відвідувачів зачаровує цвітіння магнолій та тюльпанового дерева, а у всі пори року своєю непохитною величчю могутній 130-тирічний бук — найстарше дерево парку.

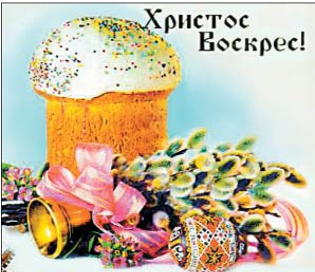
Таємничий грот ховається від сторонніх очей за деревами в глибині парку. За існуючою легендою, у цій штучній споруді за часів Австро-Угорщини відбували своєрідне «ув'язнення» за прогули, погані оцінки і дружбу з веселими міськими панночками спіймані «на гарячому» студенти теологічного факультету Цісарського університету. За іншими переказами, садівники тримали тут живих ведмедів. Стверджують також, що звідси бере початок підземний хід, який веде аж до залізничного вокзалу міста.

Величною екзотикою парку вважається дев'ятиметрової глибини колодязь, який протягом багатьох років щедро напував бажаючих цілющою мінеральною водою. Він, на жаль, пересох після невдало проведених дренажних робіт у 70-х роках минулого століття.

Григорій ЗАСЛАВЕЦЬ.

Великоднє диво в Корці

ОЧИМА ОЧЕВИДЦІВ

Ми прагнемо дива, але мало хто із нас може розгледіти його в буденному житті. Одне з таких сталося у 2009 році на Великдень.

Містечко Корець, що на Рівненщині, знане не лише руїнами старовинного замку. Тут ще чимало різноконфесійних церков, монастирів. Можливо, саме завдяки цьому в місцевих жителів особливо трепетне ставлення до віри. Про те, що грім і блискавка обходять стороною жіночий монастир (чи не диво?), чув від старожилів. Але ж і самому кортіло побачити якийсь прояв Божої присутності.

Заздалегідь домовилися зріднею, що хрестити донечку будемо саме в Корці і обов'язково на великодні свята. А тому чекали на цю подію з нетерпінням. У передвеликодніх клопотах промайнули страсна п'ятниця і субота. Коли голова вже торкалася подушки, мені крізь сон почувся дзвін із переспівом. Проте, як ранком з'ясувалося, ніхто більше цього не чув. Стрілки будильника відміряли другу годину ночі. Не всі з тих, хто збирався звечора до церкви, змогли піднятися. Тож з нашої рідні вирушило п'ять представників.

Святомиколаївська церква, як називають її місцеві мешканці, була оперезана щільним кільцем прихожан. Місце, на яке завжди ставали для освячення, було зайняте сумліннішими прихожанами, тож нам нічого не залишалось, як розміститися недалеко від одного з кутів храму, біля ліхтаря. Коли настоятель храму святого Миколая Ярослав оголосив про хресний хід навколо церкви і освячення наїдків, у повітрі запахло ладаном, і відчуття спокою та впевненості заполонило душу, а ще якоїсь гордості за всіх присутніх і самого себе, що в цей радісний час ти не спиш,

а ніби вартовий, зі світильником чекаєш на Христове Воскресіння.

Отець Ярослав щедро кропив святою водою присутніх і їхні кошики з наїдками. За кілька хвилин зовнішнє коло, що оточувало церкву, розсмокталося, і на тому місці, де освячувала дари, всі присутні побачили те, що викликало пожвавлення. Люди, як один, прочитали на асфальті літери, які склались у слово «ХРІСТОС». Я хутко сфотографував це диво. Але, оскільки можливості камери обмежені, мені довелося зробити два знімки, розмежувавши слово надвоє.

Поверталися додому з думкою про Божу благодать, що в такий спосіб проявила себе. Я намагався збагнути, як же це могло трапитись, адже кошики стояли суцільною смугою, і лише потім, коли їх забрали, почали проглядатись літери. Може, положення кошиків, які освячував настоятель, сформувало слово, що лунало навкруги...

Зранку отець Ярослав завітав до нас на хрестини. А коли почув розповідь про те, що ми бачили на освяченні вночі, наклавши хресне знамення, сказав: «Воістину — Божа благодать поруч».

Олександр СЕМИГУБ.

Фото автора.

Від цього меду чоловіки молодшають

НЕ ГАЙ ЧАСУ!

Різьбяр-самоучка Віктор Новосад узяв собі в підмайстри... природу.

— Мені інколи зостається лише підправити знайдену для художнього образу деревину, у всьому іншому постаралася природа. Знаходжу ненароком, як це сталося з моїм виробом — птахом, який спіймав і тримає у дзьобі змію **(на знімку праворуч)**.

Захоплення млинівського

майстра різьбярською справою почалося несподівано, кілька років тому. Тоді як у Млинівському технікумі ветеринарної медицини вирішили облаштувати пасіку привабливими вуликами — під старовину та під казкове царство. Ось і визрів у Віктора Новосада задум зробити різьбленими вулики-довбанки. Спробував, хоч до цього часу різьбярством не займався. І перші роботи вийшли, як на замовлення. Особливо скульптура оголеної панянки, якою прикрасили центральний вхід на пасіку.

Про цей жіночий вулик вже ширяться легенди, що він навесні пробуджується раніше від інших, і тутешні бджоли, перед тим як податися по нектар, часто норовлять розпочати свій політ якраз із вирізьбленої жіночої фігури. А це начебто від диво-меду з цього вулика чоловіки молодшають на років десять-п'ятнадцять...

— Тепер не уявляю себе без різьбярської справи, — зізнається умілець, — а образи приходять мимоволі залежно від форми знайденого пенька, гілки чи стовбура.

Ось такий веселий чоловічок — теж справа рук майстра **(на знімку ліворуч)**.

Євген ЦИМБАЛЮК.

смт Млинів
Рівненської області.

Фото автора.

Посиденьки провела Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Наталя ОВДІЄНКО.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2011 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 8,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 19851

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

